

ÇARMIH'IN YÜCELİĞİ

YAZAN

SAMUEL M. ZWEMER

*“Thinking Missions With Christ”
(Mesih'in Düşüncesine Sahip Hizmetler)
ve diğer başka eserlerin Yazarı*

**MARSHALL, ORGAN & SCOTT, LTD.
LONDRA VE EDİNBURGH**

www.muhammadanism.org
December 27, 2007
Turkish

*Büyük Britanya'da Hunt, Barnard & Co., Ltd.,
Londra ve Aylesbury'de hazırlandı ve basıldı.*

ÖNSÖZ

BÜYÜK Kaşif Vasko da Gama'nın geçtiği yolları izleyen Portekizli tüccarlar, Çin'in güney kıyısına yerleştiklerinde, limanı tepeden gören bir tepenin doruğunda muazzam bir Katedral bina ettiler. Ama şiddetli bir kasırga, gücünü kanıtlayarak, üç yüz yıl önce bu büyük binanın yıkılmasına neden oldu – ayakta kalabilen, binanın yalnızca ön duvarı olmuştu. Bu muazzam dış cephe, kalıcı bir anıt olarak ayakta durmaktadır. Ustalık ile yontulmuş ve göze çok hoş görünen üçgen şeklindeki yüksek tepesi ile göğe yükselen ve yağmura, şimşeklere ve şiddetli kasırgaya kafa tutan bu anıt, tunçtan yapılmış büyük bir çarmıhtır. Daha sonra Hong Kong Valisi olan Sir John Bowring, 1825 yılında Makao'yu ziyaret ettiğinde, bu çarmıhın görüntüsünden öylesine etkilenmişti ki, şu sözler ile başlayan ünlü bir ilahi yazmıştı:

Zamanın enkazlarının ortasında dimdik ayakta duran
Mesih'in Çarmıhı'nı yüceltirim,
Kutsal öykünün tüm ışığı
O'nun yüce başının çevresinde toplanır.

Bu eski döneme ait katedrali inşa eden kişiler unutuldu, ama Çarmıh'a Gerilen'in anısına diktikleri bu çarmıh hala duruyor. Çin, çok etkili değişimlere tanık oldu, eski kurumların hepsi parçalanıp dağıldı ve hanedanlar ortadan kayboldular, ama Çarmıh hala dimdik ayakta duruyor! “Sisli bir tepenin üzerindeki harabeye dönüşmüş duvar; bu duvarın çok çirkin bir insan yüzüne ya da hayvan başına benzeyen oluk ağzında yuva yapmış kuşlar; duvarın açık kalan pencere ve kapılarından görülen deniz, dağlar ve Çin gökyüzü; ve tüm bunların hepsinden önemlisi harabiyeti görkeme dönüştüren Çarmıh!” Çarmıh'ın görkemi tüm ülkelerde ve tüm çağlarda aynı kaldı.

Müslümanlar (Mesih'in Çarmıhı, kendileri için bir sürçme taşı oldu ve kefareti ahmaklık olarak kabul ettiler) arasında verilen hizmet, bu kurtuluş gizemi hakkında her gün daha derin bir düşüncüyü yer verilmesini ve daha güçlü bir inanca sahip olunmasını gerektirmektedir; çünkü mesajımızın ve hizmetimizin özünün en önemli noktası burada bulunur. Çarmıh, görevli Hıristiyan'ın tutkusunun sırrıdır.

Eğer Mesih'in Çarmıhı insan zihni için bir şey ifade ediyorsa, bu ifade ettiği şey kesinlikle her şeydir—yani gerçekliğin en büyüğü ve gizemin en yücesi. Müjde'nin tüm varlık ve yüceliğinin gerçekten Çarmıhı merkez aldığı farkına varılır. Çarmıh, Yeni Antlaşma düşüncesinin merkezi olduğu kadar eksenidir de. Çarmıh, Hıristiyan inancının eşsiz belirtisi, Hıristiyanlığın sembolü ve en dikkat çeken özelliğidir.

İmansızlar, Çarmıh'ın can alıcı karakterini ne kadar çok inkar ederlerse, imanlılar, günah ve acı çekme ile ilgili gizemlerin anahtarını Çarmıh aracılığıyla daha çok anlarlar. Müjde'yi Müslümanlar ile birlikte okuduğumuz zaman, Müjde'nin Çarmıh hakkındaki elçilere özgü vurgusunu yeniden keşfederiz. İmansızların Çarmıh'a duydukları güvenlik devam etse bile, Çarmıh'ın çekici gücünün karşı konulamaz olduğunu görürüz.

Bu kitapta okuyacağımız bölümler, çarmıha gerilmenin tarihi özelliğini ve kefaretin gerekliliğini inkar eden insanların ortasında Rabbimizin çektiği ıstırap ve Çarmıh'taki Ölümü hakkındaki derin düşüncelerin sonucunu ortaya koymaktadır. Ancak, Çarmıh'ı inkar edenler yalnızca Müslümanlar değildir. Çarmıh'ın mesajı, dünyasal bilgelik ile düşünen kişiler için her zaman bir tecavüz, adeta bir sövgü niteliği taşımış ve bir rezalet, bir fazlalık ya da bir ahmaklık olarak görülmüştür. Ama yine de, sonunda tüm insanları Kendisine çekecek olan,

Çarmıh'taki Mesih'tir. Çarmıh'ın gölgesinin altında insanlar dinlenir ve esenlik bulurlar. Çarmıh'ın Yüceliği, Çarmıh'ın Utancı kadar gerçektir; ve bu sözü edilen utanç üzerinde derin düşünmek, yüceliği anlamaktır. Çarmıh, günahın, doğruluğun ve sevginin yorumunu yapar. Çarmıh, Tanrı'nın gücü ve Tanrı'nın bilgeliğidir. Çarmıh'ın gölgesi, dünyanın en uzun gölgesidir, çünkü Çarmıh'ın gölgesi, Diriliş'in sabahına bile düşmüştür. "Onlara Ellerini ve Böğrünü gösterdi." O, size, hiç Ellerini ve Böğrünü gösterdi mi? Öğrencileri, Dirilmiş Rabbin yaralarını gördükleri zaman sevindiler. "Bana gelince, Rabbimiz İsa Mesih'in çarmıhından başka bir şey ile asla övünmem. O'nun çarmıhı aracılığıyla dünya benim için çarmıha gerilmiştir."

"Beytlehem'li bir soylu vardı,
Serveti, gözyaşları ve üzüntülerdi;
Kollarında taşıdığı küçük kuzulardı;
Borazancıları, serçelerdi.
Kalesi, yükseklerde asılı olduğu
Tahta bir çarmıhtı;
Ucu gökyüzüne dokunan
Miğferi dikenlerden yapılmış bir taçtı."

SAMUEL M. ZWEMER.

İÇERİK

	SAYFA
I.— “Öncelikle ... Mesih öldü”	6
II.— “Hilekarca düzenlenmiş yalanların peşinden gitmedik”	12
III.— “O’nun gözlerini bağladılar”	18
IV.— “O’nu bağladılar” ... “O’nun yüzüne tükürdüler”	24
V.— “O’nun giysilerini aralarında paylaştılar”	31
VI.— “Tanrım, tanrım, neden...?”	37
VII.— “İşte Tanrı’nın Kuzusu!”	43
VIII.— “Onlar... Yücelik Rabbini Çarmıha Gerdiler”	50
IX.— “Onlara Ellerini gösterdi”	58
X.— “O’nun Dirilişi’nin Gücü”	64

“Yalnızca tek bir Tanrı olduğu için yalnızca tek bir Müjde olabilir. Eğer Tanrı, Mesih’te gerçekten dünyanın kurtuluşunun bağlı olduğu bir şey yaptıysa ve bu yaptığını ilan ettiyse, o zaman bir Hıristiyan’a düşen görev, Tanrı’nın bu yaptığını görmezden gelen, inkar eden ya da örtbas eden şeylerin hepsine karşı gelmek ve bu tür şeylere hoşgörülü davranmamaktır. Tanrı’nın Mesih’te yaptığını çarpıtan kişi, Tanrı’nın ve insanların en büyük düşmanıdır; ve Aziz Pavlus’un bu konuda ateşli bir dil kullanarak konuşması, onun kötü huylu ya da dar görüşlü biri olduğunu göstermez (Galatyalılar i. 8), yapılan bu tür ateşli bir konuşma, Mesih’in ölümü aracılığıyla kurtarılan bir can’da Tanrı’nın kıskançlığının ateşlediği Kurtarıcı adına duyulan bir kıskançlığın ifadesidir. Bu tür bir hoşgörüsüzlük, gerçek bir inançta bulunması gereken elzem bir unsurdur. Bu anlamda gösterilen bir hoşgörüsüzlüğün karşılığı, anlayış ile karşılanmalıdır; Müjde herkes için olmadığı sürece tek bir Müjde’ye sahip olamayız.”

—JAMES DENNEY, *Mesih’in Ölümü.*

BÖLÜM I

“ÖNCELİKLE...MESİH ÖLDÜ”

Aziz Pavlus, Korint'teki kiliseye yazdığı Birinci Mektup'ta şöyle der: “Aldığım bilgiyi size öncelikle ilettim; Kutsal Yazılar uyarınca Mesih günahlarımıza karşılık öldü.” Dikkatli bir okuyucu, mesajın verildiği koşullar ve çevre nedeni ile (Dr. Moffatt'ın yapmış olduğu çevirisinde, üzerinde kesin olarak durduğu gibi), Pavlus'un bu sözlerinin, mesajının özü, öğretisinin merkezi, onun tek ve biricik müjdesi olduğunu fark edecektir. Sözü edilen bu çeviride, iyi haberin gerçekte ne olduğu hakkındaki ifade sunulurken, *müjde* sözcüğü dört kez tekrarlanır. Pavlus, iyi haberi insandan almadığını, ilk Kilise'nin üyelerinden birinden öğrenmediğini, bu iyi haberin kendisine İsa Mesih tarafından vahiy yolu ile açıklandığını söyler (Galatyalılar i. 15-19). Bundan dolayı bu ilk Kilise, Pavlus'un kendisi gibi, Hıristiyanlığın birinci ve temel gerçeğinin Mesih'in günahlarımız uğruna öldüğü olduğuna inandı; ve Pavlus'un bu gerçeği, İsa'nın ölümünden sonraki yedi yıl içinde – olayları tarih sırasına göre düzenleyen ilimlere göre aslında daha da kısa bir süreç içinde—öğrenmiş ve öğretmiş olması gerekir.

Dilimize, “öncelikle” şeklinde çevirisi yapılan Grekçe sözcük aynı zamanda “her şeyden önce” ya da “tüm gerçeğin en önde geleni” şeklinde tercüme edilebilir. Eski Antlaşmanın İ.Ö.270'de başlatılan Yunanca çevirisinde aynı ifade, Yakup'un, iki cariyesi ile çocuklarını en ön sıraya dizdiği anlatılırken (Yaratılış xxxiii. 2) ve Davut, “Yevuslular'ı ilk önce yenilgiye uğratan kişiye “büyük bir ödül vermeyi vaat ettiği (2. Samuel v. 8) bölümde kullanılır.”

Mesih'in Çarmıh'taki ölümü, Pavlus için inancının en önemli ve en temel konusudur. Mesih'in Çarmıh'taki ölümü birinci derecede esastır. Mesih'in Çarmıh'taki ölümü, gerçek kemerinin kilit taşı, gerçek tapınağının köşe taşıdır. Bu inancın doğru olduğu, Kutsal Yazılar'da Mesih'in ölümüne yer verilen bölümlerin çokluğu, elçilerin verdiği mesajlar, Kilise'nin tüm branşları tarafından yönetilen Rabbin Sofrası uygulamaları ve hem ilk hem de sonraki zamanlarda söylenen Hıristiyan ilahileri aracılığıyla kanıtlanmaktadır. Kanıt, artan niteliktedir ve üstünlüğe sahiptir. Çarmıh, Hıristiyanlığın yalnızca evrensel sembolü değil, aynı zamanda Hıristiyanlığın evrensel ve yanlış anlaşılması imkansız olan mesajıdır. Çarmıh, müjdenin yüreğidir – iki ucu keskin kılıçtan daha keskin olan hızlı ve güçlü söz; çünkü Çarmıh, günah konusunda en ikna edici güçtür. *Orada* (Çarmıh'ta), gözleri alev alev yanan bir ateşe benzeyen “O'nun görünüşünün ışığında gizli günahlarımızı” görebiliriz. Çarmıh'ın önünde, tek başına, yüreğindeki ortaya döken Piskopos Lancelot Andrewes'in sözlerine kulak verelim:

“Görkemli başının yaralanması gerektiği konusunda lütfeden sen:
Zihnimin düşünceleri aracılığıyla işlediğim günahları bağışla;
Senin kutsal ellerin delindiği için,
Yasayı ihlal eden her dokunuş ya da eylem aracılığıyla
İşlediğim her hatayı bağışla.
Senin değerli böğrünün delinmesi gerekti:
Bu neden ile yasayı ihlal eden tutku ateşi içindeki düşüncelerim yüzünden
Seni gücendirdiğim her şey için beni bağışla;
Senin kutsanmış ayaklarının yarılması gerekti:
Bu neden ile kötülüğe koşan ayaklarım aracılığıyla
Her ne yanlış yaptıysam beni bağışla;

Senin tüm bedeninin çarmıha gerilmesi gerektiği için;
Bedenimin üyeleri aracılığıyla
Her ne günah işlediysem beni bağışla.
Ve ey Rab, benim can'ım da yaralı;
İşte, yaralarımın çokluğuna, uzunluğuna, genişliğine ve derinliğine bak!
Ve Senin yaralarının aracılığıyla benim yaralarımı iyileştir.”

Mesih'in Çarmıh'ı, Tanrı'nın projektörüdür. Çarmıh, Tanrı'nın sevgisini ve insanın günahını; Tanrı'nın gücünü ve insanın çaresizliğini; Tanrı'nın kutsallığını ve insanın murdarlığını açıklar. Eski Antlaşma'da nasıl sunak ve tövbe etme “öncelikle” gerçekleşmesi gereken olgularsa, aynı şekilde Yeni Antlaşma'da Çarmıh ve Kefaret'in “öncelikle” gerçekleşmesi gerekir. Bir dairenin çevresi içindeki her noktadan merkeze giden düz bir çizgi bulunur. Bu neden ile Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşma'nın kurtuluş öğretisi, geniş daire çevresinin tümü içinde ve kapsadığı yeni bir yürek ve yeni bir toplum, yeni bir gökyüzü ve yeni bir yeryüzü gibi içerdiği tüm konular ile birlikte düz bir çizgi halinde tümünün merkezine doğru geri götürür—Merkez, dünyanın temeli atılmadan önce boğazlanmış olan Kuzu'dur.

Çarmıha Gerilme'nin Yeni Antlaşma'da bulunan öyküsünün yeri üzerinde düşünün. Filimon ve Yuhanna'nın İkinci ve Üçüncü Mektupları gibi üç kısa kitaptan başka her kitapta Çarmıh'tan söz edilir. Matta, Markos, Luka Müjdeleri, Çarmıh konusuna orantılı olarak Mesih'in yaşamı ya da öğretisinin herhangi bir görünümünden daha fazla yer ayırırlar. Matta (Mesih'in ölümünün önceden bildirildiği pek çok bölümden söz etmezsek), trajediyi yüz kırk bir ayetten oluşan iki uzun bölümde anlatır. Markos Müjdesi, öyküye, yüz on dokuz ayet içinde yer verir; bu ayetler on altı bölümün en uzun olan iki bölümde bulunurlar. Aynı zamanda Luka da Mesih'in tutuklanmasını ve çarmıha gerilmesini tanımlamak için iki uzun bölüm yazmıştır. Yuhanna Müjdesi'nin neredeyse yarısı Mesih'in çarmıha gerilmesi konusuna ayrılmıştır.

Elçilerin İşleri kitabında vaaz edilenlerin tümü, Rabbimizin ölümü ve dirilişini temel alır. İşte “İyi Haber” budur. “İsa, ölüm acısını çektikten sonra dirilmiş olduğunu gösterdi” (Elçilerin İşleri i. 3). Pentikost Günü'nde Petrus'un verdiği vaazın doruk noktası “yasa tanımaz kişilerin eli ile çarmıha çivilenip öldürülen” İsa'nın, “Tanrı'nın belirlenmiş amacı ve öngörüsü uyarınca kurtarıldığıydı.” “Tanrı, sizin çarmıha germiş olduğunuz bu İsa'yı hem Rab hem Mesih yapmıştır” (ii. 36). Petrus, aynı mesajı tapınakta tekrar verir: “Bir katilin salıverilmesini istediniz...ve Yaşam Önderi'ni öldürdünüz.” Petrus sözlerine devam eder: “Bütün peygamberler Mesih'in acı çekeceğini önceden bildirdiler,” ama “Tanrı sizleri kötü yollarınızdan döndürüp kutsamak için Kulu'nu ortaya çıkarıp size gönderdi” (iii. 18, 26). Ertesi gün aynı konuya tekrar geri döndü: “Çarmıha gerdiğiniz Nasıralı İsa” (iv. 10). İlk Kilise'nin birinci toplu duasında (iv. 27) “Kutsal Kul İsa'nın ölüm acısına ve ölümüne” tekrar değinilir. Böyle bir mesajın sonucu, içeriği hakkında hiçbir kuşkuya yer vermeyen sözcükler ile ifade edilir: “Siz öğretinizi Yeruşalim Kenti'nin her tarafına yaydınız. İlle de bizi bu adamın kanını dökmekten sorumlu göstermek istiyorsunuz (v. 28). Ama elçiler bu suçlamaya karşı şu yanıtı verdiler: “Sizin çarmıha gererek öldürdüğünüz İsa'yı...Tanrı, Önder ve Kurtarıcı olarak yükseltti.” İstefanos'un İsa'nın ölümü hakkında yaptığı savunmanın ardından kısa bir süre geçtikten sonra şehit edildi (vii. 51-54). Filipus, ağzını açtı ve Etiyopyalı hadıma Yeşaya liii.bölümden başlayarak İsa ile ilgili Müjde'yi bildirdi (viii. 35). “Çarmıha gerip öldürdükleri, ama Tanrı'nın üçüncü gün ölümden dirilttiği” Kişi ile ilgili aynı mesajı Kornelius da aldı (x. 40). Pavlus, Antakya'dayken, “Pontius Pilatus tarafından acı çektirilen, çarmıha gerilen, öldürülen ve gömülen ve üçüncü gün ölümden dirilen” İsa'dan söz eder (Elçilerin İşleri xiii. 28, 29). Pavlus, art arda üç Şabat günü Selanik'te Kutsal Yazılar

üzerinde tartıştı, “Mesih’in acı çekip ölümden dirilmesi gerektiğine” dair açıklamalarda bulunuyor ve kanıtlar gösteriyordu (xvii. 3). Pavlus, Atina’da Mesih’in ölümünü ve dirilişini vaaz etti (xvii. 31); Korint kentinde “İsa Mesih’ten ve O’nun çarmıha gerilişinden başka hiçbir şey bilmemeye kararlı olduğunu” ilan etti. Pavlus, müjdenin eş anlamlı sözcükleri olarak “çarmıh ile ilgili bildiri” (1. Korintliler i. 18) ya da Barıştırma Sözü (2. Korintliler v. 19) gibi ifadeler kullanır. Festus, Pavlus’un mesajını “Ölmüş ve Pavlus’un iddiasına göre yaşamakta olan İsa” ile ilgili bildiri olarak tanımlar (Elçilerin İşleri xxv. 19). Festus’un önünde yaptığı savunmada Pavlus, “söylediklerinin peygamberlerin ve Musa’nın önceden haber verdiği olaylardan başka bir şey olmadığını, onların, Mesih’in acı çekeceğini ve ölümden dirilenlerin ilki olarak gerek kendi halkına gerek öteki uluslara ışığın doğuşunu ilan edeceğini bildirdiklerini” anlatır (xxvi. 22, 23).

Pavlus’un Mektuplarında onun tek mesajının Çarmıh ve Kefaret olduğuna ilişkin kanıtların zenginliği ve bolluğu bizi şaşırır. Pavlus, bu iyi haberi Yeni Antlaşma’da bulunan mektuplarından daha hiç biri yazılmadan on beş yıl önce vaaz etmekteydi. Bu konu ile ilgili olarak onun ilk ve en son mektupları arasında herhangi bir vurgu değişikliği göremeyiz. Çarmıh ve Kefaret, Pavlus’un hem Romalılara hem de Selaniklilere yazdığı mesajın özüdür. Pavlus, Galatya’daki kiliseye yazdığı mektubun girişinde, “İsa Mesih’in, günahlarımıza karşılık kendini feda ettiğinden” söz eder ve (bir kaç cümle sonra) şu öfke dolu ifadeyi kullanır: “İster biz, ister gökten bir melek size bildirdiğimize ters düşen bir müjde bildirirse, lanet olsun ona!” Pavlus’un Müjdesindeki odak noktasının Beytlehem değil, Golgota olduğu tüm mektuplarında belirgin olarak görülür. Beden Ama, bir kefaretin var olabilmesi için gerekliydi. Çarmıh, Tanrı, insan ve evren için en yüce ve en can alıcı olaydır. “Daha biz günahkarken, Mesih bizim için öldü.” “Kim suçlu çıkaracak? Mesih ölmüş, üstelik dirilmiştir.” “Biz çarmıha gerilmiş Mesih’i duyuruyoruz...çünkü Tanrı’nın ‘saçmalığı’ insan bilgeliliğinden daha üstün, Tanrı’nın ‘zayıflığı’ insan gücünden daha güçlüdür.” “Tanrı’nın Kilisesi, O’nun kanı aracılığıyla satın alındı.” Tüm Hıristiyanlar, Kase’den içtikleri zaman “rabbin tekrar gelişine kadar O’nun ölümünü ilan etmiş olurlar.” “Bana gelince, Rabbimiz İsa Mesih’in çarmıhından başka bir şey ile asla övünmem. O’nun çarmıhı aracılığıyla dünya benim için ölüdür, ben de dünya için.” Mesih, “Kan’ı aracılığıyla kurtuluşa sahip olduğumuz Sevgili’dir.” Bu gerçek, Kilise aracılığıyla Tanrı’nın çok yönlü bilgeliğinin göksel yerlerdeki yönetimlere ve hükümlerlere şimdiki dönemde bildirilen öncesizlikten beri gizli tutulan sırdır. Pavlus, bize, “Mesih’in *Çarmıhı’na* düşman olan” kişilerin utanmaları gerekirken övündüklerini ve onların mahvolmak olduğunu göz yaşları içinde bildirir. Mesih, her şeyde ilk yeri almalıdır, çünkü O, çarmıhta döktüğü Kan’ı aracılığıyla bizim kurtuluşumuz ve günahlarımızın bağışlanmasıdır (Koloseliler i. 18). Çarmıh, evrenin ve tarihin merkezidir. Çarmıh, her zaman Mesih’in çarmıhta akıtılan kanı aracılığıyla yerdeki ve gökteki her şeyin barıştırıldığına tanıklık edecektir (Koloseliler i. 20).

İbranilere yazılan Mektupta Mesih’in ölümü (Kendisi kahin, kurban ve sunak olarak) öylesine büyük önem taşır ki, bu konuda hiç bir referans verilmesine gerek duyulmaz. O, “kendisini bir kez kurban ederek günahı ortadan kaldırmak için çağların sonunda ortaya çıkan” büyük Başkahin’dir. İsa’nın kanı, antlaşma kanıdır. İsa, imanımızı başlatan ve tamamlayandır, çünkü Çarmıh’a katlandı. O’nun serpmelik kanı, Habil’in kanından daha üstün bir anlam taşır—bu kan, koyunların büyük Çoban’ı tarafından dökülmüş olan sonsuz bir antlaşmanın kanıdır.

Petrus’un mektupları, onun ilk vaazından yankılar ve “günahlarımızı çarmıhta kendi bedeninde yüklenen...yaraları ile şifa bulduğumuz” (1. Petrus ii. 24) Mesih’in çektiği acılara ilişkin referanslar ile doludur. Son olarak Yuhanna’nın mektubunda ve Vahiy’de Çarmıh’ın

yüceliğini hala devam ettirmektedir. İsa Mesih, Çarmıh aracılığıyla “yalnız bizim günahlarımızın değil, aynı zamanda tüm dünyanın günahları için Tanrı'nın duyduğu öfkeyi yatıştırmıştır.” “O, bizler uğruna yaşamını feda etti, bizim de kardeşlerimiz için yaşamlarımızı feda etmemiz gerekir.” Bizi seven ve kanı aracılığıyla bizi günahlarımızdan Kurtarana sonsuzluklar boyunca yücelik ve egemenlik olsun, Amin.” “İşte bulutlarla geliyor! Her göz O'nu görecek, O'nun bedenini deşmiş olanlar bile.”

Doğu ve Batı Kiliseleri tarafından kabul edilmiş olan her iki dinsel tören de Mesih'in günahlarımızın uğruna öldüğüne ilişkin doğrudan referansa sahiptirler. Bu, yalnızca Yeni Antlaşma'daki yerleşmiş geleneklerinin sözcükleri ile belirgin olmakla kalmayıp aynı zamanda yönetimlerinde kullanılan topluluk ile dua konusundaki pek çok tarz aracılığıyla da anlaşılmaktadır. Burada tekrar onların “öncelikle” Mesih'in kefarete eden ölümünü öğrettiklerini söyleyebiliriz. Vaftiz, Hıristiyan Kilisesi'nin üyeliğine kabul edilme törenidir. Yeni Antlaşma'nın hiçbir yerinde vaftiz edilmemiş Hıristiyanlardan söz edilmez ve Pavlus, “vaftiz edilenlerin O'nun ölümüne vaftiz edildiklerini” söylediği zaman ne demek istediğini bu ilkel Hıristiyanlar biliyorlardı. Günahların bağışlanması ve vaftiz, onların zihinlerinde Mesih'in delinen böğründen akan su ve kan ile yakından bağlantılıydı. Her iki dinsel törenin de amacı, müjdenin mesajını hatasız bir sembolizm içinde aktarmaktı. Buldukları kilise içindeki yerlerini korudukları sürece, törenler ve batıl inançlar aracılığıyla eklenmiş olan bir çok şeye rağmen, Mesih'in ölümünün kurtarıcı önemine, başkasının yerine geçerek yapılmış olan bu eyleminin doğasına, O'nun ölümünün gerekliliğine ve çok önemli karakterine tanıklık ederler. İlk Kilise, “düzenli olarak ekmek bölüp yemeyi sürdürdü”, çünkü böyle yaparak Mesih'in ölümünü ve O'nun kanı aracılığıyla günahların bağışlandığını ilan etmeyi arzu ettiler. Kaseden içmek ve ekmek bölüp yemek, O'nun kanına ve bedenine paydaş olmaktır (1. Korintliler xi 6), O'nun Ruhuna paydaş olmaktır (1. Korintliler xii. 13), günahların bağışlanmasıdır (Matta xxvi. 28), borçların silinmesidir (Koloseliler ii. 14), tüm lekelerin temizlenmesidir (İbraniler ix. 14). Tüm bu gerçekler, İlk Kilise'nin ve on dokuz yüz yıl boyunca tüm Kiliselerin gözünde ekmek bölüp yemeyi çok değerli kıldılar.

Toplulukla dua usulünden ilahi bilimi konusuna geçtiğimiz zaman, aynı tanıklığa sahip olduğumuzu görürüz. Kıpti ve Ermeni Kiliselerinin ilk Latince ve Grekçe dillerindeki ilahilerinde, Reformasyon Kiliselerinin ilahilerinde de olduğu gibi Çarmıh ve Rabbimizin çektiği acı, “öncelikle” işlenen konudur. Bazen iman ikrarlarında bile eksik bulunan bir teoloji birliğinin ve derinliğinin Kilisenin ilahilerinde mevcut olduğunu görürüz.

“Boğazlanmış Kuzu, gücü ve zenginliği, bilgeliği ve kudreti, saygıyı ve yüceliği ve övgüyü almaya layıktır.” Kuzu, tahtın ortasındadır. Yaratılmış olan her şey bu ‘Haleluya’ Korosu'na katılır.

Pek çok ülkede küçük çocuklar farklı dillerde müjdenin özünü içeren ilahiler söylerler:—

“Cennetin kapısını açmak için
Ölen İsa beni seviyor.
O günahımı yıkayacaktır,
Bırakın O'nun küçük çocuğu içeri girsin.

Büyük tasavuf ehli Aziz Bernard'ın şu görkemli satırlara döktüğü mesaj diğeri ile aynıdır:

“Propter mortem quam tulisti
Quando pro me defecisti
Cordis mei cor dilectum

In te meum fer affectum.”

Kilise ilahilerinin en büyük oranını oluşturan ilahiler, Mesih'in çektiği acı ya da Çarmıh'ta yerine getirilen Kefaret'in yorumunu konu alanlardır! “*O Haupt voll Blut und Wunden*” adlı Almanca ilahinin ne kadar çok sayıda dile çevrilmiş olduğunu ya da Alman Hıristiyanlar tarafından söylendiği zaman, melodisinin uyandırdığı merhamet ve sempati duygusunun gücünü kim unutabilir? *Stabat Mater Dolorosa* adlı ilahi yalnızca Latin Kilisesine ait olmak ile kalmayıp aynı zamanda Çarmıh'ta, Meryem'in yanında durmuş olan tüm gerçek imanlılara aittir. “Hiçbir mazeretim olmaksızın, olduğum gibi”, “Harika Çarmıh'a dikkatle baktığımda”, “Kan ile dolu bir çeşme var”, “Benim için yarılan Çağların Kayası”,—ve bildiğimiz pek çok başka ilahi Mesih'in ölümünü ana konu olarak almışlardır. “İsa, hepsini ödedi”, “Günahımı ne yıkayabilir? Yalnızca İsa Mesih'in kanı.”

“Ellerim boş olarak,
Yalnızca Senin çarmıhına tutunarak;
Giyinmek üzere çıplak olarak Sana geliyorum.
Çaresizce, lütfunu almak için Sana bakıyorum.;
Kirli ben, çeşmeye koşuyorum,
Beni yıka Kurtarıcı, yoksa ölüyorum.

Eğer Tanrı Oğlu ve Kurtarıcımız olan Nasıralı İsa, Tanrı Oğlu ve Kurtarıcımız olmasaydı ve yalnızca insan olsaydı, trajik ölümü yine de insanlık tarihindeki en büyük olay olurdu. Çektiği acıların ve çarmıha gerilmesinin o döneme ait kayıtlarında verilen ayrıntıların zenginliği; Çarmıh'ta söylenen yedi sözcük; Çarmıh'taki ölümünün ve bunu görenler ve tüm çağlar ile tüm uluslar üzerindeki etkisi,—işte tüm bunların hepsi O'nun Çarmıh'taki ölümünün büyük ve evrensel önemini net olarak ortaya koyarlar. O'nun ölümünün önemi konusunda yapılan vurgunun yerini değiştirmememiz gerekir. İsa'nın yaşamındaki ve İsa'nın kendisi için en büyük olay, günah nedeni ile Çarmıh'taki ölümüydü. James Denney'in bu konu ile ilgili söyledikleri asla abartılmış sözler değildirler: “Eğer kefare, titiz ve ayrıntılı tanımlamalarından ayrı olarak zihinler için *herhangi bir şey* ifade ediyorsa, bu ifade edilen, *her şeydir*. Kefaret, tüm gerçeklerin en büyüğü ve en yaratıcısıdır. Kefaret, Tanrı, insan, tarih ve hatta doğa hakkındaki düşüncelerimizi en gerçekçi şekilde belirleyen tek olgudur. Kefaret, tüm bu konular ile ilgili düşünce kavramlarımızı belirler, çünkü tüm bunların hepsini bir şekilde kefare ile uyumlu bir duruma getirmemiz gerekir. Kefaret, tüm düşüncenin esinidir; tüm acıların ortasında sığınılacak son yerin anahtarıdır. Kefaret öylesine bir gerçeklik şeklidir ki, kendisinden hiç bir anlamda ödün veremez. Bundan dolayı hem modern hem de eski zihniyet için Hıristiyanlığın çekiciliği ve iticiliği, aynı nokta üzerinde yoğunlaşır. Mesih'in Çarmıh'ı ya insanın tek yüceliğidir ya da insanın nihai sürçme taşıdır.

“Hıristiyan inancı, yalnızca zihinsel bir bilgi değildir; bir yaşam tarzı meselesidir; ve ‘doğru kişi iman aracılığıyla yaşayacaktır’. Ama, Hıristiyan inancına yine de birbirine eşlik ederek sergilenen koşulların gerçeğine değer verilmeden sahip olunamaz. Aşka şeyler mevcuttur. Hıristiyanlığı meydana getirenin bir yalan olmadığı ve Hıristiyanlığa inandığımız gibi onu sergileyebileceğimizi ve sergilememizin de gerektiği hatırlanmak zorundadır. Hıristiyanlığın başlangıcını bildiren anlatım, tarihi incelemenin ilkeleri konusunda yapılan testlerde duyarlılığa sahiptir ve bu anlatımın gerçeği, keşfetme süreci aracılığıyla büyük ölçüde kanıtlanabilir ve kanıtlanmıştır. Ancak yine de bu konuda yapılacak başka şeyler mevcuttur. Eğer kanıt ararsak, kanıt var olacaktır.”

—SIR WILLIAM M. RAMSEY, *Yeni Antlaşma’nın Son Keşfi ve Güvenilirliği*.

BÖLÜM II

“HİLEKARCA DÜZENLENMİŞ YALANLARIN PEŞİNDEN GİTMEDİK”

Tanrı'nın, Müjdelerde Oğlu hakkında yazdırdığı kayıtlara inananlar, bu kayıtlarda anlatılanlardan kuşku duymazlar. Bu kayıtların doğru olduğuna ilişkin Kutsal Ruh'un tanıklığına sahiptirler. Bu kayıtlara inanan kişiler Petrus ile birlikte Rabbimizin çektiği acılar ve ölümü ile görkemli Dirilişi hakkında anlatıla tüm olayların “hilekarca düzenlenmiş yalanlar olmadıklarını” bilirler. Petrus, Mesih'in çektiği acılara tanıklık etmişti ve Markos O'nun öğrencisiydi. Yuhanna, işittiğini, gözleri ile gördüğünü, seyredip elleri ile dokunduğunu anlatır (1. Yuhanna i. 1). Matta, on iki öğrenciden biriydi. Luka, bize, “güvenilir gerçeği bilebilmemiz için” anlatıklarına tanıklık eden kişileri özen göstererek arayıp bulduğunu söyler.

Ancak yine de kuşkuya ve tarihsel eleştiriye yer veren bir çağda yaşayan bizler, Müjde kayıtlarının hem inanabilirlik hem de güvenilirlikleri konusunda kişiler ile yüz yüze gelmek zorundayız. Bu kişilerden bazıları bize İsa'nın, hayali bir efsane olduğunu ve O'nun yaşam öyküsünde yer alan olayların “hilekarca düzenlenmiş yalanlar” olduklarını ve bu yalanların kaynağının Roma, Yunanistan ve Mısır'ın birbirlerine rakip olan ilk batıl inançları olduğunu söylerler. İlk gnostikler (Hıristiyanlığın başlangıcında ruhsal sırları ve yaratılışa ait gizemleri bildiğini iddia eden bir mezhep yanlıları), öğretiş ile ilgili nedenleri ileri sürerek Mesih'in ölümünün gerçekliğini inkar ettiler. Kuran, kategorik olarak İsa'nın hem öldürülmediğini hem de çarmıha gerilmediğini bildirir: “Bir de inkarlarından ve Meryem'e büyük iftira atmalarından ve ‘Biz Allah'ın peygamberi Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük’ demelerinden dolayı kalplerini mühürledik. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar. Fakat onlara öyle gibi gösterildi” (Sure ix. 156). Ortodoks İslamiyet, Müslüman teologlar ve yorumcular aracılığıyla bu bölüm ve bu bölümün yorumu hakkındaki inançsızlıklarını temel alarak İsa'nın çarmıha gerilmesinin gerçekliğini her zaman inkar etti. Ortodoks İslamiyet'in bu konudaki ortak inancı, cezanın acısını çekenin Yahuda İskariyot olduğu ve Tanrı'nın, İsa'yı bu zalim ölümden O'na zulmedenlerin üzerine türlü belalar göndererek kurtarmış olduğudur. Bu konu ile ilgili yorum pek çok farklılıklar içerir, ama tüm Müslümanlar İsa'nın Çarmıh'ta ölmediği konusunda aynı düşünceye sahiptirler. Yani şöyle düşünürler: O, bizim günahlarımızın uğruna ölmedi. Hiç bir zaman ölümden dirilmedi. Bu dünyadan sonraki dünyaya çıkışı, Çarmıh aracılığıyla olmadı.

Strauss ve diğer akılcıların İsa'nın bedeninin asıl ölümü gerçekleşmeden önce Çarmıh'tan alındığı ve O'nun mezarda bulunan baharatlar nedeni ile yeniden canlandığı hakkındaki teorileri, Punjaub'daki Ahmadiyahlerin modern mezhebi tarafından büyük bir istek ile kabul edildi. Bu mezhebin önderi olan Kadyanlı Ghulam Ahmed, canlanmış Nasrani bir İsa hakkında ileri sürülen aynı teoriyi, Rus yazar Nonovitch tarafından yazılan “Mesih'i Bilinmeyen Yaşamı” adlı bir kitabında buldu; bu kitapta yer alan teoriye göre, İsa Hindistan'a gider ve orada öğretmenlik yapar. Ghulam Ahmed daha sonra Kaşmir'de İsa'nın mezarını keşfetti ve kendisini yeni Mesih olarak ilan etti! Bu mezhep gayretli ve akıllı bir propaganda sürdürerek, tüm Müslüman dünyasını bir Mesih-Karşıtı hakkındaki bu yeni müjde ile doldurdu. İrlandalı yazar George Moore, “The Brook Kerith” adlı eserinde İsa'nın Çarmıh'ta gerçekten ölmediğini, iyileşmek ve toplumsal hizmetini daha geniş bir görev ile sürdürmek üzere yalnızca bayıldığını ileri sürer. Böylece, Hıristiyan ülkelerindeki bu kuramcılar ve Allah'ın açıklamalarını yapma yetkisine sahip olduklarını söyleyen bu ülkelerin dışındaki milyonlarca Muhammed izleyicisi, bizim mesajımızda temel ve üstün olana duyduğumuz

inancı inkar ederler. Onlara içimizde bulunan iman ve umuda ilişkin bir yanıt vermek için nasıl hazırlanacağız? Bizler, Çarmıh'a fiziksel gözlerimiz ile tanklık etmedik.

“O vahşi ve zalim kalabalığın arasında
Senin yukarı kaldırıldığını görmedik.
Onları bağışla, ne yaptıklarını bilmiyorlar diyen
Uysal ve yalvaran feryadını da işitmedik.
Ama yine de yeryüzünü sarsan ve güneşi karartan
Eylemin gerçekleştiğine inanıyoruz.”

Buna neden inanıyoruz? İman, kanıtı dayanmak zorundadır; ve kanıt, karşı konulamaz güçtedir. Bu gerçeği incelemek, imanımızı güçlendirecektir.

İncelememize İsa Mesih'in Çarmıh'taki ölümünün beklenen bir olay olduğunu, Yahudilere verilen peygamberliklerde bu olayın net bir şekilde önceden bildirildiğini, ve Plato'nun (Eflatun) “doğru bir adamın” uğrayacağı çarmıh yazgısını ima ettiğini söyleyerek başlayalım. Yeşaya'da söz edilen, Yehova'nın acı çeken hizmetkarı, İsa'nın ölümünü anlatan Mesih ile ilgili önemli mezmur, diğer peygamberliklerdeki Mesih'in uğradığı ihanet ve ölümüne ilişkin ayrıntılar – tüm bunlar Kutsal Yazıları araştırmış olan öğrenci için çok duyulan, klişe sözlerdir. Gelecek olan büyük olayın gölgesi çok önceden ortaya çıkmıştı bile. Vaftizca Yahya: “İşte Tanrı'nın Kuzusu,” dedi; ve Vaftizci Yahya bu sözleri ile kan dökülmeden günahın bağışlanmayacağını ve Tanrı'nın Kuzusu'nun dünyanın günahı için boğazlanması gerekeceğini bildiren Eski Antlaşma öğretisinin önemini hepsini özetler. “İsa'nın, Kutsal Yazılar'a uygun olarak günahlarımız için öldüğünü” inkar ettiğimiz zaman, Eski Antlaşma'nın anahtarı ortadan kaybolur. Hayır, aslında bu kadarla da kalmaz, her çağda ve tüm ırklar arasındaki insan günahı için bir öfke yatıştırma özelliği taşıyan kanı dökülen kurbanların gizeminin anahtarı da yok olur.

“Bizim isyanlarımız yüzünden O'nun bedeni deşildi; bizim suçlarımız yüzünden O eziyet çekti; bizler O'nun yaraları ile şifa bulduk.” Bu sözler, Plato'nun döneminden çok kısa bir süre önce, İ.Ö. 429 yılında yazıldı. Plato, *Politia* adlı eserinde (Cilt IV., s. 74), dünyanın, doğruluğun yenilenmesi için ihtiyaç duyduğu kendini feda eden, böyle bir kurtarıcıdan söz eder: “Hiç bir yanlış yapmamış, mükemmel doğruluğa sahip kişi, adaletsizliğin en büyüğünün görüntüsünü üzerine alabilir; evet, bu kişi, kamçılanacak, elleri ve ayakları bağlanacak, işkenceye maruz kalacak, görme yetisinden yoksun bırakılacak ve kazığa bağlanarak mümkün olabilecek her türlü acıya dayandıktan sonra, doğruluğun başlangıcını ve ilk örneğini tekrar yenilemek zorundadır.”¹ Plato'nun, doğru olmayanları Tanrı'ya geri getirmek için acı çeken doğru bir kişi düşüncesine nereden sahip olduğunu sormanın bir önemi yoktur. Bu düşünce, Plato'nun yazılarında neredeyse Yeşaya'nın tanrısal mesajında olduğu kadar belirgin bir şekilde mevcuttur. Plato'ya göre acı çeken, küçümsenen, reddedilen ve çarmıha gerilen bir adam olmadan hiç kimse mükemmel doğru bir yaşam sürdüremezdi.

¹ Aynı zamanda bakınız, “Söyleyecekleri şey şudur; tabiatı doğru olan bu adil adam, kamçı darbelerine, zincire vurulmaya, gözlerinin demir ile dağlanmasına katlanmak zorunda kalacak ve sonunda acının her uç noktasını yaşadıkten sonra çarmıha gerilecek...” Plato'nun Republic II adlı eserinde *gerçekten* adil (ya da doğru) kişinin *görünüşte* adil olan kişiye karşı yaşadığı sorun tartışılır. İdeal olmayan bu dünyada *gerçekten* adil olan biri, çok büyük acılar tecrübe edebilirdi, oysa *görünüşte* adil olan biri, pek çok bereketi, abartılı övgüleri tecrübe edebilirdi ve yüksek bir teki konumunda bulunabilirdi. Günahkar bir dünyada doğrular genellikle acı çeker ve kötüler refah içinde yaşarlar. Bu aktarma, **Plato'nun Toplu Diyalogları** adlı eserden alınmıştır; eserin editörlüğü E. Hamilton ve H. Cairns tarafından yapılmıştır. Bollingen Serileri LXXI, Princeton University Press, Princeton, NJ, 14. baskı, Republic II, 361e, sayfa 609.

Çarmıh'taki ölüm, İsa'nın Kendisi tarafından beklenmeyen bir trajedi değildi. Çarmıh'taki ölümü, O'nun için bir hayal kırıklığı ve Umutları'nın yok oluşu anlamına da gelmiyordu. Aksine O, Çarmıh'taki ölümünün kaçınılmaz olduğunu biliyordu ve korkunç olayın kesinliğini sürekli olarak duyuruyordu. Hizmetinin başlangıcından beri yaklaşmakta olan bu gölgeyi gördü. Günah nedir Bilmeyen, vaftiz edildiği zaman, Kendisini günahkarlar ile bir saydı. O, en başından beri, öğrenciliği çarmıhı yüklenip taşımak olarak ilan etti. Mesih olduğunu bildirdikten sonra, yani "İsa o andan itibaren öğrencilerine Kudüs'e gitmesi ve orada öldürülmesi gerektiğini göstermeye başladı." "İnsanoğlu'nun günahlı insanların eline verilmesi, çarmıha gerilmesi ve üçüncü gün ölümden dirilmesi gerekir." Matta, Markos ve Luka müjdelerine göre, Rabbimizin yaşamının son aylarını karakterize eden girişim, yaklaşmakta olan vahşice öldürülmesinin kesinliğini ve önemini, anlayışsız öğrencilerine öğretmek için önceden düşünülmüş ve üç kez tekrarlanmış bir girişimdi.

Bazı durumlarda, tanık olan kişiler tarafından kaydedilen, çarmıha gerilme ile ilgili ayrıntılar, ölümün gerçekliği konusunda hiç bir kuşkuya yer vermemektedirler. Bu ayrıntılar, sanki gelecekte gerçek ile ilgili ortaya çıkacak herhangi bir imansızlığı beklemiş gibi, Çarmıh ölümünü en ciddi şekilde doğrularlar. "İsa, yüksek ses ile bağıarak son nefesini verdi...ve İsa'nın karşısında duran yüzbaşı, O'nun bu şekilde son nefesini verdiğini görünce, 'Bu adam gerçekten Tanrı'nın Oğlu'ydu' dedi" (Markos xv. 37, 39). Yuhanna, "askerlerden birinin O'nun böğrünü mızrak ile deldiğini ve böğründen hemen kan ve su aktığını" anlatır. Sonra sözlerine şunları ekler: "Bunu gören adam tanıklık etmiştir ve tanıklığı doğrudur. Doğruyu söylediğini bilir, siz de iman edesiz diye tanıklık etmiştir." Bu sözler, saf ve her şeye inanan ya da kendini kandıran bir insanın sözleri değildirler. Yüzbaşı, gerçeği resmi olarak da bildirdi ve İsa'nın ölümünü Pilatus'un önünde doğruladı (Markos xv. 44). Aramatya'lı Yusuf, ölü Mesih'i mezara yatırdı ve Mecdelli Meryem ile İsa'nın kendi annesi olan Meryem, O'nun ölü olduğunu gördüler (Markos xv. 47).

Yeni Antlaşma'daki her bir yazar, İsa'nın ölümünün gerçekliğini anlatır; Elçilerin İşleri kitabında yazılanların tümünde, İsa'nın çarmıha gerildiğine ilişkin herhangi bir kuşkunun oluşmasına yol açacak tek bir ses bile işitilmez. İnsanların bu tarihi gerçekten kuşkulandıkları ve hilekarca düzenledikleri yalanlarını öğretmeleri, olayın üstünden ancakyüzlerce yıl geçtikten sonra söz konusu olmuştur. Belgelerin acımasızca eleştirilmelerinden sonra Rabbi Joseph Klausner gibi bir bilgin, 'Nasıralı İsa' adlı son kitabında Matta, Markos ve Luka müjdelerinin güvenilir kayıtlar oldukları ve İsa'nın bu müjdelerde anlatıldığı gibi yaşadığı ve öldüğü sonucuna varır.

Bir kaç yıl önce, Samuel E. Stokes, Hristiyan kayıtlarının güvenilirliği hakkında yazılmış olan Yahudi ve Putperest yazarların kanıtlarını bir araya getirdi ve büyük olasılıkla Pliny, Tacitus, Lucian, ve Josephus'un, ya da hatta Celsus'un sözlerine kulak verip bu sözleri önemseyecek olanlar Yahudiler ve Putperestlerdir, çünkü bu kişiler, kuşkulandıkları müjdeyi doğrulama konusunda Hristiyanların yanında yer almazlar. Roma'nın yangını (M.S. 64) ve Neron'un yangın ile ilgili kuşkuları kendisinin üzerinden nasıl kaldırmaya çalıştığını kaydeden Tacitus, şöyle der: "Bu nedenle haberi bastırıp kapatmak isteyen Neron, yangının sorumlusunun kendisinin değil, sıradan insanların gizli suçları nedeniyle nefret ettikleri ve tam bir zalimlik ile cezalandırılan bazı kişiler olduklarını söyledi ve kendi suçunu onların üzerine attı. Bu kişiler Hristiyanlar olarak adlandırılmaktaydılar. Mesih'e iman ettikleri için O'nun adını taşımaktaydılar. Mesih, Tiberius'un egemenliği döneminde Vali Pontius Pilatus tarafından ölüme mahkum edilmişti ve tehlikeli bir batıl inanç olarak görülen Hristiyanlık bir süre için kontrol altına alınmıştı. Daha sonra bu inanç tekrar yalnızca sorunun ilk kez ortaya çıktığı Yahudiye'de patlak vermekle kalmadı, aynı zamanda cinayetin ve kirli utancın tüm

çeşitlerinin bir arada bulunduğu ve rağbet dahi gördüğü Roma’da da ilerlemeye devam etti. O zaman öncelikle bu Mesih imanlılarının bazıları yakalandı ve itirafta bulunmaya zorlandılar, sonra onların verdikleri bilgi üzerine büyük bir çoğunluk ikna edildi, Mesih imanlılarından nefret edilmesinin nedeni, kasten yangın çıkardıkları suçlamasından çok inançlarıydı. Ve yalnızca öldürülmekle kalmadılar, aynı zamanda hakarete uğradılar ve köpekler tarafından ısırılarak perişan edilmeleri için üzerlerine hayvan postları konuldu ya da ateşe verilerek yanacak olan çarmıhların üstüne gerildiler. Ve gün ışığı kaybolduğunda gecenin karanlığını aydınlatmak üzere meşale olarak ışık vermeleri için yakıldılar” (“Annales” xv. 44).

Samosata’lı Lucian (M.S. 100 yılında doğdu), “Peregrinus’un Ölümü” adlı eserinde şunları bildirir: “Hıristiyanlar hala Filistin’de çarmıha gerilen o büyük adama tapıyorlar, çünkü dünyaya bu yeni inancı O tanıttı...Bu sefil insanlar kendilerini, kesinlikle ölümsüz oldukları ve sonsuza kadar yaşayacakları konusunda ikna ettiler, binmeyen bir nedenle ölümden korkmuyorlardı ve çoğu kendilerini ölüme isteyerek teslim ettiler. Ve sonra onların ilk yasa verenleri onları hepsinin kardeş olduklarına inandırdı, Greklerin tanrılarını hiçe saydılar ve onları reddettiler ve çarmıha gerilen o kendi Sofist (Safsatacı)lerine taptılar ve O’nun yasalarına göre yaşadılar.

Josephus’un “Antiquities” adlı eserindeki iki ünlü bölüm, çok iyi bilinirler ve muhtemelen içtendirler. Josephus’un tüm tarihi, müjdenin tarihi ortamını her durumda doğrular. “Büyük Herod, oğlu Archelaus, Herod Antipas, Herodias, kızı Salome, Vaftizci Yahya, Anna (Ananus), Kayafas (Caiphas), Pontius Pilatus, Feliks, ve Yahudi eşi Drussila, Porcius Festus, Herod Agrippa, Bernice, Ferisiler ve Sadukiler, tüm bu kişilerin hepsi Josephus’un tarihinde görünürler ve Yeni Antlaşma’daki anlatımda birbirleri ile aynı ilişkiler içinde görünürler.”

Epikürcü (zevkine ve boğazına düşkün kişi) Celsus, M.S. yaklaşık 170 yılında Hıristiyanlığın en büyük düşmanlarından biriydi. “Gerçek Karşılıklı Konuşma” adlı kitabında Origen tarafından alıntı yapılan yanıtında, Celsus, “Mesih’in çektiği acıdan alaylı bir ima ile söz eder ve O’nun sözlerinden alıntı yapar: ‘Ey Baba, eğer mümkünse bu kaseyi benden al’; Mesih’den, ‘çarmıha gerilen İsa’ olarak bahseder ve O’nu öldüren kişileri, ‘senin Tanrı’nı çarmıha gerenler’ olarak adlandırır. Mesih’in ‘tüm bu acılara insanlığın yararı uğruna katlandığı’nı söyleyen Hıristiyan inancına saldırır ve Mesih’in Dirilişi ile ilgili gerçekliğin aksini tanımlama girişiminde bulunur. İsa’nın mezarının yanında beliren meleklerle işaret eder ve mezarın taşıyı yuvarlayarak kaldıran melekten söz eder. Bedenin dirilişine duyulan Hıristiyan inancının akılsızlık olduğunu göstermeye çalışır ve ‘Dünya benim gözümde, ben de dünyanın gözünde çarmıha gerildim’” diyen Hıristiyanlar’ın bu sözlerine güler. Müjdeye düşman olan birinin Rabbimizin ölümüne ve dirilişine verdiği bu tanıklık, çok önemlidir (“Yahudilere ve Putperestlere Göre Müjde,”—yazan Samuel Stokes, sayfa 48).

Eğer insanlık tarihinde herhangi bir olay için kanıt mevcutsa, bu kanıtın İsa Mesih’in çarmıha gerilmesi olduğu sonucuna varmaktan başka bir şey yapamayız. Bu konudaki doğrulayıcı tanıklık aynı zamanda Rab’bin Sofrası’nın uygulanmasında ve Rab’bin Günü’nün dikkate alınmasında görülür. Ekmek bölmek ve kaseye ortak olmak, bizi İsa’nın ihanete uğradığı geceye götürür. İsa’nın Kendisi, bu törenin yapılmasını istemiştir ve bu törenin yorumlarında ve toplu dua usullerindeki farklılıklara rağmen Rab’bin Sofrası’nın evrensel tüm Hıristiyan Kilisesi tarafından yerine getirilmesi İsa’nın ölümü ile ilgili kanıtın doğrudan olmasa bile ikna edici olduğunu ortaya koyar. Aralıksız sürdürülen bu gelenek, reddedilemeyecek olan tarihi kanıtın bir türüdür. Nasıl İslamiyet’te Muharrem Günü trajedisinin kutlamasını tarihi belgeler bulunmamasına rağmen Kerbela şehiti Hüseyin’in

ölümüne kanıt olarak kullanabiliyorsak aynı şekilde Rab'bin Sofrası'nı da İsa'nın ölümüne kanıt olarak kullanabiliriz.

İsa, "Sabat gününün de Rabbi olduğunu" söyledi ve bu sözünü Kendisi öldükten ve tekrar dirildikten sonra Kilise'nin, haftanın ilk gününü Yahudilerin benimsediği yedinci gün olan cumartesi yerine, Pazar günü olarak kabul etmeye başladığı gerçeği ile kanıtladı; bu nedenle Rab'bin Günü'nün kendisi Rab'bin ölümünün ve dirilişinin kanıtıdır. Hıristiyanlık dışındaki büyük inançların her biri, farklı bir sembole sahiptir; nilüfer çiçeği tomurcuğu, gamalı haç, hilal v.b. Çarmıh, Hıristiyanlığın sembolüdür. Bir rezalet, utanç, yüz karası ve çaresizlik acısı olan bir sembol, nasıl oldu da bir onur, değer, merhamet ve şefkatli yardımseverlik haline geldi? Bunun açıklaması yalnızca, bizim için çarmıha gerilen ve bizi yasadan ve yasanın lanetinden kurtaran O'nun tarafından yapılabilir.

Son olarak, eğer hala Yeni Antlaşma öğretisinin özündeki gerçeğin tarihselliği konusunda kuşku duyan herhangi biri olursa, yer altı mezarlarının ve ilk Hıristiyan anıtlarının tanıklığına sahip olduğumuzu söyleyebiliriz. Çarmıh ile ilgili bu sembolizmleri ve referansları ile bu taşlar, İsa'nın Kutsal Yazılar ile uyumlu olarak günahlarımızın uğruna öldüğünü haykırırlar.

Carlyle ve Emerson arasında yapılan mektup yazışmalarını okuduğumuzda, Emerson'un bir kez, yaptıkları ilk görüşmede Carlyle'nin söylediği bazı sözleri hatırladığını görürüz: "Mesih ağaca asılarak öldü: *bu* Dunscore Kirk'ü orada bina etti: *bu* sizi ve beni bir araya getirdi. Zaman yalnızca görelî bir varoluşa sahiptir."

İman için daha fazla kanıtı neden ihtiyaç duyalım? İmansızlığın safdilliği daha büyük bir boyuta ulaşamazdı; imansızlığı meydana getiren teoriler, Rabbimizin yaşamı, ölümü ve dirilişi hakkındaki Hıristiyan öğretisinin tarihselliğini inkar edecek kadar ileri gittiler.

İsa, Kutsal Yazılar'a göre öldü ve tekrar dirildi. Peygamberler, O'nun ölümünü önceden bildirdiler. Elçiler, O'nun ölümünü kaydettiler. Kutsal Yazılar'ın tümü Kefaret noktasında birleşirler. Ölen bir Kurtarıcı ve dirilen bir Rabbe, tüm Kutsal Yazılar tanıklık ederler. Kutsal Kitap mesajının özündeki temel ve her yerde mevcut olan konu, "günahlı bir insan Tanrı'nın huzurunda nasıl doğru olacak?" sorusunun yanıtıdır. Ve bu sorunun yanıtı: "Mesih'in kefarete eden ölümü aracılığıyla"dır. Bundan başka bir yol yoktur. Bundan başka bir müjde yoktur. Eğer bu doğru değilse, o zaman Hıristiyanlığımızın tümü olan imanımız, boştur.: çünkü sahip olduğumuz tek iyi haber, İsa'nın günahlarımız için öldüğü ve aklanmamız için tekrar dirildiğidir.

Senin kutsal bedeninin yattığı
Boş mezarın yanında durmadık.
Ne yukarıdaki odada oturduk,
Ne de yolda seninle karşılaştık.
Ama meleklerin söylediğine inanıyoruz:
Diriyi neden ölümlerin arasında arıyorsunuz?

*“Kanlı ve pıhtılaşmış terin! Şiddetli ıstırap içindeki canın.
Başında dikenli taç, değnek darbelerinden yara almış.
Gözlerin, bir gözyaşı çeşmesi gibi,
Kulaklarına hakaretler dolmuş,
Ağzın sirke ve safra ile ıslanmış,
Yüzün tükürükler ile lekelenmiş,
Boynun Çarmıh’ın ağırlığı ile bükülmüş,
Sırtın kamçının kabarcıkları ve yaraları ile yarılmış,
Delinmiş ellerin ve ayakların,
Yüksek sesle, ‘Eli, Eli’ diye feryat edişin,
Kargı ile delinmiş yüreğin,
Yüreğinden akan su ve kan.
Kırılmış bedenini, ve dökülen kanın aracılığıyla
Rab, hizmetkarının günahını başıyla
Ve onun tüm günahını ört.”*

—LANCELOT ANDREWES.

BÖLÜM III

“O’NUN GÖZLERİNİ BAĞLADILAR”

(Luka xxii. 64; Markos xiv. 65; Matta xxvi. 68.)

TARİHSEL açıdan ele alındığında, Mesih’in çektiği acı tamamen geçmişte kalmıştır. Günah için yalnızca bir kez öldü ve sonra tekrar ölmedi; ölümün O’nun üzerinde artık egemenliği yoktur. Ama Mesih’in çektiği acı mistik bir şekilde her zaman mevcuttur. O’nun çektiği acı, insanlığın özünde gizemli bir biçimde defalarca tekrarlanır. İsa Mesih sürekli olarak ihanete uğrar, terk edilir, inkar edilir, gözleri bağlanır, üzerine tükürülür, kırbaçlanır, alay edilir ve sonra çarmıha gerilir.

O’nun çektiği acının öyküsündeki her olay tipiktir. “O, Kutsal Yazılara göre günahlarımız uğruna öldüğü” zaman, bizler mistik bir anlamda hepimiz oradaydık.

“Mesih ile birlikte çarmıha gerildim.” Horatius Bonar, aşağıdaki satırlarında gerçekten de her birimizden söz etmektedir:

“Kutsal kanı döken o kişi bendim,
O’nu ağaca ben çiviledim;
Tanrı’nın Mesih’ini ben çarmıha gerdim,
Ben de alay edenler arasındaydım.

O bağırın kalabalığının içinde
Benim de bulunduğumu hissediyorum.
Ve o kaba seslerin gürültüsü içinde
Benim kendi sesimin de bulunduğunu fark ediyorum.

Çarmıh’ın çevresinde gördüğüm kalabalık,
Acı Çeken’in feryatları ile alay ediyor.
Ama benim sesim yine de sanki alay eden
Yalnız benmişim gibi çıkmakta.”

“İsa’yı göz altında tutan adamlar O’nunla alay ediyor, O’nu dövüyorlardı. Gözlerini bağlayıp, ‘Peygamberliğini göster bakalım, sana vuran kim?’ diye soruyorlardı.” “Bazıları O’nun üzerine tükürmeye, gözlerini bağlayarak O’nu yumruklamaya başladılar. ‘Haydi, peygamberliğini göster!’ diyorlardı. Nöbetçiler de O’nu aralarına alıp tokatladılar.”

Ünlü ressamlar, Mesih’in bir hafta süreyle çektiği acının öyküsüne ait her ayrıntıyı tuvallerine aktardılar, ama bu ayrıntıların resmi yapılmadı. Ancak yine de olay öylesine kendisine özgü ve öylesine dehşetli bir şekilde trajiktir ki, insan, neden hiç bir sanatçı fırsatının olayın derin ve kalıcı önemini resmetmek için harekete geçmediğini merak ediyor. Olay, Kayafa’nın sarayının avlusunda şafak sökmeden önce çok erken bir saatte meydana geldi. Dolunayın ışığı avluya akıyordu ve açık havada yakılmış olan bir ateşin ay ışığı ile uyumlu parıltıları gölgeler ile birlikte avluya yayılıyordu. Nedensiz nefret ile dolu bir grubun ortasında gözleri bağlanmış olan Mesih oturuyordu. Sanhedrin’in hizmetkarları, başkahinin uşakları; ve hepsi de büyük olasılıkla Mesih’in kendi soyundan gelen Yahudilerdi. Bazıları O’nu tanıyorlardı ve sözlerini işitmişlerdi. O’nun mucizelerine tanık olmuşlardı. Getsemani Bahçesi’nde O’nun bakışından ürkererek geri çekilmişlerdi. Şimdi ise O’nun gözlerini

bağlamışlar, O'nunla alay ediyorlardı. Böyle bir eylemde bulunmak ya da böyle bir eylemin yapılışını izlemeye dayanabilmek için yürekleri bürüyen bu karanlık ne kadar da korkunçtu! Sevgiye ve gerçeğe gösterilen ne büyük bir duyarsızlık; kutsallığın güzelliğın germekten aciz bir körlük; ne kadar günahkar zihinler ve nasıl da körleşmiş vicdanlar! Ve bunları, Kudüs2de doğuştan kör olan birinin gözlerini açan Nasıralı İsa'ya yaptılar. O'nun gözlerini bağladılar. Malkus da onların arasında mıydı? Kayafa da bu eyleme katıldı mı? Petrus, dışarı çıkıp acı acı ağlamaya başlamadan önce, O'na yapılanlar ile ilgili herhangi bir şey gördü mü? Petrus, daha sonra ateşin yanında durup ısındığı—ama canı soğuktan titriyordu—o korkunç gece hakkında yazdı:—

“Mesih acı çekti...ağzından hileli söz çıkmadı...kendisine sövüldüğünde sövgü ile karşılık vermedi, acı çektiğinde kimseyi tehdit etmedi; davasını adalet ile yargılayan Tanrı'ya bıraktı ... O'nun yaraları ile şifa buldunuz.” Evet, Petrus, uzaktan da olsa olup bitenleri görmüştü; yüreği bu olayın utancından ve acısından derin bir şekilde etkilenmişti. İsa, gözleri bağlanmadan önce son kez bu hizmetkarların önünde Kendisini inkar eden Petrus'a bakmıştı.

Yazılanlar kısa da olsa, bu satırlarda Kurtarıcı'ya karşı duydukları nefretin alçaklığını, zalimliğini ve mantıksızlığını okuyabiliyoruz. İsa'nın gözlerini bağlama gereğini neden duydular? Çünkü O'nun gözleri günahkarların imansızlığı karşısında duyduğu kutsal bir hayreti yansıtıyorlardı, O'nun gözleri bu bilgisizlik karşısında yine de şefkat ile doluydu ve vicdanlarını bir ateşin alevi ile dağlayan bir ışık ile parlamaktaydılar. O'nun yüzüne bakmaya katlanamadılar ve bu nedenle Markos'un söylediği gibi, “bazıları O'nun üzerine tükürmeye başladılar,” diğerleri “gözlerini bağlayarak O'nu yumruklamaya başladılar.” Alçaklıkları yalnızca nefretleri ile karşılaştırılabilirdi. O'na vurdular. O'nunla alay ettiler. “Kendisine daha bir sürü küfür yağdırdılar.” “Ve duydukları nefret nedensizdi. Hiç bir kanıtı gerek yokken kanıt talep ettiler.” Peygamberliği, zihinden geçenleri okuma düzeyine indirerek aşağılamayı düşündüler ve çaresiz ve gözleri bağlı mahkuma vurdukları darbeler ile Mesih'ten toplu halde işledikleri suçun kime ait olduğunu bildirmesini istediler. “Sana vuran kim? Peygamberliğini göster bakalım!” O'na vuran tek bir kişi değildi, O'na vuran bir ırktı; insanlıktı. “Tanrı O'na vurdu ve O'nu ezdi ve biz O'na yüz çevirdik”—ya da yüzlerimizi O'ndan gizleyemediğimiz zaman, biz O'nun yüzünü örttük ve gözlerini bağladık.

Sadakatsizliğin ve imansızlığın çağlar boyu süren korkaklığı ve alçaklığı bu olay ile simgelenerek gösterilir. Bazı insanlar her zaman korktukları için İsa Mesih'in yüzüne bakmakta isteksiz davrandılar. İnsanlar, bu öykünün bir efsane olduğunu ilan ederek tarihte var olan İsa'dan kaçmaya çalıştılar; ya da O'nun yüzüne tam olarak bakmayı reddettiler. Popüler olan pek çok öykü ve okullardaki metin kitapları, konu hakkında tamamen yetersiz ve özür dileyen bir paragraf ile İsa'nın gözlerini bağlarlar.

İmansızlık, kapaklarını örterek Kutsal Kitap'ın gözlerini bağlar, mesajının çocukluk dönemine ulaşmasına engel olur ya da Kutsal Kitap'ı, “herkesin hakkında konuştuğu ama hiç kimsenin okumadığı bir klasik” olarak raflarda tozlanmaya terk eder. İnsanlar, kürsüde ya da basında Mesih'in gözlerini bağlarlar ve sonra O'nun peygamberlik hizmeti ve Mesihliğinin görkemi ile alay ederler. Sadakatsizlik ve agnostisizm Kurtarıcı'nın gözlerini bağlar ve sonra O'nun yüzünü yumruklarlar. Voltaire, Nietzsche, Renan, Bebel, Paine, Ingersoll ve onlar gibi kötü anlamda ün yapmamış olsalar da zihinlerinde ve yüreklerinde onlardan farklı olmayan diğerleri, İsa'nın tanrılığını inkar etmeden önce O'nun gözlerini bağlama konusunda aynı fikirdeydiler; O'nun yüceliğini yumruklamadan önce O'nun yüzünü örtmeliydiler.

Renan'ın doğum yeri olan Theguir, dindarlık için gayret gösteren bir halka sahip, manastır yaşamı süren eski bir kentti. Jaudy ırmağını yukarıdan gören bir tepe üzerine

kurulmuştu. Rıhtımda, her yolcunun dikkatini hemen çeken doğal büyüklükteki figürleri ile İsa'nın çarmıha gerilmesini canlandıran beyaz, taştan bir heykel vardı ve ortadaki çarmıhın dibinde üç ayrı dilde yazılmış olan şu sözler hemen göze çarpardı: “Bu gerçekten Tanrı'nın Oğlu'ydü.” Renan'ın doğum yerindeki katedralin meydanında *Renan'ın* heykeli dikildiği zaman, bize, rıhtımdaki bu çarmıh heykelinin, Renan'a gösterilen onuru protesto etmek amacı ile inşa edilmiş olduğu söylenir.

Gözleri bağlanan bu Mesih'e ilişkin müjde kayıtlarını okumak çok acı veriyor, ama insanların O'nun gözlerini on dokuz yüz yıl boyunca tekrar tekrar nasıl bağladıklarını ve sonra O'nunla alay ettiklerini bilmek daha da acı veriyor. Nietzsche'nin şu sözlerinden daha üzücü ve daha sövgü dolu sözler olabilir mi? : “Müjde çarmıhta öldü. O zamandan beri müjde olarak anılan, Mesih'in yaşamış olduğu müjdenin aksiydi. Müjde kötü haberd, fena bir melekti.” Nietzsche, zaman zaman Mesih'e karşı çok hoşgörülü olmasına ve “bu küçük Yahudi mezhebinin kurucusu” na karşı ender olarak ağır hakaretlerde bulunmasına rağmen, Hıristiyanlığın adından bile nefret eder ve Hıristiyanlık müjdesini temsil eden Pavlus'u hiç sevmez.

İmansızlık nefreti, Kayafa'nın yargı salonunda ne kadar net görüldüyse, günümüzde de aynı netlik ile görülmektedir. İnsanlar, Mesih'i rahatsız etmekten vazgeçemezler. O'nun yüzü dikkatleri perçinler. Gözleri alev alev yanan birer ateştir. İnsanları ya kendine çeker ya da onları kendisinden uzaklaştırır; daha önce yaptığını şimdi de aynen yapmaktadır.

“Yukarıda Serafların, en yüksek rütbeli meleklerin, önünde yüzlerini
Örttüleri bu yüz, huşu ile heyecan veren yüz müdür?
Bu, tek bir lekese bile olmayan Yüz müdür?
Sevgi'nin Yüzü olan Yüz mü?
Evet, bu şekli bozulmuş, güzellikten yoksun cansız yüz
Tüm yaratılışı sevmek için yeterli oldu,
Bu Yüz, İsa Mesih'in Yüzü,
Tanrı'nın sevgisini tatmin etti.”

Eski Antlaşma'daki kutsallar, Tanrı'nın yüceliğini O'nun meshettiği Kişi'nin yüzünde görmeyi özlem ile beklediler. “Ne zamana dek yüzünü benden gizleyeceksin?” (Mezmurlar 13:1). “Meshettiğin krala yüz çevirme” (Mezmurlar 132:10). “Yüzün kulunu aydınlatsın” (Mezmurlar 31:16). “Çevirme benden yüzünü, yoksa ölüm çukuruna inen ölümlere dönerim” (Mezmurlar 143:7). Yeşaya O'nun yüceliğini gördüğü ve çekeceği acıdan söz ettiği zaman, bu korkunç gün ile ilgili trajediyi önceden bildirdi. “Bana vuranlara sırtımı açtım, yanaklarımı uzattım sakalımı yolanlara. Aşağılamalardan tükürüklerden yüzümü gizlemedim” (Yeşaya 50:6). “Acılar adamıydı, insanların yüz çevirdiği biri gibi hor görüldü.” (Yeşaya 53:3). “Ama suçlarınız sizi Tanrınız'dan ayırdı. Günahlarınızdan ötürü O'nun yüzünü göremez oldunuz” (Yeşaya 59:2). “O'nun gözlerini bağladılar” (Luka 22:64); ve böylece belki de Yeşaya'nın söylediği söz yerine gelmiş oldu, “Kulum kadar kör olan var mı? Gönderdiğim ulak kadar sağır olan var mı? Benim ile barışık olan kadar, Rabbin kulu kadar kör olan kim var?” (Yeşaya 42:19).

Böyle sözcükler üzerinde derin düşünmeye başladığımız zaman, İsa açısından gözlerinin bağlanmasının ne anlama geldiğini ve Tanrı'ya ve O'nun elçilerine gösterilen tüm mantıksızlığı ve istekli imansızlığın körlüğünü Kendi üzerinde ve Kendi içinde tecrübe ettiğini fark etmeye başlarız . İmansızlık kuşkusu yalnızca dün'e ait değildir. Tüm yüz yıllar boyunca insanlar, Tanrı için tanılık etmiş insanlardan göğün altındaki başka hiç bir şeyi talep etmedikleri kadar çok kanıt talep ettiler. Mesih'e iman edin:—O'nun mucizeleri nerede? Ne

gibi belirtiler yaptı? O'nun Sözü'ne neden inanmamız gerekir? O'nun peygamberlikleri ne zaman yerine geldi? "Verdiğimiz habere kim inandı ve Rab'bin gücü kime açıklandı?" (Yeşaya 53:1).

Ya yüzlerimizi Mesih'ten çeviririz ya da O'nun gözlerini bağlarız; ve ikna olmadan kalır ve inanmayız. Baş kahinin hizmetkarları hiç bir şey görmediler. Ama Petrus, bir bakış ile vicdanında pişmanlık duydu.

Tövbe edebilirdi, çünkü İsa'nın gözlerini o bağlamadı. Ve bu her zaman böyle oldu. Jeremy Taylor'un Kutsalların İmanı ve Sabrı konusundaki vaazinde şunlar yazılıdır:—

"O, basit ya da ani bir ölüm ile ölmedi, ama O, dünyanın başlangıcından beri boğazlanmış olan Kuzu'ydu; Aziz Paulinus: 'çünkü O, Habil'de katledildi' der; O, Nuh'un kişiliğinde denizin dalgaları üzerinde Savrulan'dı; İbrahim Haran'dan çağırıldığında ve vatan toprağından ayrıldığında, ülkesini terk eden O'ydu; İshak'ta sunulan, Yakup'ta eziyet gören, Yusuf'ta ihanete uğrayan, Şimşon'da kör edilen, Musa'da hakaret gören, Yeşaya'da testere ile biçilen, Yeremya ile birlikte hücreye atılan O'ydu; çünkü tüm bu kişiler acı çeken Mesih'in imaları ya da örnekleriydiler. Ve sonra O'nun çektiği acı, Dirilişinden sonra da devam etti. Çünkü tüm üyelerinde acı çeken O'dur: 'Tüm günahkarların yalanlamasına katlanan O'dur; 'Yaşam Rabbi olan ve tekrar çarmıha gerilen ve herkesin önünde utanç içinde bırakılan 'O'dur; O, hizmetkarlarının tüm acılarında, isyankarların günahlarında ve din değiştirenlerin ve dininden dönenlerin karşı koymalarında, zalimlerin vahşetinde ve gasp eden kişilerin adaletsizliğinde ve Kilisesine yapılan eziyetlerde acı çekerek katlanmayı sürdürdü. Aziz İstefanos'da O taşlandı, Aziz Bartalmay'ın kişiliğinde O'nun derisi yüzüldü; Aziz Lawrence'nin ızgarası üzerinde kızartılan O'ydu, Aziz İgnatius'da aslanlara atılan, Aziz Polycarp'da yakılan, Kapadokyalı kırk şehitin durduğu gölün üzerinde donan hep O'ydu. Aziz Hilary, Mesih'in ölümünün kutsal töreninin, O'nun ancak insanlığın tüm acılarının sıkıntısını çekmesi ile tamamlanacağını söyler."

Bundan dolayı, eğer insanlar Kurtarıcımızın gözlerini bağlarsa, O'nu yumruklar ya da günümüzde herkesin önünde utandırılırsa, şaşırılmamız gerekir. Muhammed'in görevi, her ne şekilde yapıldıysa, Mekke ayı aracılığıyla Doğruluk Güneşinin karanlığa gömülmesini sağlamak, yani İsa'nın gözlerini bağlamaktır.

İnsanı müjdeden ayıran her yeni din ve felsefe yalnızca Mesih'in gözleri bağlandığı takdirde başarıya ulaşabilir. O'nun gözlerine bakanlar başka bir ışığa ihtiyaç duymazlar; O'nun yüzünü bir kez görmüş olanlar bir daha başka bir önderi izleyemezler. "Yayıdığımız müjde örtülüyse de, mahvolanlar için örtülüdür. Tanrı'nın görünümü olan Mesih'in yüceliği ile ilgili Müjde'nin ışığı imansızların üzerine doğmasın diye, bu çağın ilahı onların zihinlerini kör etmiştir. Biz kendimizi ilan etmiyoruz, ama Mesih İsa'yı Rab, kendimizi de İsa uğruna kullarımız ilan ediyoruz. Çünkü, Işık, karanlıktan parlayacak' diyen Tanrı, İsa Mesih'in yüzünde parlayan kendi yüceliğini tanımamızdan doğan ışığı bize vermek için yüreklerimizi aydınlattı." (2. Korintliler 4:3-4)

Karanlıkta kör edilmiş zihinler ile yürüyenler, ışıklarını genellikle önce Tanrı'nın Mesih'i'nin gözlerini bağlayarak söndürürler. "bu dünyanın tanrısı" ifadesi ne anlama gelirse gelsin, insanların Kurtarıcımızın yüceliğini görmelerine engelleyen Kötü Olan'ın gücünü kapsadığı kesindir. Bu tür değişen düşünceleri, dünyasal kuralları, akıllı spekülasyonları kapsayan zamanların bu ruhu, herhangi bir zaman için geçerli saf olmayan dürtüler ve hedefler içinde tüm imanın boğazının sıkıldığı bir kuşku ve imansızlık atmosferi yaratır. Körlük, imansızlıktan önce gelir ve imansızlığın nedenidir. Körlük, müjdenin örtülmesinden,

Tanrı'nın net ve açık sözünü gizemli hale getirmekten ve gözlerimizi gerçeğe karşı kapatmaktan etkilenir.

İsa, "Ben yargılamak için dünyaya geldim, öyle ki, görenler göremesin ve görenler kör olsun," dedi.

Sanhedrin'in vicdansız ve alçak grubunun ortasındaki gözleri bağlı Mesih'in merhamet uyandıran resmine tekrar bakın. Güneşin ilk ışıkları tarafından aydınlatılmış ve tanrılığı hapsedilmiş o yüze bakın—kanlar içinde, yumruklanmış, gözleri bağlanmış. Mezmur yazarı, "Mesihinin yüzüne bak" dedi—ve biz bu yüzü burada acı çeken bir Kurtarıcı'nın gerçek imajı olarak görüyoruz.

"İşte, Adama bakın!" Bağlanmış, yorgunluktan tükenmiş, yaralanmış ve hakarete uğramış ve acı çeken sevginin sessizliği içinde yine de suskun. "Peygamberlik et, sana vuranın kim olduğunu söyle?" Bu sorunun yanıtını kesinlikle kendi vicdanlarımızda bulmamız gerekir.

"Evet Rab, üzerinde derin düşünülen gece,
Konut kurabilmen için bu yürekleri temizle;
Günah büyüsünün kilidini çöz,
Onun dev yükünü parçala."

Ama İsa bizi yalnızca günden ve onun lanetinden değil, aynı zamanda "bize O'nun ayak izlerinde yürümemiz için bir örnek bırakmak üzere acı çekti." Çektiği acı ile ilgili her olayda evrenin büyük Çarmıh Taşyıcısının feryadını kulaklarımızda duyarız: "Beni izleyin. Müşkülpesentlik göstermeden cesaret ile, tehlikeyi göze alarak tam bir şekilde yaşayın. Çamuru ve balçığı kabul edin, sıcaklığı ve acıyı, iğrenç azarlamayı ve batan paylamayı reddetmeyin. Sizi suçlayanların önünde sessiz kalın. Benim ve müjdenin uğruna katlanın ve cesaret edin; genellikle ölüm kasesinden daha da acı olan başarısızlık kasesini benimle birlikte içmeye razı olun—alayın neden olduğu can çekişmesi, Çarmıh'ın can çekişmesinden önce gelir."

Yargı salonunu ve kendisine şiddetle karşı koyan günahkarlara katlanan gözü bağlı Mesih'i hatırladığımızda, azarlanma ya da hakaret ile karşılaştığımız zaman, yorulmamamız ve bayılmamız gerekir. "Benim yüzümden insanlar size sövüp zulmettikleri, yalan yere size karşı her türlü kötü sözü söyledikleri ne zaman ne mutlu size! Sevinin, sevinç ile coşun! Çünkü göklerdeki ödülünüz büyüktür. Sizden önce yaşayan peygamberlere de böyle zulmettiler."

Bu gerçek mutluluk kaynaklarının sonuncusu ve en önemlisidir. Mesih'i sonuna kadar izleyenlerin gerçek mutluluğu. Getsemani'den Gabbata ve Golgota'ya.

"Kaybetmeden kazanılmaz,
Çarmıhtan başka hiç bir şey kurtaramaz—
Buğday tanesinin çoğalmasa için toprağa düşüp ölmesi gerekir.
İşte olgun tarlalarımızın bulunduğu yerdeki
Altın demetler Tanrı'ya el sallıyorlar,
Bir buğday tanesinin öldüğünden emin olun
Orada bir can çarmıha gerildi;
Biri mücadele etti, ağladı ve dilekte bulundu,
Ve cehennem in lejyonları ile dehşete düşmeden savaştı."

“Tanrı’nın Dostları’nın gizli topluluğuna kabul edilme törenimizin il koşulu, O’nunla birlikte dünyanın yargı kürsüsünün önündeki yerimizi almamız; ve dünya dini, dünya kültürü ve dünya gücü tarafından O’nunla birlikte alaya maruz kalmamız, hor görülmemiz ve yanlış anlaşılmamızdır—tüm bu yapay düzenler standartlarını tesis ederek Gerçekliği mahkum ederler. Bize, arzu ettiğimiz, el ile tutulamayan Krallığı veremeyeceğini ilan ettiğimiz anda dünyanın duyduğu sempatiyi soğuturuz; dünyanın sağ duyusuna hakaret etmiş oluruz. Dünya içimizdeki isyan ile bilgece uğraşmak için hazırlanmış, akılsızlara hoş görü ile davranan, yargı kürsüsünün önüne çıkar. Sonra bilgisizlik, aylaklık, alçaklık ve korkaklık, bir zamanlar İlk ve Tek Dürüst Olan’ı mahkum etmiş olduğu gibi, bizleri de teklifsizce mahkum eder.”

—JOHN CORDELIER, *Sonsuz Bilgelik Yolunda*.

BÖLÜM IV

“O’NU BAĞLADILAR”...”VE O’NUN YÜZÜNE TÜKÜRDÜLER”

I

İSA, İshak’ın odunu kutsal dağa taşıdığı gibi, Çarmih’ı taşıdı. İshak’ın sunağa yatırılmadan önce bağlanmış olduğu gibi, İsa da bağlandı. “Tanrı’nın kendisine belirttiği yere varınca, İbrahim bir sunak yaptı, üzerine odun dizdi. Oğlu İshak’ı bağlayıp sunaktaki odunların üzerine yatırdı” (Yaratış xxii. 9). *Mişnah’taki* Yahudi zihniyeti, Moriya Dağında gerçekleşen bu olayı yıllık anma törenindeki ciddiyetine en büyük önemi vermeleri ve bu töreni, temel bir tören haline getirmeleri boşuna değildir. Ortodoks Yahudiler tarafından kullanılan “*Akedah*” (Bağlayan) duası, Yeni yıl Töreninde de bulunur ve aşağıda belirtilmiştir:

“Ey Tanrımız Rab, bizim iyiliğimiz için babamız İbrahim’e Moriya Dağı üzerinde vermiş olduğun yemini hatırla; Senin isteğini tüm yüreği ile yerine getirmek için sevgisini bastırıldığını ve oğlu İshak’ı sunağın üzerine bağladığını düşün! Böylece Senin sevgin de bize karşı duyduğun öfkeyi bastırabilir ve Senin büyük iyiliğin aracılığıyla Senin öfkenin yüreği, halkından, kentinden ve mirasından geri çekilebilir...Onun soyunun iyiliği uğruna bugün İshak’ın bağlandığını merhametin ile hatırla.”

Dr. Max Landsberg, şöyle der: “Zaman ilerledikçe ‘*Akedah*’ duasına atfedilen önem daha da önemli hale gelmiştir. Yahudi din kitaplarının yorumu ile ilgilenen edebiyat bu duayı ima eden kinayeler ile doludur; bu duanın uğruna günlük sabah dualarında bağışlanma talep edilir; ve ‘*Akedah*’ olarak adlandırılan bir parça, Alman Yahudiler arasında topluluk ile dua edildiği sırada pişmanlık konusu ile ilgili talepte bulunmak için eklendi.”

Bu dua, Mesih’in zamanında da kullanılmakta mıydı? Kurbanlar genellikle sunağın boynuzlarına bağlanırlardı (Mezmur cxviii. 27) ve kurbanlar bu şekilde bağlandıklarında özel törenler uygulanırdı. Tapınak kurbanları hakkındaki gelenek her ne olursa olsun, bu gelenek, İsa Getsemani bahçesinde bağlandığı zaman, öğrencilerden bazılarının aklına gelmiş olabilir; Tanrı Kuzusu’nun, İshak’ın kurtarılışının örneği olan büyük kurban olmaya yönlendirildiğini fark etmiş olabilirlerdi.

Müjdecilerden üçü, İsa’nın bahçede ve Pilatus’un önünde bağlı olarak duruşuna ilişkin özel ve tekrarlanan referanslar verirler. Yuhanna, daha önce gerçekleşen olayı anlatır. “Bunun üzerine komutan ile buyruğundaki asker bölüğü ve Yahudi görevliler, İsa’yı tutup bağladılar. O’nu önce o yıl baş kahin olan Kayafa’nın kayınbabası Hanan’a götürdüler.” Orada İsa ile alay edildi, yumruklandı ve üzerine tükürüldü, ve daha sonra “Sabah olunca bütün baş kahinler ile halkın ileri gelenleri, İsa’yı ölüm cezasına çarptırmak konusunda anlaşılardı. O’nu bağladılar ve götürüp Vali Pilatus’a teslim ettiler.” Markos şöyle yazar: “Yüksek Kurul’un tüm üyeleri bir danışma toplantısı yaptıktan sonra İsa’yı bağladılar, götürüp Pilatus’a teslim ettiler.”

Bu nedenle Rabbimiz önce, Getsemani bahçesindeki zeytin ağaçlarının gölgesi altında bağlasınlar diye Ellerini uzattı. Petrus’un yakışık almayan kılıç darbesi aracılığıyla yapılan direnişin görünümü, nöbetçi için yeterli oldu. Zincire vurulmadan önceki son görevi, Malkus’un kulağı iyileştirmek olan eller, büyük olasılıkla Arkasında, ipler ile bağlandı. Sonra o gecenin korkunç dramına ait ilk olay sona erdi.

Bağlanan Mesih'in yürümesi için itildiği yol, uzun bir yol değildi; Fısıh yemeğinden sonra öğrencileri ile birlikte geçmiş olduğu aynı kapıdan geçirilerek eski baş kahin Hanan'ın sarayına götürüldü. Askerler orada O'nun ellerini çözdüler ve karargahlarına geri döndüler; çünkü bundan sonra Romalı askerle ilgili başka bir referans verilmemiştir. Mesih, bu noktadan sonra Hanan ve Kayafa'nın önüne götürüldü ve adlarına çağdaşları tarafından fısıltı ile lanet edilen Harun'un "bu cesur, ahlaksız, vicdansız, kibirli ve yozlaşmış oğullarının," dışarı vurmadıkları tüm kıskançlıklarını ve nefretlerini tecrübe etti. İsa burada, yüzüne aşağılık hizmetkarlardan birinin eli ile ya da bir değnek ile vurduğu ilk darbeyi aldı. Uka'nın müjdesinden öğrendiğimize göre, iğrenç, tiksindirici tanıkların önünde yapılan alaya maruz kalma ve önceden planlanmış olan ölüm yargısından sonra, Kayafa'nın vicdansız nöbetçileri ve aşağılık hizmetkarları çaresiz mahkuma zulmettiler ve onu yaraladılar. Ama yine de Tek Başına Acı Çeken'in üzerine yağdırılan bu hakaretler, alaylar ve darbeler yüzünden O, "savunmasız olmamasına rağmen kendisini savunmadı, mağlup olmadan mücadele etti, sevginin en üstün amacı uğruna çektiği acılara gönüllü olarak boyun eğerken görkemini muhafaza etti", günahın ve lanetin ne kadar derin olduğunu insanlığa gösterdi, ama aynı zamanda hem günahı hem de laneti Tanrı Oğlu Mesih olarak kendi üzerine aldı ve onları insanlığın üzerinden kaldırdı. Kendi halkı tarafından reddedilmesinin bu büyük acısına, halkının zalim aşağılamasına ve kustukları nefretlerine katlandı.

İsa bağlı durdu. Dünyanın kuruluşundan bu yana O'nun elleri gibi hiç bir el, ipler ya da zincirler ile hiç bir zaman bağlanmamıştı. Eski Antlaşma ayetlerindeki bağlı ellerin öyküsü, İsa'nın aklında canlı bir şekilde mevcuttu. O'na zulmedenler de bu öyküyü hatırlıyorlar mıydı acaba? Yusuf, erkek kardeşi Benyamın'ı bir kez daha görebilmek amacı ile Şimun'u tutsak olarak bağladığı zaman, Şimun ellerini Yusuf'a gönüllü olarak sunmuş muydu? Çok büyük güce sahip olan Şimşon, kendisini defalarca yeni ipler, urganlar ve söğüt çubukları ile sınıksız bağlayanlar ile alay etmiş ve bu ipleri, urganları ve söğüt çubuklarını "yanan keten gibi dağıtarak elerindeki bağları çözmüştü"; Tanrı Şimşon'u, yalnızca Şimşon O'nu terk ettiğinde terk etti. İpler ile bağlanmış olan Yeremya, çamur bataklığa atıldı; ama Rab onu kurtardı. Tanrı, aynı zamanda Daniel'in elleri bağlı olarak ateşli fırına atılan üç arkadaşını da kurtardı. Bu kişilerin hepsinin elleri bağlanmıştı, ama onları bağlayan eller yalnızca insan elleriydiler.

İsa, fırındaki "tanrıların bir oğlu", hayır, Tanrı'nın Oğlu olan Dördüncü Kişi gibiydi. İsa'nın ellerine bakın! "İnsan Eli Hakkında Makale" adlı ünlü kitabında Charles Bell, doğadaki tasarımın kanıtı olarak, insan elinin harika anatomisinden ve vahşi hayvanların pençesinden çok farklı olan insan elinin yaratıcı tüm ustalıklara uyarlanabilen harika tasarımını anlatır. Ama İsa'nın ellerini tanımlayabilecek biri var mıdır? – her insanın elinden olduğu gibi, O'nun ellerinden de yalnızca o insana özgü hem mükemmel bir bireysellik, hem de mükemmel bir karakter anlaşılır. İsa'nın bağlı olan bu elleri, henüz küçük bir bebekken, Meryem'in göğsünde dinlenmişlerdi. İsa bu eller ile marangoz olarak çalışırken, sağlam bünyeli, gülbüz öküzlerin boyunduruğunu hafifleten şekilde ürünler yapmış ya da Nasıralı çiftçiler için sabanlar üretmişti. Cüzamlıları, felçlileri ve körleri iyileştirmek için bu elleri uzatmıştı. Şefkat ve sevgi dolu bu eller, kollarına aldığı küçük çocukların üzerine konmuştu – bu ellerin parmakları çocukların yanaklarını ve esmer buklelerini okşamıştı. Tapınak avlusunda çamur yaparak bu ellerini gözleri doğuştan görmeyen birinin gözlerinin üzerine koymuştu. Ve tüm bunları yapan eller, Mesih'in sözlerine ve mucizelerine rağmen ruhsal körlükleri devam eden kişilerin kıskançlık ve nefretini uyandırmışlardı. Bu eller, urganları bükerek kutsal bir öfke ile Babasının evini bir ticarethaneye ve haydut inine çevirenlere karşı yukarı kaldırdığı ellerdi. Son akşam yemeğinde kendisine ihanet edecek olan Yahuda'ya – doğu konukseverliğinin lokmasını sahandaki sıvıda yumuşatarak veren yine bu ellerdi. İsa bu

aynı eller ile, “Baba’nın her şeyi kendisine teslim ettiğini, kendisinin Tanrı’dan çıkıp geldiğini ve Tanrı’ya döneceğini bilerek,” bir havlu aldı, beline doladı ve öğrencilerinin ayaklarını yıkadı. Aynı zamanda Yahuda’nın ayaklarını da yıkadı.

Bu eller, ıssız dağ tepelerinde dua ederken birbirlerine kavuşturulmuş ve son olarak bahçede aracılık duası yaparken çektiği acı sırasında gerginlik ile sıkılmışlardı. Şimdi bağıydılar—kısa bir süre sonra Çarmih’a çivileneceklerdi.

“Alın ve yiyin; bu benim bedenimdir...Hepiniz bundan için; çünkü bu benim kanımdır, günahların bağışlanması için bir çokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır.”

Şimdi bu son büyük peygamberliğin yerine getirilmesi gerekiyordu. Çok kısa bir süre sonra bedeni kırılacak ve O’nun Yeni Antlaşma kanı günahkarlar uğruna dökülecekti.

“Ve İsa’yı bağladılar.” “Baba, onları bağışla, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.”

Askerlerin komutanı, kalabalık Pavlus’a karşı bağırdığı zaman, mahkemesi yapılmamış bir Roma vatandaşını kamçılamanın yasaya uygun olmadığını biliyordu ve “korktu, çünkü O’nu ellerini bağlatmıştı” (Elçilerin İşleri xxii. 29). Ama bu adamlar korkmuyorlardı. İbranilere Mektubun yazarı, tanıklar aracılığıyla İsa’nın bağlanması hakkındaki öyküyü işitmişti ve ö dönemde imanları nedeni ile mahkum edilen kadınlar ve erkekler hakkında İbranilere şunları yazdı: “Hapiste olanları onlar ile birlikte hapsedilmiş gibi hatırlayın.” Ancak, İsa’yı hatırlayan hiç kimse yoktu. Petrus bile O’nun bağlarından utandı ve şöyle dedi: “O adamı tanımıyorum.”

Kurtarıcımızın ellerini önce bahçede ve sonra avluda bağlayan kimdi? Romalı asker miydi? Ama onlar buyruk altındaki askerler olarak görevlerini yerine getiriyorlardı. Bu korku dokunuşunu, karanlık ihanetine Yahuda mı ekledi? Ya da bunun yapılmasının gerekli olduğunu Hanan mı önermişti? “Daha sonra Hanan’ın O’nu elleri bağlı olarak baş kahin Kayafa’ya gönderdiğini” okuruz. Mahkemesi yapılmadan ve yargılanmadan kırbaçlatılmış, kendisinde hiç bir suç bulmadığı Kişi’nin ellerini çözmediği için Pilatus suçsuz muydu?

Ecce Homo! Burada yeni bir Prometheus bağı söz konusudur—herhangi bir aldatma ya da hileye yer vermeden gökten ateşi ve ışığı alıp insana veren Kişi—insanı yeniden yaratan ve ona göğün en zengin ve en değerli armağanlarını bağışlayan Kişi.

“Tepedeki bir kişi hakkında anlattıkları öykü neydi?
Sanırım sınırsız denize bakarak,—
Yazgıya sahip ve bu yazgının üstesinden gelmeye yemin etmiş,
Zincire vurulmuş biri, ve kimin özgür olması gerekiyordu?
Üzerinde utandıran ve yakıp dağılayan bir giysi:
Yendiğinde zehir gibi olan ve ateş ile camı yanan
Her şey aracılığıyla Rabbi için şahlanan
Cesur bir arzunun ümitsizliğe kapılmış sabrı.”

Ancak Prometheus, yine de otuz yıl sonra Herkül tarafından bağlarından ve çektiği işkenceden kurtarıldı. Mesih ise Hanan, Kayafa, Yahuda, sizler ve ben tarafından bağlandı – ve bağların ve mahkumiyetlerin acısını çekiyor—bu on dokuz yüz yıl boyunca yeniden çarmıha geriliyor.

Mesih, bağlı elleri ile günümüze kadar bizimledir. Robert Keable, bu konuda şunları söyler: “Mesih İsa bağlı eller ile hala dünyanın yarısındaki caddelerde yürür. Hoxton’daki

keder ve felaket dünyasına günahlı doğan hiç bir sakat küçük çocuk yoktur, ama İsa tekrar hiç bir zaman sona ermeyebilecek olan bir kaseden içer—sonunda *bu küçüklerden hiç birinin mahvolmamasını isteyen* Baba'nın isteğinin yerine gelmesinin tek nedeni İsa'nın kaseyi içmesidir. Sakatlanmış ve yarı-kör hiç bir can Piccadilly'den uzak bir yerde sendelemek için yaratılmamıştır, ama Yahuda, Rabine bir kaç parça gümüş için tekrar ihanet etmiştir. Övüngele olmayan, ama korkan öğrenci, İsa'dan söz edildiği zaman Mayfair'de bir ateşin yanında oturur ve deneme anında O'nu inkar eder, ama Efendi, yine bir kez daha *dostlarının evinde* Romalı ya da Yahudi'nin açtığı yaralardan daha derin şekilde yaralanır. Ve bunun da ötesinde kasti günah hiç bir yerde planlanmadı, hile ile düzenlenmedi ve uygulanmadı, ama biri Golgota'daki Çarmıh aracılığıyla hüküm sürdü ve İsa'nın yüreğini alay ederek yaraladı.”

II

“*Ve O'nun yüzüne tükürdüler.*” O'nun üzerine değil, ama O'na tükürdüler. Grekçe sözcük, bu korkunç vurguyu ekler. Müjde bölümlerinin tümünde İsa'nın hasta ya da körü iyileştirirken kullandığı tükürük sözcüğü için farklı bir kelime kullanılır (Markos vii. 33 viii. 23; Yuhanna ix. 6). Tükürmek, hakaretin en eski ve en evrensel biçimlerinden biridir. İlkel insana korkunç dersi öğretmiş olabilen hayvanlar vardır – kara kurbağa, kedi, engerek yılanı ve katil kobra.

Arabistan'daki iş arkadaşlarımdan biri yıllarca tıp alanında hizmet vererek çalıştı ve Arapların saygı ve dostluğunu kazandı. Arkadaşım bir gün kliniğinde otururken, çölden fanatik bir Wahhabi geldi, amacı tedavi görmek değil, arkadaşımın yüzüne tükürmekti. Arkadaşım haklı bir öfke ve olayı gören diğer tüm hastaların onayı ile adama hak etmiş olduğu dersi adale ile yapılan bir Hıristiyanlık ile verdi. Bir Doğulu'ya bundan daha büyük bir hakaret yapılamaz. Bu konu hakkında Eski Antlaşma'da örnekler bulunur: “Babası onun yüzüne tükürseydi, yedi gün utanç içinde kalmayacak mıydı?” (Çölde Sayım xii. 14). “Kardeşinin dul karısı ileri gelenlerin önünde adamın yanına gidecek, onun ayağındaki çarığı çıkaracak, yüzüne tükürecek ve, ‘Kardeşine soy yetiştirmek istemeyen adama böyle yapılır’ diyecek” (Yasa'nın Tekrarı xxv. 9). “Benden tiksiniyor, uzak duruyorlar, yüzüme tükürmekten çekinmiyorlar” (Eyüp xxx. 10).

Bu ayetlere lütuf ve gerçek ile dolu olan, halkının aşağılamasına ve alaylarına maruz kalan Mesih ile ilgili Yeşaya'nın peygamberlik sözlerini eklememiz gerekir: “Yorgunlara söz ile destek olmayı bileyim diye Egemen Rab bana eğitilmişlerin dilini verdi, eğitilenler gibi dinleyeyim diye kulağımı uyandırdı her sabah. Egemen Rab kulağımı açtı, karşı koymadım, geri çekilmedim. *Bana vuranlara sırtımı açtım, yanaklarımı uzattım sakalımı yolanlara. Aşağılamalardan, tükürükten yüzümü gizlemedim*” (Yeşaya 50:4-6).

İsa'nın kendisi korkunç trajediyi önceden bildirdiği zaman, bu peygamberliğe de işaret etmedi mi? “Şimdi Yerusallim'e gidiyoruz. İnsanoğlu baş kahinlerin ve din bilginlerinin eline teslim edilecek. Onlar da O'nu ölüm cezasına çarptıracak ve öteki uluslara teslim edecekler. O'nunla alay edecek, üzerine tükürecekler” (Markos x. 33-34).

Burada Kurtarıcımızın görkemli kişiliğine yapılmış olan en aşağılayıcı hakareti görüyoruz. Stalker, insan doğası hakkında şunları anlatır: “İnsan doğasında bu doğanın içine bakmayı çok zorlaştıran bazı derinlikler olduğunu görürüz; insanın içinde dehşet verici şeyler mevcuttur. O'nun düşmanlarındaki en büyük kötülüğü dışarıya çıkartmak Mesih'in mükemmelliği aracılığıyla mümkün oldu. Şimdi yok etmek için geldiği düşman ile yakından uğraşmaya başladığı zaman, düşman tüm çirkinliğini sergiledi ve bütün zehirini akıttı. Canavarın pençesi O'nun et ve kanının üzerindeydi, pis nefesi ise O'nun ağzının içindeydi.

O'nun duyarlı ve bir krala ait olan muhteşem zihni için böylesine ağır bir hakaret ve aşağılamanın ne demek olduğunu bizlerin kavraması mümkün değildir.”

Tekrarlanan bu dehşetin suçlusu kimdi? Kayıtlar, öncelikle Yahudi kahinlerin ve onların uşaklarının, sonra da nöbetçi askerlerin suçlu olduklarını gösterir gibidirler (Matta xxvi. 67; xxvii. 30). Ariler (Hint-Avrupalı), kızgınlıklarını ve küçümsemelerini Mesih'in kutsal yüzüne tükürerek göstermek konusunda Samiler'den aşağı kalmadılar kadar ve Asya kadar Avrupa da bu suça ortak oldu, “öyle ki her ağız kapansın ve tüm dünya Tanrı'nın önünde suçlu kılınsın.” Ama yine de bu suçu önce, O'nu en iyi tanıyanlar ve hakaretlerin önemini kendi Kutsal Yazıları aracılığıyla bilenler işlediler.

Günah ve imansızlığın insan yargısını nasıl aşağıladığını ve karakterinin değerini nasıl düşürdüğünü ortaya koyan ne kadar büyük bir açıklama! Tükürmek, duyulan kini ve nefreti gösterir. Nefretlerindeki zehir, kendi karartılmış yüreklerinden kaynaklanmaktaydı. Tanımlanması imkansız olay, birkaç sözcük ile tasvir edilir; aynı Rembrandt'ın bazı resimlerinde olduğu gibi, arka plan bir gece kadar koyudur – insan yüreğinin karanlığı, ümitsiz kötülüğü, iyi ve saf olana karşı duyduğu alçakça nefreti.

O'nun ellerini ve gözlerini bağlayanaya kadar Yüzüne tüküremediler. Tarih, İsa'nın ya da O'nun öğrencilerinin yüzüne tükürenlerin pek çok örneğini barındırır. Şehitlerin kırmızı kitabının her sayfasında yalnızca zulüm değil, hakaret ve aşağılama da mevcuttur. Pavlus yazdığı şu sözlerinde hissettiği bu duyguyu aktarıyordu: “Şu ana dek adeta her şeyin süprütüsü, her şeyin döküntüsü olduk.” Clairvaux'lu Bernard ise şarkı söylüyordu:

“İsa, seni yalnızca düşünmek bile,
Bağrımı tatlılık ile doldurur.”

Bazıları ise Engizisyon ve Haçlı Seferleri'nin zulümlerini kullanarak insanların Mesih'in adına sövmelerine neden oldular. Din değiştirenler, ateistler ve sadık kalmayanlar arasında Nasıralı'ya nefret kusan ve O'nunla alay edenlerin sayısı çok büyüktü. Yahuda'nın günlerinde din değiştiren birinin duyduğu düşmanlık kadar büyük bir düşmanlık olamaz. Neron, Hıristiyanların kanını dökerken çok zalimce davranmıştı, ama O'nun hiddetinin yoğunluğu bile, bir zamanlar Mesih'i kabul ettiğini ağız ile söyleyen, ama sonra O'nu reddeden ve inancından dönen Julian'ın, İsa'nın izleyicilerine yaptıklarının yanında hiç kalırdı. Sırasıyla Protestan ve Roma Katolik Kilisesi'nin bir üyesi olan ve daha sonra onlardan ayrılan Gibbon bu konuda verilebilecek bir başka örnektir. Nietzsche bu alanda öylesine aşağılara düştü ki, Mesih'ten söz ettiğinde kullandığı kelimeler ancak tükürmek olarak tanımlanabilir: “Hıristiyanlıktaki Tanrı kavramı, hasta kişilerin tanrısına aittir, örümcek olarak Tanrı—ruh olarak Tanrı, yeryüzünde şimdiye kadar tanımlanmış olan en yozlaşmış kavramlardan biridir. Belki bu kavram, tanrı benzeri tipin evrimsel cezirdeki en düşük su seviyesinin işaretini temsil eder. Tanrı, yaşamın şekil değişikliği ya da sonsuz evet'i olmak yerine yaşamın çelişkisi içine girerek dejenere oldu ve bozuldu. Ben, Hıristiyanlığı büyük bir lanet, sapıklığın en büyüğü ve en içerdeki olarak adlandırırım; Hıristiyanlık, büyük bir oç alma içgüdüsüdür, bu içgüdü için hiç bir şey yeterince kin dolu, yeterince yerin altında gizli ve yeterince önemsiz olamaz – ben Hıristiyanlığı, insanlığın ölümsüz bir ayıbı ya da lekesi olarak görürüm.” Bir insan bundan daha büyük bir nefret duyabilir mi?

“Utaç, canımı hırpalar, bedenimde bir çok yaralar var;
Keskin çiviler bedenimi deliyor, ama bu utaç çivilerden de keskin.
Ben bağlı iken, iftiralar özgürler.
Benimki gibi bir acı hiç çekildi mi?”

Ama hakarete uğrayan Mesih'in olayında aynı zamanda Şeytan'a özgü kötülüğün nihai güçsüzlüğünü ve Tanrısal Kurtarıcının zaferli öz-bilincini, O'nun zaferinin kesinliğini de fark ederiz. O,"Benim yüzümden insanlar size sövüp zulmettikleri, yalan yere size karşı her türlü kötü sözü söyledikleri zaman ne mutlu size!" dedi (söylediği gibi de *hissetmedi mi?*), "Sevinin, sevinç ile coşun! Çünkü göklerdeki ödülünüz büyüktür. Sizden önce yaşayan peygamberlere de böyle zulmettiler."

Ecce Homo! O, O'nun ayak izlerinde yürümemiz için bize bir örnek bırakarak bizim için acı çekti. Günaha karşı verdiğiniz mücadelede henüz kanınızı akıtacak kadar direnmiş değilsiniz.

Sövüldüğünde, sövgü ile karşılık vermeyeni düşünün.

"Quis patitur?
Christus Verbum
Sapientia Patris
Quid patitur?
Spinas, verberas
Sputa, crucem.
Sic patiente Deo
Tu quoque disce pati." ¹

---

¹ Acı çeken bu kişi kimdir? Söz olan Mesih, Baba'nın Bilgeligi. Nelerin acısını çekiyor?—dikenler, kırbaç, tükürük ve Çarmih. Tanrı böyle acı çektiğine göre sen de acı çekmeyi öğren.

“Burada bize gösterilen, Sonsuz Bilgeliğin özü, yaşamın yüreğinde konut kurmuş olan Sır’dır: bu, her şey aracılığıyla sonsuz kadar süren Söz’dür. Doğa ve sanatın örtüsünün arkasında, dinin ötesinde, çok büyük sayıdaki şekilleri ile bilgi, güzellik ve sevgi – en son raddeye kadar dayanan bu Yaratıcı Cömertliği ve Cesareti görmek için gidilecek en son yerdeyiz: acı ile büyülmüş, bizim çıkarımız için zayıflığa indirgenmiş: bizim maceraperest canlarımızın daha fazla ışığa sahip olabilmesi için kendisine hiç bir şey vermedi. Düşüncesinde konut kurduğumuz, Araştırılmaz ve Mutlak Tanrı, giysilerinden soyundu ve tüm yaratıklarının sevgi dolu ve sevgisiz, kötü ve iyi bakışlı, anlamayan gözlerinin önünde görüldü.”

—JOHN CORDELIER, *Sonsuz Bilgelik Yolunda*.

BÖLÜM V

“O’NUN GİYSİLERİNİ ARALARINDA PAYLAŞTILAR”

(Mezmur xxii. 18; Matta xxvii. 28, 35; Markos xv. 24; Luka xxiii. 34; Yuhanna xix. 23)

Mesih’in giysilerinin çıkartılması! Kurtarıcımız İsa’nın yaşadığı bu korkunç deneyime dört müjdecinin hepsi de işaret eder. Bahçedeki kalabalıktan çıplak olarak kaçan Markos’un kendisi, ve bu olayı Mesih ile ilgili Mezmur’un (“Giysilerimi aralarında paylaşıyor, elbisem için kura çekiyorlar”) doğrudan yerine gelmesi olarak düşünen Matta, bu insanı dehşete düşüren olaydan söz ederler. Aynı zamanda Yuhanna da tüm edebiyat tarihinde çarmıha gerilmenin şiddetli ıstırabının tamamına ilişkin en ayrıntılı ve doğru tanımını veren bu Mezmur’a dikkat çeker. “Elerimi, ayaklarımı deliyorlar.” “Gözlerini dikmiş bana bakıyorlar.” “Bütün kemiklerimi sayar oldum.”

Bu deneyim, İnsanlığın saflığı ve saygınlığı nedeni ile Mesih’in duygularını en çok hırpalayan acılardan biri olmuş olmalı. Yuhanna, “Giysilerini çıkartarak O’nu soydular” der. Annesinin rahminden çıplak olarak çıktı ve ağacın üstünde çıplak olarak asılı duruyor.

İlk Adem, günahı nedeni ile Cennet’te fiziksel ve ahlaksal çıplaklığı tecrübe etti. İkinci (son) Adem, günahlı insan bedeninin benzerliğini üzerine aldı ve bundan dolayı bizim çıplaklığımızın utancı da aynı zamanda O’nun utancı oldu.

Söz, beden aldı ve insanlar O’nun yüceliğini gördüler – ve O’nun yüceliğine gözlerini dikerek baktılar—ama yine de bu bile, O’nun yüceliği idi. Tanrı’nın Mesih’i çıplak bırakıldı. Bu durum, O’nun aşağılanmasının en yüksek derecesiydi. Bizler, O’nun doğruluğunun beyaz giysisi ile giyinebilmemiz ve ölüm tarafından giysilerimiz çıkartıldığında çıplak kalmayalım diye O’nun giysileri çıkartıldı.

Çarmıha germe yöntemi hakkında Romalı yazarların tümü, çarmıha çivilenen kurbanın çıplak bırakıldığı konusunda anlaşılır. Bize, Yahudilerin suçlarına kuşak şeklinde bir bez parçası verdikleri söylenir ve geleneksel sanat, korkunç olayın resmini yaparken u söylenene uygun hareket etmiştir. Her şeye rağmen, merhamet uyandıran bu hazin resme tüm aşağılamaların bu sonuncusunu ve en korkuncunu eklememiz gerekir. Şehit olan kutsalların korktukları, ve bazılarının bu durumdan acı içinde ürüp çekindikleri mahremiyet ve iffet örtüsünün çıkartılmasına, bu Mesih, bizim uğrumuza katlandı. Ermeni katliamı sırasında bazı Hristiyan kadınlar, ölümden bile acı olan bu acıyı da kapsayan sıkıntılar çektiler. Coventry’li Godiva “tüm saflık giysileri içinde” her duvardaki yarığın hala kendisine baktığını hissediyordu. İsa da aynı şekilde acı çekti. Ve bu donuk zemin renklerini resme koymuş olan bizler, bu olayın yanından kayıtsızlık içinde geçip gitmememiz gerekir.

“İsa Golgota’ya geldiği zaman O’nu bir ağaca astılar,
Ellerini ve ayaklarını çivileyerek O’nu gerdiler ve bir çarmıh yeri yaptılar,
Başına dikenli bir taç koydular, yaraları kırmızı ve derindi,
Çünkü o günler kaba ve zalim günlerdi ve insan bedeni ucuzdu.

İsa Birmingham’a geldiği zaman, yaptıkları sadece O’nun yanından geçip gitmek oldu
O’nun saçının bir teline bile zarar vermediler, O’nu sadece öldürdüler;
Çünkü insanlar daha yumuşak huylu olmuşlardı ve O’na acı vermeyeceklerdi,

Yalnızca caddeden aşağıya doğru yürüyüp gittiler ve O'nu yağmurda yalnız bıraktılar.

İsa tekrar bağırdı, “Onları bağışla, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.”
Ve O'nu sırsıklam eden kış yağmuru yine yağmaya devam etti;
Kalabalık evlerine gitti ve caddede hiç kimse kalmadı,
Ve İsa bir duvarın dibine çömeldi ve çarımha gerildiği yerde ağladı.”

Çarımha gerilme gibi korkunç bir olayda iki görünüm bulunur, fiziksel acı ve zihinsel ıstırap—bedenin can çekişmesi ve canın can çekişmesi. Acımasız kırbaçlar, ellerin ve ayakların çivilenmesi, ateşin verdiği susuzluk, kırılmış bir bedenin ağırlığını taşıyan, işkence görmüş kasların titremesi ve zonklaması ve özgür kalma özlemi duyması. Kendi halkı tarafından reddedilmek, günahkarlar ile bir sayılmak, giysilerinin çıkartılması, insanlar tarafından lanetlenmek, acı çekerken yanındakilerin alaylarına maruz kalmak, bu yaşananların üzerine doğüstü büyüklükte bir karanlık çöküyor.

O'nun acı feryadı, tüm zamanlardaki herkese, O'nun canının sıkıntılarının O'nun sıkıntılarının canı olduğunu kanıtladı.

“Ey siz yoldan geçenler, İnsan'a bakın!
Sizin yerinize yargılanan Acılar Adamı,
Günahkarlar uğruna boğazlanmış olan Tanrı Kuzusu,
Çarımh yerindeki işine ağlayarak devam ediyor.

O'nun kutsal uzuvlarını gerdiler, ve
Çiviler ile delerek tahtaya gerdiler;
O'nun kutsal uzuvları çıplaktı ve ortadaydı,
Ya da yalnızca O'nun kanı ile örtülüydü.”

Mesih'in ölümünün bu görünümü üzerinde derin düşünürken, dikkatimize meydan okuyan üç düşünce söz konusudur. Çarımhta üstündekiler çıkartılarak tamamen gözler önüne serildi; dünya İsa Mesih'i hala soyuyor ve sonra giysilerini paylaşıyor, giysilerini paylaşmak için zar atıyor; bizim O'nu bir kez çıplak bıraktığımız gibi, Hıristiyan'ın da çarımhı üzerinde soyunması gerekir. İnsanları çok etkileyen bir düşünür bir zamanlar şöyle demişti: “Cezasını çekmeyerek İsa'yı sevemezsiniz; çarımh ile cezasını çekmeyerek karşılaşamazsınız; çarımhı kabul edebilir ya da etmeyebilirsiniz, çarımh ile karşılaşmak sizde bir yara açacaktır.” Bu yara, kesinlikle, İsa'nın örtüsünün kaldırılması hakkındaki derin düşünmenin sonucudur.

Beden Alma'nın en derin anlamı, Çarımh yerinde görülür. Aziz Pavlus'a göre bu, Mesih'in aşağılanmasının doruk noktasıdır. “İnsan biçimine bürünmüş olarak ölüme, çarımh üzerindeki ölüme bile boyun eğip kendini alçalttı.” (Filipeliler 2:8) Burada, büyük Yargı Günü'nde, doğru kişinin sorusuna bir yanıt bulunur, “Rab, *Seni* ne zaman çıplak gördük?” (Matta 25:44). O, hiç bir şey gizlemez. Eyüp, derin acısının ortasında şöyle dedi: “Beni öldürse bile O'na güvenim sarsılmaz.” (Eyüp 13:15). Ama İsa şöyle der: Beni çarımha gerseler bile, onlara ellerimi, ayaklarımı, kanayan böğrümü göstereceğim. “Bütün kemiklerimi sayar oldum, gözlerini dikmiş, bana bakıyorlar” (Mezmur 22:17)

Kral burada yüceliği içinde değil, çıplaklığı içindedir. Tanrı, askerlere, halk yığına, kahinlere, sevdiği öğrencisine, kadınlara ve Annesine – hepsine aynı şekilde – tarifi imkansız görkemi ve onuru içinde değil, bedende göründü. İbranilere Mektuptaki sözleri, ancak bu olup bitenlere tanıklık etmiş biri yazabilirdi, “Tanrı'nın Oğlu'nu çarımha gererler...ve O'nu herkesin gözü önünde utanç içinde bırakırlar.” Trajedinin tam orta yerinde perdenin inmesine şaşırılmamak gerekir.

“Kudretli Yaratıcı Tanrı, insan günahının uğruna öldüğü zaman,
Güneş karanlığın içinde gizlenebilir
Ve O’nun yüceliğini örtebilir.”

Çaresizliği ve derin ıstırapı içindeki İsa, yalnızca çarmıha katlanmak ile kalmadı, ama aynı zamanda önüne konmuş olan sevinç uğruna utancı küçümsedi.

Luka’nın müjdesine göre İsa o anda şunları söyledi: “Baba, onları bağışla, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.”

Pilatus, bir levhanın üzerine alaylı bir ifade kullanarak “YAHUDİLERİN KRALI” yazdırdı ve bu levhayı İsa’nın başının üstüne astırdı. Erguvani renkli kaftanı olmayan, tahtı bir Çarmıh olan ve bu Çarmıh’ın dibinde O’nun giysilerini aralarında paylaşan ve bunun için zar atan askerler.

Tüm bu olanlardan sonra biri İsa’dan nasıl utanabilir ya da O’nu yeniden çarmıha gererek herkesin önünde utanca terk edebilir?

Bu olay aynı zamanda önceden bildirilmişti. On dokuz yüz yılı aşkın bir süredir Mesih, yeniden çarmıha gerilmiş ve herkesin önünde utanca terk edilmiş bulunuyor.

“İleri gelen kişilerden oluşan çoğunluk eğlendi,
Bir oyun oynamaya niyetlenen belirli bir asker grubu
O’nu izliyordu; önce kavga ettiler, ama çok geçmeden
Oyun oynamaya başladılar, dünyanın en iyi vakit geçiren
Eğlencesine baş vurdular – zar attılar,
İşte size bir sır – şimdi zar atıyorlar,
Ah, bu hareketleri ile birlikte kaba ve garip sesler çıkartarak,
Bir saat önce öldürülen birisinin giysisi için bağırıyorlar da.”

İsa’nın giysileri nedir? “Ey Rab, Tanrım, sen çok yücesin. Onur ve görkem ile kuşanmışsın. Işığa bir giysi gibi bürünmüşsün.” Göz ile görünen evren Tanrı’nın görkeminin giysisidir. Gökler, O’nun yüceliğini örten perdelerdir. Bulutlar, O’nun arabalarıdır. İsa, Tanrı olduğu için Yuhanna, “Var olan hiç bir şey O’nsuz olmadı” derken asla tereddüt etmedi.

Bundan dolayı doğanın tüm harika güzelliği O’nun yaratılışıdır—O’nun, dikişsiz görkem ve yücelik giysisi. Bilim ve sanat, Mesih onları yerlerine koyduğu için başlangıçtan beri doğada bulunan güzellik ve düzeni yalnızca keşfedebilir, seyredebilir ya da kopya edebilir. Her kırmızı gün batımı, “bir saat önce öldürülenin giysisidir.”

Güzel sanat dallarının hepsi—resim, heykel, müzik, mimari—İsa’nın yaşamının ve ölümünün etkisi ile daha da güzelleşmişlerdir. Ama yine de kendi esinleri uğruna ne kadar da çok sanatçı ve müzisyen O’nun giysilerini çıkartmış ve sonra O’nu çarmıhta çıplak ve aşağılayan bir biçimde asılı bırakmıştır. Darwin’in “İnsanın Orijini” adlı kitabı, insanın doğadaki yerini ve orijinini açıklamaya çalışır, ama İnsanoğlu’nu önemsemez. İsa’nın orijini hakkında ne demeli? Bilimin, anahtarına ve girişine sahip olmadığı göz ile görülen ve el ile tutulanan ötesinde bir dünya vardır. Tüm yasalarını O olmaksızın açıklayarak yaratılışı Yaratan’dan ayırdığımız zaman, biz daha zengin mi yoksa daha yoksul kişiler mi oluruz? Yeruşalim’de, ‘İşte Nasıralı’nın dikişsiz giysisini giymiş biri gidiyor!’ demiş olabilirler, ama bu adam O’nun yüreğine giden yolu bildi mi?

Saf bilim, ahlak değerlerine yer vermez. James T. Adams şöyle der: “Eğer bilimin rağbet gören kavramlarını içtenlikle ve bütünüyle uyarlırsak, insan yaşamındaki tüm değerleri gerçekten yok etmiş oluruz. Sanat daları daha şimdiden bu yozlaştırıcı etkiyi göstermeye başladılar. Örneğin, kurgu alanında, eğer kişilik bir efsane ise, eğer eylem özgürlüğü bir hayal ise, ve eğer biz yalnızca zihinsel durumların bir ardıllığı isek, önemimiz harap olan odunun üzerindeki bir korun parlaklığı kadar küçük ise, o zaman var olmayan karakterler hakkında yazmanın, yani kurgu bilimin yararı nedir?”

Ve felsefe de İsa'nın giysilerini çıkartmıştır. Bilge ya da bilge olmayan filozoflar, O'nun yanıtlamak için geldiği pek çok soruyu tartışılar ve O'nun kendisi tüm bu soruların yanıtıyken, O'nu tartışma alanlarının dışında bırakırlar. Son zamanlarda Amerikan üniversitelerinde yaygın bir şekilde kullanılan ve “Modern Felsefe'nin Sorunları” başlığını taşıyan bir metin kitabı, 575 sayfasının hiç bir yerinde İsa Mesih'e ilişkin bir referansa yer vermemiştir. Ama yine de O, felsefenin temel sorularını yanıtlamak için geldi: nereden geliyoruz, neden buradayız, gerçek doğamız nedir, nereye gidiyoruz, yaşam nedir, ölüm nedir, acının gizemi neden vardır ve insanlığın umudu nedir? Spinoza, Hegel, Schopenhauer, Kant, Huxley, Spencer, Bergson ve diğerleri, O'nun dikışsiz giysisi için onlar da zar atmıyorlar mı?

Modern ahlak, Dağdaki Vaazi, İsa'nın elinden alır, ama çarmıha tırmanmayı reddeder. Getsemani'ye hiç gitmemiş ve bu bahçedeki acıya hiç tanıklık etmemiş olanlar, süratli bir şekilde Büyük bir Ağabey'den ve evrensel bir Babalık'tan söz ederler. Ama, bunun bedelini bilmezler. Yeni Teoloji, Modern Hinduizm, yeni İslamiyet ve modern Yahudilik, hepsi de İsa'nın ahlakına gayret ile imrenir ve bu ahlaka sahip çıkarlar, ama O'nun Tanrılığını inkar ederler. Bu yeni din ve felsefelerde bulunan, güzel, gerçek ve soylu olan her ne varsa, ödünç alınmış giysilerdir. “Bu nedenle askerler, İsa'yı çarmıha gerdiklerinde giysilerini aldılar ve her askere bir parça verilmek üzere dört parçaya ayırdılar.”

Sosyologlar, toplumsal bir müjde vaaz ederler ve toplumsal müjdenin Beytlehem'de doğduğunu ve insanlığın haklarının Golgota'da dökülen kan ile mühürlendiğini unuturlar. Bir zamanlar utancın ve suçun sembolü olan Çarmıh, çarmıha gerilen O'nun aracılığıyla şefkatin, esenliğin ve sevginin, cesaret, adanma ve şehitliğin sembolü olmuştur. Mesih'i dışarıda bırakarak toplumsal hizmetten nasıl söz edebiliriz? Hıristiyan ruhunun sergilendiği Kızıl Haç hastanelerini, yalnız kişilerin sığındığı barınakları ya da yoksullara yardım merkezlerini ziyaret ettiğimiz zaman, bu yerlerde Mesih'in ve mesajının yer almadığını fark ettiğimiz zaman, can, Meryem ile birlikte şöyle haykırır: “Rabbimi götürdüler ve O'nu nereye koyduklarını bilmiyorum.” Sembol mevcuttur, ama O dışarıda bırakılmıştır. O'na yer ayrılmaz. Noel kutlama kartlarımızı savurganlık ile, bol bol göndeririz, ama bu kartların üzerinde O'nun doğumundan söz eden fark edilir bir mesaja yer vermeyiz. Giysileri mevcuttur, ama Mesih'in kendisi yoktur. O, tek başına, çıplak ve terk edilmiş olarak çarmıhta asılıyken, insanlar O'nun giysileri için zar atarlar. “O'nunla böyle alay ettikten sonra kaftanı üzerinden çıkardılar” (Matta xxvii. 31). Grek Kilisesinin Babalarının Çarmıh'ta çekilen İstirap konusunda toplu halde dua ettiklerinde Kurtarıcımızın çektiği acıların tümünü birer birer saydıktan ve bu acıların her biri aracılığıyla merhamet talep ettikten sonra, duayı şu küçük rica ile kapatmalarına şaşırılmamak gerekir: “Çarmıh'ta Senin tarafından hissedilen, ama bizim tarafımızdan bilinmeyen acıların ve sıkıntıların aracılığıyla bize merhamet et ve bizi kurtar.”

Bu duaya ihtiyacımız var. O, Çarmıh'ı üzerindeyken, Hıristiyan da çarmıhı üzerinde çıplak kaldı. Öğrenci, Ustasından üstün değildir. İnsanlar bizi her zaman çarmıhımızı taşıırken olduğumuz gibi görürler. Büyük sıkıntı, deneyim işler. Ölümün o korkunç köprüsünün

üstünden geçebilecek olan yalnızca, çıplak kişiliktir. Carlyle, insanlığın portresini tek olarak ve şaşırtıcı bir benzerlik ile çizer, insanlığın giysileri ve süsleri üzerinden çıkartıldığı zaman, aramızda farklılık yaratan onur, görev ve konum etiketleri üzerimizden alındıklarında herkes birbirinin aynıdır. Acı çekmek kadar iç karakteri ortaya çıkartan hiç bir şey yoktur. Ateş, farklılıkları ortadan kaldırır. Çarmıha gerilme farklılıkları açıklar. Üç kişi yan yana çarmıha gerilmişlerdi; İsa, Gestas ve Desmas, her biri kendi çarmıhının üzerinde yan yana duruyorlardı. Biri günah içinde ölü, biri günaha ölü, üçüncüsü ise günahın ölümü. Bir küfürbaz, bir imanlı, bir Kurtarıcı. Biri öldü ve yaşamını yitirdi, biri yaşamına kavuştu ve Biri de Yaşamını verdi. Tanrı ve insanlar bizi, biz çarmıhtayken olduğumuz gibi görürler. Ölüm, içsel canımızdan başka her şeyi üzerimizden çıkartır. Benliği örten, bol ve bükümlü kumaşın tümü üzerimizden alınır. Yargı kürsüsünün önünde durduğumuz zaman çıplak olarak dururuz. Eyüp, “Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak gideceğim” dedi. Ölüm köprüsünün üzerinden geçtiğimiz zaman, “Kendisine hesap vereceğimiz Tanrı’nın gözü önünde her şey çıplak ve açıktır.”

Bundan dolayı Çarmıh’taki Kurtarıcıya gözlerimizi diktiğimiz zaman, “göksel evimizi giyinmeyi özleyerek inliyoruz; onu giyinirsek çıplak kalmayız.” “Çıplak dolaşmamak ve utanç içinde kalmamak için uyanık durup giysilerini üzerinde bulundurana ne mutlu!” (Vahiy xvi. 15). Bu söz, Vahiy kitabında İsa’nın söylediği mutlak saadet hakkındaki yedi söz arasında en fazla ihmal edilenidir.

“Cennette *sahip olmak* fiiline yer yoktur; bu fiil, *olmak* fiili tarafından iptal edilmiştir.” Orada artık sahip olmayacağız, sonsuza kadar sahip olunacağız. Bu beyaz giysiler giymiş olanlar kimler? Kendilerine ait olmayan doğruluk ile giyinmişler ve bu beyaz giysiler içindeki kalabalığın ortasında Çarmıh’ta çıplak bırakılmış olan Biri durur, ama şimdi “ayağına kadar uzanan giysileri vardır ve göğsüne altın kuşak sarınmıştır.”

Ressam G. T. Watts, Frederick Shields’den, kendisine İman’ın bol ve bükümlü kumaşının tam renklerini söylemesini istedi. Shields, Watts’ı şöyle yanıtladı: “İman, duygulara hitap eden şeyler tarafından kapatılmış olan ölümlülere verilen göksel şeylerin güvencesidir; bu nedenle gökyüzünün renk tonu ona aittir—onun giysisi ve kanatları—ama giysisi lekesiz ve beyazdır. Bunun nedeni, işler aracılığıyla doğruluk arayanların yalnızca İman’ın verebileceğinden yoksun kalmalarıdır.” Kral’ın beyazlığı ile giyinmiş olarak sonunda, “O’nun giysilerini aralarında paylaştılar” sözlerinin ruhsal açıklamasını ve peygamberlik ile ilgili anlamını kavrayacağız.

“Çarmıh Mezmuru, ‘Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?’ sözleri ile başlar ve bazı kişilere göre, orijinalinde ‘Tamamlandı!’ sözleri ile sona erer. Keder ve elemin ifade edilemez derinliklerinden yükselen, yakınan ve sızlanan ifadeler ile dolu bu mezmur hakkında ‘bu mezmur gibisi yoktur’ diyebiliriz. Bu mezmur Rabbimizin en üzgün saatlerinin fotoğrafı, ölmek üzereyken söylediği sözlerin kaydı, son göz yaşlarının göz yaşı şişesi, sona eren sevinçlerinin anısıdır. Davut ve çektiği sıkıntıları, burada çok değiştirilmiş bir anlamda yer alabilirler, ama yıldız nasıl güneş ışığı tarafından örtülüyorsa, İsa’yı gören kişi büyük olasılıkla Davut’u görmeyeceği gibi onu görmekle de ilgilenmeyecektir. Önümüzde çarmıhın hem karanlığının hem de görkeminin tanımı bulunmakta, Mesih’in çektiği acılar ve bu acıları izleyecek olan görkemi. Ah, lütuf için çarmıha yaklaşmak ve bu muhteşem görüntüyü anlamak! Bu mezmuru, Musa’nın yanan çalının yanında yaptığı gibi ayakkabılarımızı çıkartarak saygı ile okumamız gerekir, çünkü eğer Kutsal Yazıların herhangi bir yerinde kutsal bir toprak mevcut ise, o kutsal toprak bu mezmurdadır.”

—CHARLES H. SPURGEON.

BÖLÜM VI

“TANRIM, TANRIM, BENİ NEDEN TERKETTİN?”

Bu, İsa'nın Çarmıh'ta söylediği hem Markos hem de Matta tarafından yazılan Yedi Cümle'den . yalnızca bir tanesidir; aynı sözler Yirmi-ikinci Mezmur'un ilk cümlelerinde de ortaya çıkarlar, ancak yine de hiç bir müjdeci bu cümlelere bir peygamberliğin yerine getirilmesi olarak işaret etmezler. Çarmıh'tayken bedeninde ve canında altı saat acı çektikten sonra bu feryat Kurtarıcımızın ağzından çıktı. Söylediği ilk sözler şöyleydi: “Baba, onları başıyla çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.”—bağışlama için bir dua. Ağzından çıkan ikinci cümle bir esenlik vaadiydi:”Bugün benim ile birlikte Cennette olacaksın.” Üçüncü cümlesi, annesine ve annesi için dilediği bir şefkat isteği idi:”Kadın, işte oğlun...Oğlum, işte annen!” sonra ortalığı koyu karanlık kapladı. Ve birbiri ardına hızla gelen son üç cümlesinden—“Susadım”, “Tamamlandı”, “Baba, ruhumu senin ellerine teslim ediyorum”—önce, çektiği büyük ıstırap ile feryat etti:”Tanrım, Tanrım, neden? ... ”

“Çünkü o, kaybolan koyunu bulmadan önce,
Kefaret ile kurtarılmış olanların hiç biri
Aşılan suların ne kadar derin olduğunu
Ya da Rabbin yaşadığı gecenin karanlığının nasıl olduğunu
Asla bilmiyordu.”

Çarmıh'taki İsa'nın bu sözlerindeki tekil güce ve duyguya ait bir şeyin varlığı, iki müjdecinin dikkatle ve Rabbin yalnızca bu cümlesini O'nun konuştuğu dile ait sözcükleri kullanarak yazdıkları gerçeğinden anlaşılır: “*Eli, Eli, lema şevaktani.*” Ayrıca, Mesih ile ilgili Mezmurun dışındaki Kutsal Yazıların hiç bir yerinde bu sözcüklerin tekrar edildiğini görmeyiz. Feryadın ifade ettiği acı, bu dünyanın başka hiç bir zamanında asla asla hissedilmedi ve asla tekrar hissedilmeyecek.

On dördüncü yüzyıl gibi erken bir dönemde Kartusyan adlı bir tarikatın üyesi olan keşiş Ludolf tarafından işaret edilen bir gelenek mevcuttur: Çarmıhta asılı olan Rabbiniz, Yirmi-ikinci Mezmur'un sözlerini tekrarlamaya başladı ve Otuz-birinci Mezmur'un beşinci ayetine gelinceye kadar düşüncelerine devam etti: “Ruhumu senin ellerine teslim ediyorum.” Bu zihinsel kavramın dışında Mesih'in yüreğinde ve genellikle ağzında olan mezmurlarda O'nun yaşamının ve Mesihliği ile ilgili bilincinin başka hiç bir kitapta bulunmayan yorumunu bulduğumuz konusunda hiç bir kuşku yoktur. Bu Yirmi-ikinci Mezmur'da, çarmıha gerilme ile ilgili tanımın dilinde insana bunun tarih mi yoksa peygamberlik mi olduğunu sorduran bir ifadenin yer aldığı doğrudur. Strauss ve diğerleri bu olayın müjde öyküsünün bu nedenle efsanevi nitelik taşıdığına belirgin olduğunu ve hiç bir zaman gerçekleşmediğini, ama yalnızca Eski Antlaşma'nın bir diğer bölümünün yerine geldiğini kanıtlamak için konuya dahil edildiğini ileri sürerler!

Ama yine de bu feryat imanlı için Kurtarıcımızın katlandığı derin acının ve ıstırapın bir açıklaması ve O'nun günahkarlara duyduğu sınırsız sevgisinin bir kamıdır. Bu feryat tüm kutsallar ile birlikte bize “bilgiyi aşan Tanrı sevgisinin uzunluğunu, genişliğini, yüksekliğini ve derinliğini” anlamak için güçlü olalım diye meydan okur.

Eğer Çarmıh, Yeni Antlaşma'nın özündeki Gerçek ise o zaman bu feryat bu gerçeğin ve onun en derin ifadesinin özüdür. O'nun çektiği ıstırapın öyküsünü okuyan saygılı biri için bu feryat, kutsallar kutsalıdır.

Spurgeon, şu sözlerinde çok haklıdır: “Tüm söylenenler arasında en üzücüsü olan bu feryadın her sözcüğüne büyük önem vermemiz gerekir. ‘Neden?’ Tanrı'nın kendi Oğlu'nu böyle bir zamanda ve böylesine zor bir durumda terk etmesine ilişkin böyle garip bir gerçeğin nedeni nedir? O'nda herhangi bir hata bulunmuyordu, o zaman neden terk edildi? ‘Terk edildi’ ve Kurtarıcı bu soru sorarken terk edilmesinin korkunç etkisini hissediyor; bu durum kesinlikle gerçektir, ancak nasıl da gizemli bir durumdur! Büyük Kefil'in yüksek ses ile feryat etmesine neden olan bir terk etme tehdidi mevcut değildi, bu terk edilmeye aslında O katlandı. ‘Sen’: İhanet eden Yahuda'nın ve korkan Petrus'un terk etmeleri gerektiğini anlayabilirim, ama Sen, Tanrım, benim sadık Dostum, Sen Beni nasıl terk edebilirsin? Bu, en kötüsü, evet, olup biten her şeyin en kötüsü. Cehennemın kendisi en kızgın alevi ile canı Tanrı'dan ayırıyor. ‘Terk ettin’: Eğer beni yola getirmek için cezalandırmış olsaydın, buna katlanabilirdim, çünkü Senin yüzün parlayacaktı; ama Beni tamamen terk etmek, ah, bu neden oldu? ‘Beni’: Senin masum, itaat eden, acı çeken Oğlu'nu, neden perişan olmam için Beni terk ediyorsun? Pişmanlığın gördüğü benliğe bir bakış ve Çarmıh'taki İsa'nın iman aracılığıyla görülmesi, bu soruyu en iyi şekilde açıklayacaktır. İsa terk edildi, çünkü günahlarımız bizi Tanrı'dan ayırmıştı.

Bedenin, zihnin ve canın bu ıstırap dolu feryadın içinde çektiği acıyı anlamak için koşulları anlamamız gerekir. Çarmıha germe, eski dünya tarafından icat edilmiş işkencelerin en korkuncu ve Roma adaletinin suçlulara verdiği cezaların en büyüğüydü. Çarmıh, hem fiziksel acıya hem de utanca neden olurdu. Çekilen fiziksel acı, bedenın doğal olmayan duruşu nedeni ile büyüktü. Çivilerin deldiği eller ve ayaklar zonklayarak büyük bir ağrıya maruz kalırlardı. Çarmıha gerilen kişi harareti bir susuzluk yaşar, ve yavaş yavaş tükenerek ölürdü. Yahudi ırkından olan biri çarmıh utancını iki misli yaşardı, çünkü çarmıh bir dehşet objesi ve Tanrı lanetinin göstergesiydi (Galatyalılar iii. 13; Yasa'nın Tekrarı xxi. 23). Bir de çekilen tüm bu çeşitli acılara, Mesih'in kutsallığı, masumiyeti ve tanrısal saygınlığı ile çarmıhın yanında, çaresiz kurbanın yanında durarak O'na kötü sözler söyleyen, alay ederek O'nu aşağılayan zalim kişilerin ve hatta her iki yanında çarmıha gerilmiş olanların aşağılamaları arasındaki korkunç karşıtlığı ekleyin (Matta xxvii. 44; Luka xxiii. 39). Baş kahinler de O'nunla alay ettiler: “Başkalarını kurtardı...ama kendini kurtaramıyor...Tanrı'ya güveniyordu, Tanrı şimdi O'nu kurtarsın da görelim.” Ve bu feryada yanıt olarak hüznün geldi – doğaüstü bir karanlık altıncı saatten dokuzuncu saate kadar her tarafı kapladı. Üç saat süren bu karanlıktan sonra ve tek başına çektiği acının karanlığının içinden İsa, yüksek bir ses ile feryat etti: “Tanrım, Tanrım, neden? ...”

Melancthon ve diğer Reformcular bu feryadı, Mesih'in günaha karşı olan tanrısal gazabı, insan Can'ında yaşadığının bir kanıtı olarak açıklarlar. Diğerleri bu feryadın O'nun politik planlarının başarısızlığa uğradığının bir göstergesi olduğunu, derin hayal kırıklığına uğramış bir yurtseverin feryadı olduğunu ileri sürerler. Schleiermacher ve diğerleri bu feryadın, büyük ağıt mezmurunun yüce sonucu ile birlikte ilk cümlesi olduğunu, İsa'nın bu cümleyi Mesihliğinin bir kanıtı olarak söylediğini bildirirler. Meyer'in düşüncesi ise şudur: insanlar tarafından reddedilmiş olmanın acısı ile “O'nun Tanrı ile olan beraberliğinin *bilinci* o an için alt edilmişti.” Olhausen, “Tanrı tarafından gerçek, nesnel ve anlık bir terk edilisten” söz eder. Dr. Philip Schaff, Mesih'in bu deneyiminde Getsemani'deki acının yoğun bir tekrarını ve O'nun başkalarının yerine geçerek çektiği acısının doruk noktasını görür: “Çarmıh, günahın ve ölümün içsel bağlantıları ve evrensel önemi açısından ırk uğruna

yaşanan tanrısal bir insan deneyimiydi ve tamamen saf ve kutsal olan biri tarafından gizemli ve tarifi imkansız bedensel ve cansal bir acı çekilerek günahın ücreti olan ölüm ve insanın tüm sefaletinin en yüksek noktası ile mücadele edildi ; kurtarıcı tüm bunlardan özgürdü, ama soyun yararı uğruna sınırsız sevgisi ile bu bedeli gönüllü olarak üstüne almıştı.”

Feryat, Müslümanların genellikle söyledikleri gibi, kesinlikle, Mesih’in ölüm korkusu ve konu ile yüzleşme hakkında sahip olduğu ahlaki cesaretin eksikliğinden dolayı değildi. İmansız Jean Jacques Rousseau bile bundan daha iyisini biliyordu ve feryadı şöyle açıkladı: “Eğer Sokrat bir filozof gibi öldüyse, Nasıralı İsa bir Tanrı gibi ölmüştür.”

İsa’nın ağaç üzerinde Kendi bedeninde bizim günahlarımızı taşıdığı inancı olmaksızın, ölümünde başkalarının yerine geçmiş olduğu gerçeği kabul edilmeksizin Çarmih’taki bu feryadın açıklanması mümkün olamaz. Ama eğer İsa Tanrı’nın Kuzusu ise ve Tanrı hepimizin günahını O’nun üzerine koyduysa, böylesine büyük bir ıstırapın sırrındaki anahtara sahip olabiliriz.

Eğer Mesih’in ölümü yalnızca gerçek uğruna göze alınmış büyük bir şehitlik ise, o zaman bu feryat anlamsızlaşır. Ama eğer O, adil olan, adil olmayanlar için öldüyse, eğer “O, bizim için günah yapıldıysa”, o zaman bizim kendi günahlarımız ve tüm dünyanın günahları Kurtarıcımızın acı ve yalnızlık dolu feryadına neden olmuştur. Kefaret nedir? “O’nun çok sevdiği biricik Oğlu’nun, insanın günahı uğruna bizim yerimize geçerek çektiği ceza ile Tanrı’nın adaletini tatmin etmesidir.”

Eğer bu tür teolojik bir tanımdan hoşlanmıyorsak, kilisede Rabbin Sofrasında yapılan toplu dualarda O’nun ölümünü andığımız zaman aynı büyük gerçeğin ifade edildiğini görebiliriz. Hollanda’daki Reform kilisesinin yorumundan daha güzel bir yorum olamaz: “O’nun kutsal bedeninin çarmıha çivilenerek acı çektiğine inanıyoruz, öyle ki çarmihın üzerine bizim günahlarımızın el yazısını ekleyebilsin; aynı zamanda üzerimizdeki yasanın lanetini Kendi üzerine alarak bizi Kendi bereketleri ile doldurabilsin. O, ‘Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?’ cümlesini yüksek ses ile feryat ettiği zaman, Kendisini çarmihın ağacı üzerinde hem bedende hem de canda cehennemın en derin azarlarına ve acılarına alçalttı, öyle ki bizler Tanrı tarafından kabul edilebilelim ve O’nun tarafından hiç bir zaman terk edilmeyelim.”

Cowper’in mezarında Byn.Browning’in şiirinin son kıtasında aynı düşünceye rastlarız:

“Evet, İmmanuel’in yetim feryadı bir kez O’nun evrenini sarstı,
Feryat tek başına, yankı yapmadan yükseldi, Tanrım, terk edildim.
Bu feryat, kaybolmuş yaratılışın ortasında, kutsal dudaklardan yükseldi,
Öyle ki kaybolmuş evlatlardan hiç biri bu sözleri söylemek zorunda kalmasın.”

“O, hepimizin günahlarını O’nun üzerine koydu”—suç, leke, yara, pişmanlık. Tüm hatalarımız, başarısızlıklarımız, düşüşlerimiz, gücensizliklerimiz, günahlarımız, borçlarımız, yanlışlarımız, bilgisizliğimiz, murdarlığımız, kötülüklerimiz. Bu gerçeğin korkunç imalarından geri çekilmememiz gerekir. Tanrı ile yalnızca “bizim O’nda Tanrı’nın doğruluğu olabilmemiz için günah nedir bilmeyenin bizim uğrumuza günah yapılmış olması” nedeni ile barışabileceğimizi fark edinceye kadar gururumuzu hiç bir zaman aşağılayamayacağız. “Mesih, bizim uğrumuza lanetlenerek bizi yasanın lanetinden kurtardı.” Tanrı tarafından terk edilmesinin nedeni yalnızca bizim günahlarımız değil, tüm dünyanın günahlarıydı. Çağların tüm günahı ve utancı bir anlamda O’nun üzerine geçirildi; günahın, yükselen tüm büyük ve

kaba dalgaları; derinlerden derinlere seslendiler. İlkel zamanlardan başlayarak eski soyların kaba tutkuları ve karanlığı; İsrail'in uzun süren inatçılığı, Nineve ve Sur kentlerinin gururu, mısır ve Babil'in zalimliği; toplumun adaletsizliği; iş yaşamındaki suçlar; genelevler ve savaş alanları; Yahuda'nın ihaneti, Petrus'un inkarları ve İsa'yı terk eden herkesin hainliği; Pilatus, Herod ve Kayafa'nın günahları; insanlığın geçmişteki, günümüzdeki ve gelecekteki günahları. Tüm bunlar gizemli bir şekilde O'nun canının üzerine yüklendi ve acı dolu bu feryadın çıkmasına neden oldular. Tanrı'nın konut kurduğu yer olan zihni, bahçede ve Çarmıh'ta bir günah dünyasının korkunç hayaleti tarafından rahatsız edildi. Çarmıh'ın işkencesi işte böylesine karanlık, mutlak ve gerçektir. Mesih'in canının acıları, O'nun acısının canıydılar.

“İnsanın kudretli Yaratıcısı Mesih,
Yaratığın günahı için öldüğü zaman,
Güneş karanlığın içinde saklanabilir
Ve onun görkemini örtebilir.”

Forsyth: “Mesih'in ölümü ve çektiği acı, acı çekmekten çok daha fazlasıydı. Bu acı, kefarete eden bir eylemdi. Kilise tarihinin çeşitli aşamalarında—yalnızca Roma Katolik kilisesinde değil, ama aynı zamanda Protestanlıkta da – Mesih'in çektiği acılara abartılı bir uygulama yapıldı. Ama önemli olan O'nun ne tür *acı çektiği* değil, ne *yaptığıydı*. Mesih'in çektiği acı tanrısal bir şeydi, çünkü O, bu acıyı büyük bir eyleme dönüştürdü. Tanrı'nın kutsallığı karşısında günahın insanın üzerine getirdiği lanetin ve mahvedici hastalığın koşulları altındaki kutsal itaat tarafından kabul edilen ve değiştirilen bir acıydı. Çekilen bu acı, Tanrı'nın kutsallığına sunulan bir kurbandı. Bu açıdan bakıldığında bu acı, bir cezaydı. Ama kefarete eden şey bu cezanın miktarı ya da keskinliği değil, kurbanın itaati ve kutsallığıydı.”

Yine de çarmıhtaki feryadın analizinin yapılmasından çekenler olabilir. İnsanların, Çarmıh'ın önemine ışık tutmak için söyleyebilecekleri her şey söylendikten sonra bile Çarmıh, hala bir sır ve Kefarete'in bir sırrı olarak kalır. Sınırsız ve sevecen Baba hangi anlaşılır duygu ile biricik Oğlu'nu karanlıkta ve dehşetli bir ihtiyaç içindeyken tek başına bırakabilirdi?

Bazı kişiler, Mesih'ten, Tanrısal gazabın objesi olarak söz etmeye oldukça hatta gereğinden fazla hazırdılar; ve yine de özenli nitelikler göz önüne alınmaksızın bu durum, ifade edilemeyecek kadar acı bir düşünce olarak kalır. Elbette bu Tanrısal Acı Çeken asla bir an için bile Baba'nın hoşnutsuzluğunun bir objesi olmamıştır – O'nun isteğini yapmak üzere gökyüzünden gelen, kişisel bedeli ne olursa olsun, mahvolmuş bir dünyanın kurtarılması için sınırsız sevginin amacını yerine getirdi. Aksine, Baba'nın bu konu hakkında Oğlu için düşüncesi beğeni, onay ve yoğun sevgiydi: “Canımı tekrar geri almak için veririm. Bunun için Baba beni sever.” Babasının isteğini yerine getirdiğine ilişkin bilinci asla bundan daha çok yerinde olamazdı, bu neden ile onaylanması gerektiğini ve asla tamamen terk edilemeyeceğini biliyordu.

Aynı zamanda acı dolu bu feryadın içinde İsa'nın bedendeki günlerinin tüm yalnızlığı, Çarmıh'ta en yüksek noktaya varan bir yalnızlık olarak özetleniyordu. “Üzüm cenderesini ayaklarımla tek başıma çiğnedim.”

Doğumunda yalnızdı, Nasıra'da geçirdiği suskun yıllarında yalnızdı, çölde ve dağın tepesinde yalnızdı. O'nun yalnızlığı yanlış anlaşılmanın neden olduğu bir yalnızlıktı, önder olmanın yalnızlığı, ayartmanın yalnızlığı, duanın yalnızlığı. Kalabalıkların içinde yalnızdı ve

Yüceliği içinde görüldüğü dağda yalnızdı; Yeruslaim için duyduğu üzüntü ve döktüğü göz yaşlarında yalnızdı; en çok yalnız ve tek başına olduğu yerler ise Getsemani, Gabatha ve Golgota'ydı. "Sonra hepsi O'nu terk edip yanından kaçtılar." "Nedensiz yere benden nefret ettiler." "Şiddete baş vurmadağı, ağızından hileli söz çıkmadağı halde, RAB O'nun ezilmesini uygun gördü, acı çekmesini istedi." Mesih, bu neden ile günahın elzem ve nihai dehşeti olan bir sonuç yüzünden Babasının, yüzünü Kendisinden gizlemesine maruz kaldı. "Çünkü O, bizim uğrumuza günah yapıldı."

Çarmıh'ta yaşanan bu yalnızlıktan söz eden Robert Keable, şöyle der: "Ben O'nun aslında gerçek anlamda yaşamının deneyimini ifade ettiğine inanıyorum; bu yalnızlık Acılar Adamı tarafından şimdiye kadar yüreğinin sessizliğinde yaşanmış bir deneyimdi. Bu yalnızlığın Golgota'da daha da yoğunlaştığına kuşku yoktur. Ama günahsız olduğu için yeryüzü tarafından reddedilen Yalnız Adam, O, günah olduğu için Tanrı tarafından reddedildi. Ah, sevginin sözcüklere sığmayan paradoksu! Ah, O'nun yalnızlığının harika zaferi! O dokuzuncu saatte Rabbimiz İsa, tüm olup bitenlerin içinde sözcüklere sığdırılarak ifade edilemeyecek kadar yalnızdı."

"En Kutsal Olan'a göklerde ve
Derinliklerde övgüler olsun.
O'nun tüm söyledikleri en harika sözlerdi,
O, tüm yollarında en emin olandı.
Ey cömert sevgi! İnsan için, İnsan'da
Düşmana vurdu,
İnsanın çekmesi gereken acının iki mislini İnsan çekti."

“Mısır krallarının mezarlarının üzerindeki eski yazıtlar ve resimler arasında her yerde Yaşam Anahtarı'nın sembolüne rastlanır. Ne gariptir ki, bu sembolün şekli bir çarmıhtır. Yuvarlak Masalarımızın etrafında otururken, ansızın ve defalarca çarmıhın Yaşamın Anahtarı olduğunu hissettik; burada çarmıhta her şeyin derinliğini gördüğümüzü fark ettik. Burada Evrenin yüreğinin kendisini gösterdiğini sezinledik. Ve eğer burada nabzı atan Acı'yı yakalayabilseydik, Yaşamın anlamının kendisini yakalamış olacaktık.

“Mesih'in bilmececi, O'nun, Çarmıhı'nda doruk noktasına varan fedakar ruhunda çözülür. Bunu anlamak, Mesih'i anlamaktır, Mesih'i anlamak Tanrı'yı anlamaktır ve Tanrı'yı anlamak evrenin ve yaşamın anlamını anlamaktır. O zaman Anahtar, Çarmıh'tır. Eğer bu Anahtarı kaybedersem, boş yere çabalamış olurum. Evren bana açıklanmayacaktır. Ama elimdeki ve yüreğimdeki Anahtar ile evrenin sırrını elimde tuttuğumu bilirim.”

—E. STANLEY JONES, *Yuvarlak Masadaki Mesih.*

BÖLÜM VII

“İŞTE TANRI’NIN KUZUSU”

Uzun zaman Müslümanlar için çalışmış ve canını onların yararına feda etmiş olan Mesih uğruna bir sürgün, Orta Asya’da tayin edildiği yerde yalnız yaşarken şu satırları yazmıştı: “Burada birincil şeyleri ilk sıraya koymayı ve temkinli ama ısrarlı bir şekilde tek hedefimize yönelmeyi öğreniyoruz. Ve sanırım Rabbin bizi yerleştirmiş olduğu bu içsel dünyada bir şeyler başarabilmek için bunu dışsal dünyanın önünde sessizlik içinde yapmalıyız. Şimdi Mesih hakkında tanıklık etme özgürlüğüne sahibiz, ama bu özgürlük bizden her an geri alınabilir ve bu neden ile onu doğru kullanmamız gerekir.” Mesih’in tanıkları olarak sahip olduğumuz bu tek hedefin ne olduğunu, mesajımızın özünde neyin bulunduğunu, yüreğe ısrar ile işlememiz gereken tek elzem gerçeğin tanımını yapmamız doğru olmaz mı? Hıristiyan olmayan dünyaya verdiğimiz farklı, üstün ve yönlendirici mesajımız nedir? Bu mesaj, İslamiyet ile ortak pek çok noktaya sahip olan İsrail’e getirilen yeni düzeni müjdeleyen haberci Vaftizci Yahya’nın sözlerinde ifade edilmemiş midir? Çölde bağırın bu sesin verdiği tek bir mesaj vardı: “İşte Tanrı’nın Kuzusu!”

Yahya’nın Mesih hakkındaki tanıklığına ilişkin özgürlüğü, kısa bir süre sonra kendisinden alındı. Herod’un zalim kılıcı görevini yerine getirdi; ama Yahya tanıklık özgürlüğüne sahipken önemli şeylere öncelik verdi. Bu dönem Tiberius Sezar’ın egemenliğinin on beşinci yılına rastlar; Pontius Pilatus Yahudiye Valisiydi; Herod, Celile bölgesini yönetiyordu; Filip ve Lysias, bağımlı yöneticilerdi; Hanan ve Kayafa , tapınak ibadetini ve günlük kurban düzenini kontrol ederlerdi. Roma dünyası devrim geçirmekteydi. Pek çok tarikat, mezhep ve felsefe mevcuttu, ama hiç biri yaşayan bir umuda sahip değildi. Bu neden ile Tanrı Sözü Yahya’ya çölde geldi ve o ne işittiyse onu söyledi: “*İşte Tanrı’nın Kuzusu!*”

Kurtarıcımızın bir ünvanı olan ‘Tanrı Kuzusu’ sözleri Yuhanna müjdesinde iki kez, Petrus’un Birinci Mektubunda bir kez yer alırlar. Ama Yuhanna aynı ünvanı, kuzu sözcüğü Vahiy Kitabında her ne kadar küçültme sıfatı (minik bir kuzu) ile yer alsa da, en az yirmi sekiz kez kullanır. Bu bölümler hakkında yapacağımız bir inceleme, İsa’nın göğsüne yaslanan ve O’nun kurtaran sevgisinin sırrını belki de on iki elçi arasında en iyi bilen öğrenci için ne kadar önemli bir anlam ifade ettiğini anlamamıza yardımcı olacaktır. İsa’dan bu ünvan ile ilk kez söz eden Vaftizci Yahya’nın tanıklığını şu sözlerde okuruz: “Yahya, ertesi gün İsa’nın kendisine doğru geldiğini görünce şöyle dedi: İşte, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu!” Ertesi gün tekrar Şeria Irmağı’nın ötesinde bulunan Beytanya’da “Yahya öğrencilerinden ikisi ile birlikteydi. Oradan geçen İsa’ya bakarak, ‘İşte Tanrı Kuzusu!’ dedi.”

Petrus bu ünvanı doğrudan kullanmaz, ama günahtan kurtarılışımız hakkında konuşurken, “atalarınızdan kalma boş yaşayışınızdan altın ya da gümüş gibi geçici şeyler ile değil, kusursuz ve lekesiz kuzuyu andıran Mesih’in değerli kanının fidesi ile kurtuldunuz” der.

Yuhanna’nın Patmos adasındaki görümünde aniden aynı zamanda Tanrı Kuzusu olan Yahuda oymağının Aslanı ile tanışırız (Vahiy v. 5, 6). “Tahtın, dört yaratığın ve ihtiyarların ortasında, boğazlanmış gibi duran bir Kuzu gördüm.” Dört yaratık ile yirmi dört ihtiyar, bu Kuzu’nun önünde yere kapandılar (v. 8) ve sayıları on binlerce on binler olan

melekler ile birlikte yeni bir ezgi söylemeye başladılar: “Boğazlanmış Kuzu, gücü, zenginliği, bilgeliği, kudreti, saygıyı, yüceliği, övgüyü almaya layıktır.” Tüm yaratılış, Kuzu’nun yüceliğine söylenen karşılıklı övgüye katıldı. Sonra Kuzu’nun yedi mühürden birini açtığını okuruz ve insanlar dehşet içinde haykırıncaya ve dağlara ve kayalara ‘üzerimize düşün ve bizi Kuzu’nun gazabından saklayın’ (Vahiy vi. 16) deyinceye kadar Tanrı’nın yargılarının hızlı bir ardıllık ile birbirlerini izlediklerini görürüz. Ama kimsenin sayamayacağı kadar büyük bir kalabalık oluşturan kurtulanlar, tahtın ve Kuzu’nun önünde duruyorlardı ve hepsi de birer beyaz kaftan giymişti ve yüksek ses ile Tanrı’yı övüyorlardı, çünkü tahtın ortasında olan Kuzu, onların Çobanıydı ve Tanrı gözlerinden bütün yaşları sildi (vii. 10, 17).

Kısa bir süre sonra kardeşlerin suçlayıcısına karşı yaptıkları savaşta Kuzu’nun kanı aracılığıyla (vii. 11) ve adları Kuzu’nun yaşam kitabında yazılı olduğu için (xiii. 8) suçlayıcıya karşı nasıl galip geldiklerini okuruz. Sonra Kuzu’nun tekrar Siyon Dağı’nda durduğunu görürüz (xiv. 1) ve pak kişiler Kuzu nereye giderse ardı sıra giderler, çünkü insanlar arasından Kuzu’ya ait olacakların ilk bölümü olmak üzere satın alınmışlardır (xiv. 4); ama canavara ve heykeline tapanlar Kuzu’nun önünde işkence görürler (xiv. 10). Zafer kazananlar Kuzu’nun şarkısını söylerler (xv. 3), ama Kuzu’ya karşı savaş yapılır (xvii. 13), Kuzu onları yener, çünkü O, rablerin Rabbi ve kralların Kralıdır. Bunun ardından cennette büyük bir çoğunluğun ‘Haleluya!’ diyerek şarkı söyleyen sesini işitiriz, çünkü Kuzu’nun düğünü başlamaktadır (xix. 7). “Ne mutlu Kuzu’nun düğün şölenine çağrılmış olanlara!” Son bölümlerde tüm yücelik dünyanın günahını kaldıran Kuzu’ya verilir. Kutsal kent, ‘Kuzu’nun gelinidir’; elçiler, ‘Kuzu’nun elçileridirler’; Kuzu, tek Tapınak’tır (xxi. 22); ve Kuzu görkem kentinin tek ışığıdır (xxi. 23). Oraya adları Kuzu’nun yaşam kitabında yazılı olanlardan baka hiç kimse giremeyecek (xxi. 27). Tanrı’nınve Kuzu’nun tahtından billur gibi berrak yaşam suyu ırmağı çıkar, çünkü Tanrı’nın tahtı, Kuzu’nun tahtıdır (xxii. 1-3); O’nun yüzünü görecekler ve alınlarında O’nun adını (İsa’nın adını) taşıyacaklar.” “O’nun adını İsa koyacaksın, çünkü O, halkını günahlarından kurtaracak.”

İsa’nın günahkarların Kurtarıcısı olan Tanrı’nın Kuzusu, Dünyanın Kurtarıcısı, Yücelik Kralı, En Yetkili Yargıç, ulusların Egemeni, Varlığının özünde Baba ile bir olan, O’nun gücünün niteliklerine ve O’nun Egemenliğinin görkemine sahip olan özelliklerine ilişkin bu bölümde yer alan ve ekler ile genişleyen tüm bu kanıtlara karşı kim direnebilir?

Ve Vaftizci Yahya, tüm bunlara, Vaftizinde günahkarlar ile bir sayılan günahsız Nasıralı’yı Şeria Irmağı’nın kıyısında gördüğü zaman, ilk kez kullandığı sözlerinde yer vermemişti; ama İsa gökten gelen ses aracılığıyla görkem ve onur ile taçlandırıldı: “Bu, kendisinden hoşnut olduğum sevgili Oğlum’dur” (Matta iii. 17).

Yuhanna, hiç kuşkusuz söylediği sözleri, bu sözlerinin öneminin bilincinde olarak kendisini dinleyenlere aktardı. Bilmece gibi konuşmuyordu, ama Mesih’in özelliğini ve peygamberliğini zikrediyordu; büyük olasılıkla da en çok Yeşaya 53.bölümdeki hepimizin günahını üzerine alan ve bir Kuzu gibi boğazlanmaya götürülen Yehova’nın Kulu’ndan söz ediyordu. O’nun kefaret eden kurbanlığına referans göstermeden yalnızca yumuşak huyluluğuna ve alçak gönüllüğüne işaret eden sözcükler kullanmak (bazı yenilik taraftarlarının son zamanlardaki yazılarında yaptıkları gibi), konu ile ilgili tüm diğer benzer bölümleri ihlal etmektir. Godet’in de belirtiş olduğu gibi, “ Eski Antlaşma’nın malzemesini sağlamış olabileceği Mesih ile ilgili tüm ünvanlar arasında onu bu ünvanı tercih etmeye yönlendirmiş olan, hiç kuşkusuz İsa ve kendisi arasında çok canlı bir şekilde hissedilen bu karşıtlıktı: ‘Dünyanın günahını kaldıran Tanrı Kuzusu!’ Müjdecinin İsa’yı ilk kez tanımayı öğrendiği bu ‘Kuzu’ ünvanının Kurtarıcının Vahiy bölümünde tercih edilerek belirtilen

ünvanı olması dikkat çekicidir. Bu kesin saatte, Varlığının en derinliklerinde titreyerek salınmış olan çalgı teli, son nefesine kadar O'nun içinde titreyip salınmaya devam etti.”

Ve bu çalgı telinden çıkan müzik, Mesih'in kendisi ve ilk öğretisi ile uyum içindeydi; yani O'nun, yaşamını bir fidiye olarak diğerleri uğruna vermek için gelmiş olması ve hatta Musa'nın çölde yılanı yukarı kaldırdığı gibi İnsanoğlu'nun da bizlerin kurtulması için Çarmih'ta yukarı kaldırılacağı öğretisi ile uyumluydu.

Kiliselerin topluluk ile dua usullerinde en sık ve sürekli ortaya çıkan tek ad yalnızca Mesih'in adıdır:

“Ey, dünyanın günahını kaldıran Tanrı Kuzusu,
Bize Senin esenliğini bağışla.
Ey dünyanın günahını kaldıran Tanrı Kuzusu,
Bize merhamet et.”

Dante'nin *Purgatorio*'sunda (Araf), bağışlanmak için aynı duayı bir ağızdan söyleyen sözler işitilir:

“Müziklerinin başlangıcı (prelüdü) yalnızca Agnus Dei'ydi.
Hepsinde tek bir söz vardı ve ölçüsü aynıydı,
Öyle ki, aralarında tam bir ahenk bulunduğu görülsün.”

Vaftizci Yahya, Mesih'in kişiliğine pek çok kişinin varlığına rağmen tekil bir numara kullanarak ifade ettiği 'İşte!' sözcüğü ile dikkat çeker ve bu dikkati perçinler. İsa dünyanın günahını kaldırmış olmasına rağmen her birimizin kendi suçunun uzaklaştırılması için İsa'ya bireysel olarak bakmamız gerekir. “O, günahlarımız için kefarettir, ve yalnızca bizim günahlarımız için değil, ama aynı zamanda tüm dünyanın günahları için de kefarettir.”

Nasıralı İsa'nın krala ait giysisi ya da kraliyet tacı yoktu. O, bir marangozun oğluydu. Ama Yuhanna O'ndaki görkemi yalnızca Baba'dan gelen, lütuf ve gerçek ile dolu yücelik olarak gösterdi. O, *Tanrı'nın* Kuzusu'dur. Yüceliği, orijin ve sahip olmanın iyeliğidir. Tanrı Oğlu gönderdi ve Tanrı O'nu sever. Bu kurbanda, kurbanı sunan insan değildir; Kendinse ait ve Kendisinin en iyisini veren Tanrı'dır.

Ecce Homo! Başında dikenli taç bulunan ve kırbaç yaralarını örten mor bir kaftan giymiş İsa'yı işaret ederek Pilatus bu ifadeyi kullanmıştı. İsa'nın Yahya'sı, O'nun vaftizinden hemen sonra ve Hizmetinin başlangıcında '*Ecce Agnus Dei!*' demişti. İşte Tanrı'nın Kuzusu olan adam!

Dünya, o günden bu yana O'na bakmıştır; çünkü O, tarihin ufkunu doldurur. O, saklanamaz, saklanması mümkün değildir. Ama insanlar O'na bakar ve sırtlarını dönerler ya da O'na bakarlar ve sonuna kadar O'nu izlerler. Studdert Kennedy'nin, İsa'yı modern dünyaya tanımlarken, tanımında şu derin bir anlayışa yer vermiştir:

“Pazar günü Hosanna diye bağırarak ve Cuma günü Getsemani Bahçesi'nden kaçan bir Kilise'nin halk yığınının gözünde her zaman olduğu gibi aşağılık görünür; Petrus gibi önce protesto sonra da ihanet eden, aralarındaki en büyüğün kim olması gerektiği konusunda tartışan ve insanların yorgun ayaklarını yıkamayı müsriflik olarak düşünen, sefil vaizlerden oluşan kalabalığı ile müjdeyi vaaz eden ama onu hayatında tecrübe edemeyen, sevecen olmaya çalışan ama sevimli ve tatlı bile olamayan benim gibi yoksul ve akılsız insanların gözünde hor görülür. Kanayan arkasının üzerinde kirli, mor bir at çulunun üstünde oturan, ve

başının yanlarına yerleştirilmiş dikenli bir taç ile elinde alay konusu olan bir değnek tutan sarhoş bir askerin fırlattığı tükürük, yüzünden aşağı yuvarlanan aynı Mesih'i görmek saçmalaktır, ama ben O'ndan korkuyorum. Yüreğinin derinliklerinde vahşi hayvan yeminin en korkuncu olan modern insan O'ndan korkuyor. O, modern insanı rahatsız ediyor ve cesaretini kırıyor. Onun öz-güvenini tüketiyor ve gururunu öldürüyor. O, insanların dizlerinin üzerine çökmek istemelerine neden oluyor ve hiçbir güçlü adam bunu Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'dan başkasının önünde yapmamalıdır.”

Mesih, Tanrı'nın günah kefareti ve kurbanı olarak sağlamış olduğu Kuzu'dur. İbranilere Mektup'ta çok ayrıntılı olarak değinildiği gibi, İsa'da günaha kefaret eden kana ilişkin tüm Eski Antlaşma öğretisinin yerine getirilişi tamamlanır. Burada insanlığın tüm kurban düzenlerine ve törenlerine karşıt bir tip mevcuttur. Tüm ulusların arzusu olan Tanrı Kuzusu.

Sina Dağı'nın görkemi ve bizim için Siyon Dağı'nda bulunan daha bir yücelik ile verilen ahlak yasası arasındaki karşıtlığı sunan İbranilere Mektup'un yazarı, şaşırtıcı bir doruk noktasına ulaşır: “Sizler yaşayan Tanrı'nın kenti olan göksel Yeruşalim'e bir bayram şenliği içindeki on binlerce meleğe adları göklerde yazılmış olan ilk doğanların topluluğuna ve herkesin yargıcı olan Tanrı'ya ve yetkinliğe erdirilmiş doğru kişilerin topluluğuna, Yeni Antlaşma'nın aracısı olan İsa'ya ve serpmelik KANA yaklaştınız.”

Dökülen kan, günahların bağışlanmasını nasıl sağlar? Kurbanın orijini nedir? Evrenselliği nereden gelir? Yalnızca Samilerin dininde değil, ama tüm ulusların kurban törenlerindeki tövbede üç temel fikre rastlarız; yerine geçme, tatmin etme ve yeterli olma. Aynı fikirler Çarmıh'taki İsa'nın kurbanı içinde doğrudurlar. Aynı Moriya Dağı'nda İshak'ın yerine geçerek ölen koç gibi İsa da bizim yerimize geçerek öldü. Mesih'in ölümü günahı tatmin etti, adaleti yerine getirdi ve bağışlama satın aldı; Mesih'in kanı, oç alan melek Mısır'ın ilk doğanlarını öldürdüğünde, kapı süveleri üzerine sürülmüş kandan daha fazlasını yaptı. Mesih'in ölümü yeterlidir. Artık tekrar ölmeyecektir. Çarmıh'ta Kendisini Tanrı'ya bir kez sunarak “tüm dünyanın günahları için tam, yetkin ve yeterli bir sunu olarak tatmin sağladı.”

Trumbull, “Antlaşma kanı” adlı ilginç kitabında Eski Antlaşma'dan aldığı pek çok benzerlikler ile birlikte ilk Sami öğretisinin harika bir özetini sunar. Amacı, bu insanlara “kan dökülmeksizin cezanın bağışlanması ve barışmanın getirdiği esenliğin” sağlanamayacağını göstermektir. Yahya'nın, İsa'yı Tanrı'nın Kuzusu olarak çağırarak ile ne demek istediğini anlamak için tüm Yeni Antlaşma düşüncesinin temelindeki Eski Antlaşma Kutsal Yazılarını okumamız gerekir.

Samilere özgü bu dinsel düşüncenin geniş alanından tek bir örnek aldığımız zaman, İslamiyet'te Muhammed tarafından onaylanan ilkel bir adet buluruz ve bu adete 'Aqiqa' adı verilir. Bu adet, Fas'tan Çin'e kadar hemen hemen evrenseldir ve bir Ortodoks geleneğinden kaynaklanır. Sünnette Muhammed'in Aqiqa kurbanını yalnızca Hasan ve Hüseyin adlı iki torunu için değil, aynı zamanda kendisi için ('Aqiqa'an nafsihi) de sunduğunu okuruz. Bu yedi günlük çocuk için kuzu ya da oğlak sunulan tövbe kurbanında bugün kullanılan dua şöyle okunur:—

“Ey Tanrı, filanca isimli oğlumun Aqiqa kurbanıdır, kanı oğlumun kanı, eti oğlumun eti, kemiği oğlumun kemiği, derisi oğlumun derisi ve saçı oğlumun saçı içindir. Ey Tanrım, bu kurbanı oğlumun Ateş'ten kurtarılması için kabul et, çünkü ben doğru bir inanılı olarak yüzümü yeri, göğü yaratan O'na çevirdim. Ve ben

Tanrı'ya eş koşanlardan değilim. Dualarım, kurbanım, yaşamım ve ölümüm eşi benzeri olmayan, Alemlerin Rabbi Tanrı'yadır, böylelikle buyruklarını kabul ederim ve Müslümanlara aitim."

Müslümanlar arasında, Fısıh kuzusunda olduğu gibi, sunulan bu kurbanı bir kemiğinin bile kırılmaması gerekir! Çarmıha gerilme zamanı için söylenen bu peygamberliğin yerine getirilişindeki bu ayrıntıya işaret eden Yuhanna'dır (Yuhanna xix. 36), çünkü o "dünyanın günahını kaldıran Tanrı Kuzusu'nu" Golgota'da tekrar gördü.

Müslüman dünyası ve Hıristiyan olmayan dünya için Müjde, bu kısa tek cümlede özetlenebilir. Mesih'in Çarmıh'ı, gerçekten de Müslüman iman ikrarındaki eksik olan tek halkadır. Mesih'in ölümü, ölümünün gerekliliği, tarihsel bir gerçek olduğu, ölümünün imaları, sonuçları, merhamet ve sevgi duyguları uyandırma gücü ve ölümünün kudreti – bu gibi konular İslam dünyasındaki bilgelere ve sağ duyulu kişilerden gizlenir, ancak Tanrı bu sırları bebelere açıklar. Araştıran kişi, Çarmıh'a geldiğinde ve Çarmıh'a gerileni gördüğünde, karşı karşıya kaldığı tüm zorlukların yanıtını bulur. İslamiyet'teki gizemcilik en iyi koşullarında bile Çarmıh'ın sırrını açılama konusunda her zaman başarısız olmuştur. Bu durum, hedefe ulaşmadan gayret göstermeye devam eden her canın yaptığı yolculuğun trajedisidir. Gazali, Şaarani, Celaleddin Rumi, İbn-el –Arabi ve Tanrı'nın ardına düşen pek çok diğerleri uzun ve dik bir yokuşta yolculuk ettiler. Onların günah, tövbe, bağışlama ve Tanrı vizyonu hakkındaki öğretileri müjde hazırlığı için kullanılabilir pek çok şeyi içermektedir, ama bu içerik hiç bir zaman Çarmıh yerine kadar ulaşmaz. Burada, Arabistan'daki Kaybolan Oğul *yolu tamamen kaybetti* – ve bunun sonucunda pek çok kişiyi yanlış yola yönlendirdi. Yaratılış bölümündeki ilk vaatten başlayarak Çarmıh Yeri'ne kadar giden yolun tamamında bulunan kan izlerini izlemediğimiz takdirde, bizler de yolu kaybedebiliriz.

Başkan Forsyth, "Elçiler, barışmayı hiç bir çağda Çarmıh'tan ve İsa Mesih'in kanından ayrı tutmadılar. Eğer böyle bir şey yaparsak (ve pek çok kişi bugün böyle yapmakta), Yeni Antlaşma'yı kaldırıp denize atmış oluruz. Günümüzde daha çok ruhsal din olduğunu ileri süren felaket, Yeni Antlaşma'yı tarihi Hıristiyanlığı ile birlikte suya atar. Aşırı uçtaki eleştirilenler, bircilik ve her yerde varoluşa dayalı bir yaşam süren insanlar, rasyonalist din ve ruhsal izlenimcilik peşinde olanlar, Yeni Antlaşma'yı derinlerinde parçalara bölerken aynı zamanda bir bütün olarak da kasten denize atarlar."

İnsanlar, toplumu eski düzeninden kurtarmak ya da yaşamı alçaklıktan ve sefillikten kutsallığa değiştirmek hakkında *Çarmıh'a yer vermeden* konuştukları zaman, ıssız ve imkansız bir umudu izlerler. Tanrı'nın dünya için lütuf amacını gördüğümüz zaman iyimser olabiliriz. Yeni dönemler ve yeni fırsatlar ile karşılaştığımız zaman, olumlu düşünebiliriz. Ama Yahya tövbe vaazi vermek için geldiği zaman zamanın dolması da yaklaşmıştı. Roma İmparatorluğu'nun tamamında ve Yahudi Kilisesinde devrimsel nitelikte değişiklikler gerçekleşiyorlardı. Büyük bir hazırlık yapılmıştı. Beklenti en üst seviyedeydi. Eski düzen nedeni ile derin bir umutsuzluk yaşanmaktaydı. Ama Yahya yeni bir Kurtuluş ilan ederek yeni bir devir açtı: "İşte dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu!"

Arzu ettiğimiz eski düzenden kurtulmanın sağlanmasıydı, ama bu düzenin Kan aracılığıyla kurtuluş olması gerekiyordu.

Mesih'in Çarmıhı, dünyanın tek umududur. Bize sürekli tehlike arz eden ağlayışımızdır; Bu yeni fırsata bakın. Yeni yöntemlerimize bakın. İnsan kardeşliğimize bakın ve ağlamayı unutun, İşte Tanrı'nın Kuzusu!

Mesih'in, dünyanın tek umudu olarak Çarmih'tayken yapılmış bir tablosu vardır; Kefaret'in evrenselliğinin ve etkinliğinin unutulamayacak bir şekilde canlı renkler ile resmedilmiş olduğu bu tablo gerçekten şaşırtıcıdır. Tablodaki öykü şöyledir:—Habeşistan'da, Adis Ababa'daki Karma Mahkeme'nin başkanı olan Blater Heroni, İsveç'teki bir hizmet okulunda eğitim aldı. Aynı zamanda Habeşistan'ın resmi dili olan Amharik dilinde Yeni Antlaşma'nın bir çevirisini de hazırladı ve savaş sırasında önemli biri haline geldi. Habeşistan'ı temsilen Versailles Antlaşması döneminde Paris'e gönderildi. Dünya barışının geleceği hakkında düşünürken, zihninde bu barışın ancak Mesih'in kurban edilişi aracılığıyla gerçekleşmesinin mümkün olabileceği fikri canlandı. Ve Habeşistan zihniyeti, bunun sembolizm düşüncesi aracılığıyla temsil edilebileceğini algıladı. Parisli bir ressam aradı ve bularak ona düşüncesini aktardı. Bu eylem, Çarmıha Gerilme adlı ünlü tablonun ortaya çıkması ile sonuçlandı; tablonun kavramı garipti; sembolik önemi tamamıyla gerçektir ve mesajı seyredenleri zorluyordu. Kurtarıcı, Doğu ve Batı yarı kürelerinin iki küresi arasında bulutlu ve kızıl renkli bir gökyüzüne karşı duran bir Çarmih üzerinde asılıydı. Uğruna can verdiği aşağıdaki iki dünyaya doğru bakan Acı Çeken'in dikenli taç taşıyan başı üzerinde gelmekte olan zaferin daha şimdiden görünen bir ışık halkası yer almaktaydı. Çiviler ile delinmiş ellerinden akan kan damlaları her kıtayı ve adayı kırmızıya boyamaktaydı. Bu tablo, Mesih'in kanı tarafından kurtarılan tüm dünyanın bir vizyonunu sergilemekteydi. Tablonun altında, üç dilde yazılmış olan şu ayeti herkes okuyabilirdi: *“ÇÜNKÜ TANRI DÜNYAYI O KADAR ÇOK SEVDİ Kİ, BİRİCİK OĞLU'NU VERDİ. ÖYLE Kİ, O'NA İMAN EDENLERİN HİÇ BİRİ MAHVOLMASIN, HEPSİ SONSUZ YAŞAMA KAVUŞSUN.”*

“Yapılacak en iyi şey, sessiz kalanların ya da karşı çıkanların sesleri arasında Mesih’in çarmıha gerildiğini vaaz etmektir; yalnızca bu davranış yolların açılmasını garantiler; yaralı vicdanı iyileştirir ve kutsalı geri kalan günahın tümünden temizler; ve zafer, eski ve yeni dünyada, en olgun Hıristiyanlığımızın yuvalarında ve hizmet alanlarımızın en karanlık bölgelerinde bu eski tövbeyi gayret ile ve yeni bir adanmışlık ile doğru yoldan sapmadan vaaz eden kiliseye ait olacaktır.” Rab hepimizin günahını O’nun üzerine koydu’ ve bunu şükran ve kutlama ile bir yeryüzü ve gökyüzü ezgisine dönüştürecektir: “Bizi seven ve kendi kanı ile bizi günahlarımızdan yıkayan ve bizi Tanrısı ve Babası için krallar ve kahinler Yapana, sonsuzluklar boyunca yücelik ve egemenlik olsun.Amin.”

—BAŞKAN JOHN CAIRNS.

BÖLÜM VIII

“ONLAR...YÜCELİK RABBİNİ ÇARMIHA GERDİLER”

Pavlus, çarmıha gerilen Mesih ile ilgili bildirin mahva gidenler için saçmalık olduğunun farkına vardı (1. Korintliler i. 18); Yahudiler Çarmıh bildirisini yüz karası saydılar ve Çarmıh onlar için sürçme taşı oldu ve Çarmıh öteki ulusların gözünde saçmalıktı (1. Korintliler i. 23), ama Pavlus yine de O'nun çarmıha gerilişinden başka hiçbir şey bilmemeye kararlıydı; onların yanına zayıflık ve korku içinde gitmişti ve tir titriyordu (1. Korintliler ii. 3). Çarmıh'ın bu mesajı öylesine büyük bir gizem taşır ki, mesaj Tanrı'nın bilgelik ve gücünü açıklıyor olmasına rağmen, yalnızca Tanrı'nın en derin düşüncelerini bile araştıran Kutsal Ruh aracılığıyla bildirilir (1. Korintliler ii. 10). Pavlus, bu düşünce bağlantısı içinde, Tanrı'nın bilgelikinden haberi olmayan dünya yöneticileri hakkındaki şu şaşkıncı ifadesini kullanır: “Anlasalardı Yüce Rabbi çarmıha germezlerdi” (1. Korintliler ii. 7).

Pavlus, Efes Kilisesindeki ihtiyarlara hitap ederken, daha cesur ve kesin sözcükler kullanır: “Kendinize ve Kutsal Ruh'un sizi gözetmen olarak görevlendirdiği bütün sürüye göz kulak olun. Rabbin kendi kanı pahasına sahip olduğu kiliseyi gütmek üzere atandınız” (Elçilerin İşleri xx. 28). Bizler, Çarmıh'taki Yücelik Rabbi, Tanrı'nın kanı gibi cesur ve şaşkıncı imalardan çekiniriz – ama bu tür sözcükleri yumuşatmaya çalıştığımız zaman, Grekçe metnin bu konuda hiç bir seçenek bırakmadığını görürüz.

American Revised Çevirisi'nde Elçilerin İşleri xx. 28'deki Tanrı sözcüğünün yerine “Rab” sözcüğünün geçirildiği doğrudur, ama bu davranışın hiç bir mazereti yoktur. Expositor's (Açıklayıcı'nın) Bible'da Stokes, şöyle der: “Bazıları, tanrı sözcüğünü Rab olarak çevirdiler, bazıları ise bu sözcüklerin yerine Mesih kelimesini koydular, ama Westcott ve Hort'un (Nestle'ı da ekleyebiliriz) metnini izleyen Revised Version, ayetin en güçlü biçimini tamamen kritik temeller üzerinde kabul etti.”

Ignatius, Pavlus'un mektubundan elli yıl sonra Efeslilere yazdığı mektupta imanlıların “Tanrı'nın kanı aracılığıyla yaşayan ateş ile tutuşturulduklarını” söyledi. Yüz yıl sonra Tertullian, aynı ifadeyi, “Tanrı'nın kanı” ifadesini kullanır. Diğer bölümde aynı zamanda Grekçe metin de kuşkuyla yer vermeyen bir şekilde içtendir ve sözcükler, Pavlus tarafından olaydan yirmi yedi yıl sonra yazıldı—müjdelerin kendileri geçerli olmadan önce—“Anlasalardı Yüce Rabbi çarmıha germezlerdi.”

“Bu Yücelik Kralı kimdir? O, Orduların Rabbi, Yücelik Kralıdır” (Mezmun xxiv. 10). Hem Eski hem de Yeni Antlaşma'da Yücelik Rabbinin niteliğinin görkem olduğu belirtilir (Mezmun xxix. 1; Elçilerin İşleri vii. 2; Efesliler i. 17; ve Yakup ii. 1), görkem, doğal olarak Rabbin hakkıdır. İfade teoojik açıdan önemlidir, çünkü Rabbimizin Tanrılığını ima eder. 1.Korintliler xi.20'de, “Rabbin ölümü”, ve 1.Korintliler xi.27'de “Rabbin bedeni ve kanı” ifadelerine ait anlamlar birbirlerine benzerler, ama kullanılan dil daha az şaşkıncıdır. Kurtarıcı, bedende yaşadığı günlerde bile Pavlus için tüm görkeme doğal hakkı olarak sahip olan Rab'di. Hem Pavlus hem de aynı şekilde Yuhanna için beden alan Söz, “başlangıçta Tanrı ile birlikteydi; ve Söz, Tanrı'ydı.”

Gökyüzünde ya da yeryüzünde bunun kadar büyük bir sır mevcut değildir—acı çeken bir Tanrı ve Çarmıh'a çivilenen Her Şeye Gücü Yeten Kurtarıcı. Bu sır ne kadar büyük olursa olsun, yine de sözcüklerin ifade ettiği mucize budur ve doğrudur. Tanrı'nın sevgisinin ve

merhametinin doluluğunu beden alan Çarmıh'taki Mesih'te görürüz. İşte, O'nun Tanrı olduğuna ikna olduğumuz – Yüzbaşı'nın ikna olduğu gibi—son nokta, son yer burasıdır. Bu, yalnızca Tanrı'nın yapabileceği bir işti; Mesih'in Çarmıh'ta yaptığı iş ile “kazanılan can O'nda Tanrı için kazanıldı.”

Mesih, ölümü ve dirilişi aracılığıyla Pavlus'a evrenin tek merkezi olarak görünür. O, tüm yaratılışın ilk kaynağı, yaratılın birlik ilkesi, hedefi ve evrenin tüm sırlarının açıklanışdır (Koloseliler i. 13-18). Bu bölümü okuyan hiç kimse, bu bölümün Mesih'in, Tanrı'nın yüceliği ile eşit yüceliğe sahip olduğunu öğrettiğini inkar edemez.

“Kendisinde kurtuluşa sahip olduğumuz Tanrı Oğlu'nun sevgisinin elzem Tanrılığı hakkındaki” bu aynı bölüme referans olarak Roma Katolik mistiklerinden John Cordelier sunları söyler: “eğer Çarmıh bir şey ifade ediyorsa, ifade ettiği, evrenin temelindeki plan olduğudur. Çarmıh, Nebula'dan (bulut gibi görünen yıldız yığını) Nebula'ya geçerek dünyanın en uzaktaki sınırlarına bağlanır ve Sevgi'nin yaralı ellerini bu sınırlara kadar uzatır. Tüm süreç, çarmıhın özündeki sır olan sevgi ve acının çarpışmasından doğar; çarmıhın gizemli işkencesi, tüm sevincimizin kökünde yatar. Herhangi bir biyologun Hıristiyan olması hiç de garip değildir, çünkü Yaşam Evi'nin temellerinin derinliklerinde Hıristiyanlığın en sert sembolünün çentilmiş olduğunu görür; burada acı ve mücadele bulur; bireyin fedakarlığı günlük tekrar oluşma süreçleri açısından elzemdir; yükseklere, derinlere, içe ve dışa dönün; her yerde Çarmıh'ı bulacaksınız.”

Aynı düşünce, Studdert Kennedy'nin “Acı Çeken Tanrı” adlı şiirinde de işlenmiştir:—

“Baba, eğer Mesih, Seni Açıklayan,
Rabbin gerçekten İlk Doğanıysa,
O zaman sen hem Acı Çeken hem de İyileştiren olmalısın
Kılıcın üzüntüsü yüreğini deldi.

O zaman bu, bir zamanlar tek başına olduğun ağaç üzerinde
Sana vuranın yalnızca Senin üzüntün olmadığı anlamına gelir.
Ama bugün, bu gece ve yarın
Bu üzüntü, heybetli ve cesur olan ey Tanrı, sana hala gelecektir.

* * * * *

Bana ışık olması için Senin üzüntünün güneş ışığını ver
Bana, sığınak olsun diye Senin Çarmıhı'nın gölgesini ver.
Benim ile Senin yarınının görkemini paylaş
O zaman kaybın acısı yüreğimden ayrılacaktır.”

Mesih'in ölümünde gördüğümüz yalnızca Tanrı sevgisinin en üstün açıklaması değildir, aynı zamanda O'nun sınırsız üzüntü ve şefkatini de görürüz. “O, bir babanın çocuklarına merhamet ettiği gibi merhamet eder”; aynı mezmur bize O'nun “günahlarımızı bizden Doğu Batı'dan ne kadar uzaksa o kadar uzaklaştırdığını” bildirir. Çarmıh'ta “üzüntü ve sevgi birbirlerine sarılıp karışmışlardır”—Tanrı'nın üzüntüsü ve Tanrı'nın sevgisi.

Kefaret ile ilgili Hıristiyan öğretisinin tamamı, Mesih'in Tanrı olduğu öğretisini kaynak alır. Mesih'in Tanrı olduğuna duyduğumuz inanç, günahlarımıza kefarett ettiğine duyduğumuz imanı belirler. Hiç bir insan bir başka insanın günahının cezasını ödeyemez. Mesih'in başkasının yerine geçerek kurban olduğu gerçeğine yapılan tüm itirazlar, İsa'nın

kişiliğinin görkeminin muazzam gerçeği karşısında yok olup giderler. Dr. Gresham Machen, “Modern natüralistik yeniden binalanmanın Mesih’i, diğer kişilerin günahları uğruna hiç bir zaman acı çekemezdi, bunun doğru olduğunu kabul ediyorum, ama durum, Yücelik Rabbi söz konusu olduğunda çok farklıdır. Ve eğer modern itirazların inanmamız için bizi yönlendirdikleri gibi başkasının yerine geçerek kefarete düşüncesi çok saçma olsaydı, kefarete üzerine bina edilmiş olan Hıristiyan deneyimi hakkında ne söylenecekti? Modern özgür kilise, deneyime baş vurmaya bayılır. Ama gerçek Hıristiyan deneyimi, Çarmıh yerinden gelen kutsanmış esenlikte bulunmazsa, nerede bulunacak? Bu esenlik, yalnızca bir insan, Tanrı ile barışmak için verdiği tüm mücadelenin ve kurtarılmadan önce yasayı yerine getirmek için gösterdiği tüm şiddetli gayretin gereksiz olduğunu fark ettiğinde ve Rab İsa’nın, kendisinin yerine geçerek kendisine karşı olan borç belgesini ortadan kaldırdığını anladığında gelecektir. Bu kutsanmış bilginin sağladığı esenlik ve sevincin derinliğini ki ölçebiliriz? Çarmıh, bir kefarete teorisi midir, insanın zihninde yarattığı hayali bir kavram mıdır? Ya da Tanrı’nın gerçeği midir?”

Pavlus, aktarma yaptığımız bu terimler ile İsa Mesih’in Çarmıh’ta çektiği acıdan söz ettiği zaman, öylesine yüce kavramlardan söz etmektedir ki, bu terimleri “Tanrı’nın derin düşünceleri” olarak adlandırır (1. Korintliler ii. 10). Bu konular öylesine derindirler ki, insan felsefesi aracılığıyla anlaşılabilirler imkansızdır. Bu terimler öylesine yücedirler ki, insan zekasının en delici görüşünü bile bertaraf ederler. Büyük Pasifik Okyanusunun bazı yerlerinde derin denizlerde kullanılan ses aygıtları çalışamazlar. Yıldızlara ve nebulara ait öyle yerler vardır ki, sırlarını en gelişmiş teleskoplara bile teslim etmezler. “Tanrı’nın hazırladıklarını hiç bir göz görmedi, hiç bir kulak duymadı ve hiç bir insan yüreği kavramadı.” Ama Tanrı hazırlamış olduklarını Kutsal Ruh’u aracılığıyla çocuklara bile açıklar ve bizler bu açıklananı anlayamasak bile büyük bir şükran duygusu ve alçak gönüllülük ile yüz üstü yere kapanırız.

“Yücelik Prensi’nin ölmüş olduğu
Harika çarmıha baktığımda,
En büyük kazancımı bile kayıp sayarım
Ve tüm gururumu hor görürüm.”

Çarmıh’taki Rabbimizin iki doğası arasında bölünme yoktu. O’nun gerçek insanlığı ve O’nun gerçek tanrılığı birbirlerine karışmamışlardı, her ikisi de birbirinden ayrıydı, gerçekte ve tamamen mevcuttu. “Tanrı, Mesih’te dünyayı kendisi ile barıştırdı.” Kurban, Tanrı’yı hoşnut eden insan Mesih değildi; Mesih’te insan ile barışan Tanrı’ydı ve bir başka deyiş ile Kendisini insan ile barıştıyordu. Mesih’in ölümü, Tanrı’nın isteğine itaat eden kahraman ve cesur bir insanın ölümü değildi; Tanrı Oğlu’nun dünyanın günahları uğruna ölmesiydi. Burada, Yüceliğini sergileyen Mesih’in müjde öyküsü söz konusudur – Tanrı’nın bağrından gelen, lütuf ve gerçek ile dolu Olan’ın görkemi. Kefarete, tüm Tanrılığın ortak bir eylemiydi. Çünkü Baba Tanrı dünyayı öyle çok sevdi ki, ona verdi; Oğul Tanrı yaşamını diğerleri uğruna feda etti; Kutsal Ruh Tanrı böyle bir ölüme katlanabilmesi ve bu ölümü görkemli Dirilişi ile alt edebilmesi için İsa’yı Varlığı ve gücü ile doldurdu (Romalılar i. 4).

Yalnızca Beytlehem’de değil, ama Çarmıh yerinde de melekler ile birlikte, “en yücelerde olan Tanrı’ya yücelik, ve yeryüzündeki insanlara esenlik ve iyilik olsun” şarkısını söyleyebiliriz.

Bu konuda Forsythe’un sözlerini aktaralım: “Bu neden ile sözcüklerdeki anlam doluluğuna sıkıca sarılırız: Tanrı Mesih’te barıştırdı, Mesih aracılığıyla barıştırmıyordu. Ama aslında Mesih’te Kendisine ait olan barıştırma eylemini yapıyordu. Barıştırma, Üçlü

Birlik tarafından yapıldı; yalnızca Oğul'un kendisi tarafından değil. Kurtarma işinin Üçlü Birlik—Baba, Oğul ve Kutsal Ruh—tarafından yapıldığı konusunda ısrar eden eski teologlar haklıydılar; ve biz bu barıştırma işine dahil olanları su vaftizlerinde üç ismi de anarak ifade ederiz.

Ancak yine de, bu sır hakkında bir şeyler bilmek istiyorsak, daha derin incelemeler yapmamız gerekir. Bu sır yalnızca bir öğretiş olarak kalmamalı, ama yaşanan bir tecrübe olmalıdır. Yücelik Rabbini çarmıha *biz* gerdik. O'nun kanı tarafından *biz* satın alındık.

Çarmıh'ın önünde durup geceleri derin düşüncelere dalan Aziz Anselm'in sözlerine kulak verelim: “Ey tatlı İsa, ey, dostların en sevgilisi, sana bu şekilde davranılması için Sen ne yaptın?...Sana acı veren darbeyi ben vurdum; Senin ölümünün sorumlusu benim; Sana işkence çektiren benim.” Ve sonra, yüreklerimizde hala net olarak çınlayan şu sözleri ile bize hitap eder: “Tüm güvenini ilk ve son kez olarak O'nun ölümüne bağla: başka herhangi hiç bir şeye güvenme: tamamen O'nun ölümüne güven: kendini yalnızca O'nun ölümü ile tamamen ört, kendini tamamen bu ölüm ile sarıp sarmala.” Eğitilmiş bir araştırmacı olan Aziz Bernard ise şöyle der: “Benim için en üstün felsefe İsa'yı ve çarmıha gerilen İsa'yı bilmektir.” Çünkü, ‘Çarmıh yeri, sevgililerin buluşma yeridir.’ Aziz Francis'e atfedilen şu duayı dinleyin: “Ey Rabbim İsa Mesih, ölmeden önce Senden bana iki lütufta bulunmanı rica ediyorum; birincisi, yaşadığım süre boyunca canımda ve bedenimde mümkün olduğu kadar çok sen tatlı Rabbimin en derin acıları çektiğin saatteki acıları hissedebileyim; ikincisi, yüreğimde mümkün olduğu kadar çok sen Tanrı Oğlu'nun biz günahkarlar uğruna gönüllü olarak çektiğin acıyı alevlendiren üstün sevgiyi hissedebileyim.”

Mesih'in ölümünün peygamberlerin, yurtseverlerin ve şehitlerin ölümünden pek çok noktada farklı olduğunu biliyoruz. O'nun ölümü peygamberlik sözü ile önceden bildirilmişti; günahların cezasının çekilmesi içindi; ölümü pek çok kişi tarafından izlenmişti; ölümünü, ölüm ve diriliş üzerinde görünen doğaüstü bir zafer izlemişti. Ancak ölümü ile ilgili farklılığın tek gerçek noktası, ölenin Kişiliğidir. “Bu ölen, Tanrı Oğlu'ydu.” O'nun bedeninde Tanrı'nın tüm doluluğu konut kurmuştu. Söz beden aldı ve bizim için çarmıha gerildi.

“Ağacın üzerine dökülen Tanrı kanı!
Kitap böyle yazıyor. Ey zihin, bu düşünceyi kabul et;
Söylenmenin hiç bir yararı yok, içinde bu sırrı çözecek
Bir düşünce odasını boşu boşuna arıyorsun.
Seni akılsızca düşünen! Tanrı'nın yapmış olduğu her şeyi
Göz kamaştırmanı sendelemeden görmeyi mi umuyorsun?
O'nun kudretli 'olacak'ının önünde, senin küçük 'olmalı'n
Susarak ve alçalarak utansın.
Dikkatle gel, sana şaşırırmaktan vazgeçerek
Nereye kaçman gerektiğini göstereceğim.
İnanılmaz ve harika olsa da,
Göz kamaştırmanı sadık övgüler ile hala selamlayabilirsin;
Yaklaş ve şu tatlıların en tatlısına kulak ver,—
Ey sen, dikkatli olan, Tanrının senin için Kanı'nı döktü.”

Çarmıh'ta dünyadaki en büyük şey sergilendi, SEVGİ; evrenin en karanlık sırrı, GÜNAH; ve Tanrı'nın karakterinin en üstün ifadesi, KUTSALLIK. “Biz Mesih'te Tanrı'nın doğruluğu olalım diye tanrı günah nedir bilmeyeni bizim için günah yaptı.” Bu görünüş, kefarettir.

Punjab'ın kırk sekiz yıl süre ile önde gelen vaizlerinden ve Hindistan Kilisesinin prenslerinden biri olan Dr. Kali Charm Chatterjee'nin yakınlarda yayınlanmış olan yaşamı hakkındaki bir kitapta şu tanıklığı okuruz:—

“Bana sık sık neden Hinduizm'i reddettiğim ve Mesih'in öğrencilerinden biri olduğum sorulur. Yanıtım şudur: ;O'nun kutsal ve lekesiz yaşamı neden ile Mesih'e neredeyse bilinçsiz bir şekilde çekildim. O'nun, Tanrı'nın isteğine duyduğu adanmışlık, acı çeken insanlık için yaptığı merhamet dolu, yararlı işleri O'nu benim için çekici kıldı. Dağdaki Vaaz'de vermiş olduğu buyrukların üstünlüğü ve günahkarlara duyduğu sevgi O'na hayranlık duymama ve yüreğimi kazanmasına neden oldu. Bana beden alan Rama, Krişna, Mahadeo ve Kali gibi kişilere tapınmam öğretilmişti – onlar aynı bizler gibi tutkulara sahip günahlı kahramanlardı. Tanrı olarak tapınmam için bana yeterince kutsal ve değerli olarak görünen yalnızca Mesih'ti. Ancak Hıristiyan inancını kucaklamaya karar vermemi sağlayan ve imanımı herkesin önünde açıklamama neden olan öğretiş, Mesih'in başkasının yerine geçerek öldüğü ve bu yüzden çektiği acılar ile ilgili öğretişti. Kendimin bir günahkar olduğumu hissettim ve Mesih'te benim günahlarım için ölen,günahlarımın gerektirdiği cezayı üzerine alarak borcumu ödeyen Birini buldum. ‘Çünkü iman aracılığıyla lütuf ile kurtuldunuz ve bu sizin başarınız değil, Tanrı'nın armağanıdır.’ ‘İşlerin sonucu değildir, öyle ki hiç bir insan övünemesin.’ Bu, yüreğimdeki düşüncenin yüküydü. Mesih öldü ve böyle yapmakla insanın hiç bir zaman ödeyemeyeceği bir borcu ödedi. Bu inanç, Hıristiyan yaşamımdaki büyüme ve deneyimler ile birlikte giderek daha çok güçlendi ve şimdi yaşamımın bir parçası haline geldi. Çarmıh, Hıristiyanlık ve diğer inançlar arasındaki farkı belirleyen çok önemli bir çizgidir. Ben Hıristiyan olduğum zaman böyle olduğumu hissetmişim, ve bunu şimdi daha da güçlü olarak hissediyorum.”

Diğer tüm inançlar ile kıyaslandığında Hıristiyanlığın tek ayırt edici özelliği, Kurtarıcının günah uğruna başkasının yerine geçerek ölmesi değildir, ayırt edici özellik böyle bir Kurtarıcının ölmüş olmasıdır. Her şey, başkasının yerine geçerek kurban olan Varlığın doğasına ve karakterine bağlıdır. “On birinci yüz yılın en geniş, en net ve en mantıklı dinsel broşürü olan *Cur Deus Homo* adlı yayında Anselm, şu noktaya dikkat çeker: “İnsan-Tanrı'nın yaşamı, öylesine yüce ve değerlidir ki, ölümü aracılığıyla takdir edilecek olanın tüm gücünün ötesine geçen bu günahlar ile O'nun yaşamının kıyaslanması mümkün değildir;...bu dünyanın geçmişteki ve gelecekteki tüm günahlarının bir araya getirilmiş suçları ve sefaleti ve aynı zamanda bunlara algılanabilmesi mümkün olan tüm günahların eklenmesi halinde bile bu günahların hiç biri, Yücelik Rabbini öldürmek ile işlenen tek bir günah ile karşılaştırılmaz.” O, yalnızca Tanrı'nın, Tanrı'nın isteklerini tatmin edebileceğini öğretir; ama insan günah işledi ve insanın, işlediği günaha karşılık vermesi gereklidir; sonuç olarak talep edilen yeterli tatminin bir Tanrı-İnsan tarafından yerine getirilmesi gerekir. Bu sözlerimiz, kulağa orta çağa ait iskolastik bir muhakeme gibi gelebilir, ama aynı derin gerçeklerin toplu tapınmada ve Hıristiyan kilisesinin ilahilerinde kullanılan iman ikrarlarında şekil aldıklarını görüyoruz.

“Günahın bedelini ödemek için
Yeterince iyi olan başka biri yoktu;
Cennetin kapısını yalnızca O açabilir
Ve bizi içeri yalnızca O sokabilir.”

Ortalama zihniyete sahip biri öğretiş ile ilgili ifadeye karşı çıkabilir, ama adanmış ruhumuzu derinleştirecek ve bizi bu büyük gerçekler hakkında dua anında derin düşünürken yüzeysel kalmaktan kurtaracak başka hiç bir şey yoktur. Doğru anlaşıldıklarında iman ikrarlarının ve ilmiyelerin teolojileri zihne olduğu kadar yüreğe de, anlayışa olduğu kadar

hayal gücüne de çekici gelirler. Kutsal Yazılar'daki 'Tanrı'nın derin düşünceleri' üzerinde derin düşünmek kaçınılması mümkün olmaya bir şekilde zordur ve ilk bakışta sığ ve kuru görünür. Ama bu aynı müzikteki gam uygulamasına benzer; öğretişin notaları er ya da geç ruhsal uyuma dönüşecekler ve sonuna kadar dayanan 'hem Tanrı bilgeliğinin hem de Tanrı bilgisinin zenginliklerinin derinliği' hakkında biraz daha fazlasını bilecektir.

Ve böylece Pavlus'un sözlerine (hayır, Tanrı'nın esinlediği söze) geri geliyoruz: "Onlar, Yücelik Rabbini çarmıha gerdiler."; "O'nun kendi kanı ile satın almış olduğu Tanrı'nın Kilisesi."

İsa Mesih'in kişiliğinde iki doğa bulunur. Gerçek Tanrılık ve gerçek insanlık birleşmişlerdir, ama bu iki doğanın karışımı söz konusu değildir. Tanrı, Çarmıh'ta Tanrı doğasında değil, insan doğasında acı çekti. Hooker, bu konuda şöyle düşünür: "Elçi, Yahudilerin Yücelik Rabbini çarmıha gerdiklerini söylediği zaman (1. Korintliler ii. 8), Mesih'in tüm kişiliğini anlamamız gerekir; yücelik Rabbi olan çarmıha gerçekten gerildi, ama Yücelik Rabbi olarak ifade edilen doğası içinde değil. Yeryüzünde olan İnsanoğlu, gökten inmiş olan İnsanoğlu'ndan başka hiç kimsenin göğe çıkmadığını (Yuhanna iii. 13) onayladığı olayda olduğu şekilde ifade edilen doğası ile çarmıha gerildi; İnsanoğlu ile kast edilen şudur: Yeryüzünde insan olan Mesih'in tüm kişiliği, gökyüzünü görkemli varlığı ile doldurdu, ama O'na verilen insan ünvanı doğasına göre değil."

İsa Mesih'in kendisi, ölüm ile yargılanmadan kısa bir süre önce, baş kahinin önünde elzem insanlığının ve Tanrılığının mümkün olabilecek en güçlü ikrarını yaptı. Bu konu ile ilgili anlatım, Matta, Markos ve Luka müjdelerinde verilir (Matta xxvi. 64; Markos xiv. 62; Luka xxii. 70). "Ama İsa susmaya devam etti. Ve baş kahin ayağa kalktı ve İsa'ya, 'Hiç yanıt vermeyecek misin?' dedi. ... Yaşayan Tanrı adına ant içmeni buyuruyorum, söyle bize, 'Tanrı'nın Oğlu Mesih sen misin?' İsa, '*Söylediğin gibidir*' (Markos'un anlatımında: *Benim*) karşılığını verdi; 'Üstelik size şunu söyleyeyim, bundan sonra İnsanoğlu'nun Kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutları üzerinde geldiğini göreceksiniz.' Bunun üzerine baş kahin giysilerini yırttı ve O'nun Tanrı'ya küfrettiğini söyledi...Ölümü hak ettiğini bildirdi Bunun üzerine İsa'nın üzerine tükürdüler...Artık neden tanığa ihtiyaç duyalım ki, çünkü biz kendimiz O'nun ağzından işittik."

Pavlus, onların hiç birinin İsa'nın söylediklerini anlamadıklarını yazdı, "Eğer anlamış olsalardı, Yücelik Rabbini çarmıha germezlerdi." "Büyük Leo adlı ünlü teolog bu konu ile ilgili düşüncelerini şöyle dile getirir:" Kurtarıcımızda iki doğa bir araya gelirler. Ve her iki doğanın özellikleri kalırken, her iki özden de öylesine büyük bir birlik yapılmıştır ki, Söz'ün bakirenin rahminde et ve kan yapıldığını duyduğumuz zaman, O'nu bu insan olmadan Tanrı olarak düşünemeyiz ve yine aynı şekilde O'nu Tanrı olmadan insan olarak düşünemeyiz. Her doğa kendi gerçekliğini farklı eylemler altında onaylar, ama kendisini diğeri ile olan bağlantısından da koparmaz. Birinin diğere kıyasla hiç bir şeyi eksik değildir; görkemin içinde tam bir küçüklük, küçüklüğün içinde tam bir görkem mevcuttur; birlik, zihin karışıklığına neden olmaz, aynı şekilde özellik de birliği bölmez. Bir şey duyarlılığa sahiptir, diğeri değildir, yine de görkeme sahip olana hakaret edilmiş olur. Güce sahip olan zayıflığa da sahiptir; aynı kişi hem galip gelmeye hem ölmeye muktedirdir. O zaman Tanrı O'nun üzerine tüm insanı koydu ve onu Kendisi ile, Kendisini de onunla ördü, zayıflıkta ve kudrette, her doğa diğere içindeydi ve diğere içinde olan hiç biri kendi özelliğini yitirmedi."

Böylece Çarmıh'taki İsa Mesih'in ölümünde insan acısı ve utancı gerçek bir tanrısal acıya dönüştü; bu durum, tek bir öz-bilincin birliği içindeki insan canı ve bedeni ile birleşmiş

olan tanrısallık nedeni ile mümkün oldu. Acı sınırsızdır, çünkü Kişi sınırsızdır. Tanrı Oğlu beni sevdi ve benim için Kendini feda etti. Tanrı, Kiliseyi Kendi kanı ile satın aldı.

*“Rab, çektiğim zahmetlerden yorgun düştüğüm zaman,
Ve buyrukların bana ağır göründüklerinde,
Eğer taşıdığım yük şikayet etmeme neden olursa,
Rab, bana Ellerini göster,
Senin çivi ile delinmiş Ellerini, Senin çarmıhta yırtılan Ellerini,
Kurtarıcım, bana Ellerini göster.*

*Mesih, adımlarım bir gün sendeler ya da sürçerse
Ve geri çekilmeye hazırlanırsam,
Eğer çöl ya da diken ağta yol açarsa,
Rab, bana Ayaklarını göster,
Kanayan Ayaklarını, çivi ile yaralanmış Ayaklarını,—
İsa'm, bana Ayaklarını göster.*

*Ey Tanrım, Sana Benim ellerimi ve Benim ayaklarımı
Göstermeye cesaret edebileyim.”*

—BRENTON THOBURN BADLEY.

BÖLÜM IX

“ONLARA ELLERİNİ GÖSTERDİ”

(Yuhanna xx. 19-29)

Pavlus, Filipeliler’e yazdığı Mektubunda, İsa ile olan dostluğunun gelişmesine ilişkin üç aşamaya işaret eder. Önce Mesih hakkında bir bilgi geldi ve bu bilgi, dost ve düşmandan zahmetli kaynaklar aracılığıyla ulaştı. Pavlus sonra Şam yolunda Mesih’i gördü ve “O’nun dirilişinin gücünü” tecrübe etti. Pavlus için yaşamak, Mesih’ti. Sonunda, dostluğunun son hedefi olarak “O’nun acısının paydaşlığından” söz eder—kendini feda eden bir yaşam sürerek O’nunla özdeşleşmek ve O’nun acısının ve diğerleri uğruna öldüğü ölümün kasesinden içmek.

Bu neden ile, Mesih’in sevgilisi, Mesih’in çarmıhının gölgesini dünyanın en uzun gölgesi olarak görür. Çarmıh’ı gölgesi çağlar boyunca tüm ülkelere uzanır ve hatta Diriliş sabahının üzerine kadar düşer.

“Size esenlik olsun, ve bunu söyledikten sonra onlara Ellerini ve Böğrünü gösterdi.” İsa Mesih, öğrenci kazanmak için yaralarını hiç bir zaman gizlemedi. O, yüceltilmiş bedeninde çektiği Acı’nın işaretlerini taşır. Bu işaretler, O’nun kimliğini kanıtlar, Zaferini ilan eder ve Kurtarıcı ve Kral olarak sahip olduğu Yetkisinin belirtisidirler. “Bunun üzerine öğrenciler Rabbi gördükleri için sevindiler. İsa, sonra onlara tekrar, ‘Size esenlik oldun’ dedi; Babamın beni gönderdiği gibi ben de sizi gönderiyorum.”

Ünlü Danimarkalı heykeltıraş Thorwaldsen, mermer kullanarak tasvir etti. Kopenhag’daki *Vor Fruhe-Kirke*’nin içinde dirilmiş Mesih’in heykeli çivilerin izlerini taşıyan ellerini iki yana açmış olarak durur ve öğrencilerini esenlik haberini iletmeleri için gönderir. Kilisenin her bir yanında on iki elçiyi temsil eden ve bu elçiler grubunun içinde Yahuda’nın yerine Pavlus’un geçtiği altı figür bulunur. Elçiler grubunu burada temsil edilen şekli ile görmek zihinde ve yürekte derin bir izlenim uyandırır. Protestan bir Mesih, çarmıhta olmayan ve tahta çıkmak için hazır olan, ama yine de yaralı. Yuhanna’nın müjdesine göre dudaklarından çıkan iki yönlü mesajı, sanatçının ustalığı tarafından yakalanmıştır: “Size esenlik olsun”; “Babamın beni gönderdiği gibi ben de siz gönderiyorum.” Çarmıh yalnızca kefaretilerden olmayıp aynı zamanda ibret teşkil eden türdendir. İçinden esenlik fısıldar, ama dışından mücadele etmeye çağırır. Günahkar için bir mesajı olduğu kadar bir motifi de vardır. İsa’nın, Çarmıh’taki yaralarını bir kez görmüş olan kişiler, bir daha hiç bir zaman aynı kişiler olarak kalamazlar. “Mesih herkes için öldü, öyle ki yaşamakta olanlar artık kendileri için değil, uğurlarına ölen ve tekrar dirilen O’nun için yaşasınlar.” O’nun kanı aracılığıyla esenliğe ve Örneği aracılığıyla elçiliğe sahibiz.

İsa’nın dirildikten sonra öğrencilerine gösterdiği tek şeyin Yaraları olması dikkat çekicidir. Emayus’ta O’nun şeklini, yüzünü ve konuşmasını tanıma konusunda başarısız olmalarına rağmen O ekmek bölerken Yaraları aracılığıyla O’nu tanıdılar. Kimliği ve diriliş yaşamının gerçekliği konusunda on öğrencisini ikna edebilmesi Yaraları sayesinde mümkün oldu. Thomas, bir hafta sonra O’nun yaralarını gördüğü için iman etmeye ikna oldu ve şöyle haykırdı: “Rabbim ve Tanrım!” O’nun yaralı elleri ve böğrü, Tanrı ile olan esenliğimizin belirtisi ve mührüdür ve bizi O’na hizmet etmeye ve fedakarlıkta bulunmaya davet eden karşı konulması imkansız bir çağrıdır.

Alman şair Heine, eski dünyanın tanrılarını etkileri altındaki dünyanın üzerinde taht kurmuş ve zaferli bir şekilde ziyafet salonlarında otururlarken tasvir eder. Yoksul bir köylü, onların buldukları yere taşıdığı bir Çarmıhın altında, sendeleyerek girer. Ve Çarmıhı ağır sözler söyleyerek masanın üzerine fırlatır ve tüm tutku ve yanlış umutsuzluk tanrıları ölürler. Eski dünyanın tanrıları, yeni dünyanın sahte değerleridirler. Ve Mesih, Çarmıhını bir insanın yaşamına fırlattığı zaman, tüm eski sahte değerler ölürler ve sonsuz değerler üzerine bina edilmiş yeni ve harika bir yaşam var olur.

Müjde kayıtlarında Mesih'in kendi ağzından çıkan dört yönlü bir dünya hizmetinden söz edilir. Aziz Matta, tüm uluslara *neden* öğrencilik etmemizin gerektiğini bildirir. "Gökte ve yeryüzünde tüm yetki Bana verildi. Gidin." Aziz Markos, *nereye* gidileceğini söyler, "Müjdeyi tüm yaratılışa duyurun." Aziz Luka, işlemin *düzenini* vurgular: "Günahların bağışlanması için tövbe çağrısı Yeruşalim'den başlayarak bütün uluslara O'nun adı ile duyurulmalı." Ama Aziz Yuhanna, daha derin bir noktaya dokunur ve bize egemen olması ve bizi kontrol etmesi gereken *ruhu* açıklar: "Babamın beni gönderdiği gibi ben de sizi gönderiyorum." Hizmetkar, Efendisinden üstün değildir. Bizim de aynı görevi, aynı yetki ve aynı mesaj ile benzer acılara dayanarak paylaşmamız gerekir. Yuhanna, "O, yaşamını bizim uğrumuza feda ettiğine göre bizlerin de yaşamlarımızı kardeşlerimizin uğruna feda etmemiz gerekir" derken kullandığı ifade, çok sade ve çok şaşırtıcıdır.

Çarmıh, adanmak için var olan en üstün dinamiktir. İsa'nın davası uğruna şehitler kazanması için yalnızca yaralarını göstermesi yeterlidir. Tanrı, "Onlar destekleri Kişi'ye baktıkları zaman" üzerlerine lütuf ve yakarış ruhunun hepsini döker. "Ve biri, 'Bağrındaki bu yaralar ne?' diye sorduğunda, O, 'Bunlar dostlarımla evinde aldığım yaralar' diye yanıtlayacak" (Zekeriya xii. 10, xiii. 6).

İsa Mesih, Şam yolunda Saul'e görüldüğü zaman, Saul de gökten parlayan ilahi ışık aracılığıyla Mesih'in bedenindeki çivilerin ve kargının bırakmış olduğu izleri görmüş olmalıydı. "Neden bana zulmediyorsun?"—"Ben senin zulmettiğin İsa'yım" ... "Benim adım uğruna ne kadar sıkıntı çekmesi gerekeceğini ona göstereceğim."

Pavlus'un elçilik hizmetinden ve Mesih'in çektiği acıdan söz ettiği zaman, garip bir sözcük kullanmasına şaşırılmamalıdır. Aynı sözcük, Yeni Antlaşma'da yalnızca bir kez daha kullanılır. Luka'nın müjdesinde bize yoksul dul kadının kutuya *geçinmek için elinde ne varsa hepsini* verdiği anlatılır. Pavlus, aynı Grekçe sözcüğü kullanır. "Sizin için acı çektiğime şimdi seviniyorum. Mesih'in kendi bedeni yani kilise uğruna çektiği sıkıntılardan *eksik kalanlarımı* kendi bedenimde tamamlıyorum." Çarmıh yerindeki yoksulluk ve sıkıntılar!

Yahudi'ye göre sıkıntı, çözülmesi gereken bir sorundu. Hıristiyan için ise sıkıntı paylaşılması gereken bir sıkıntı haline geldi. Yahudi Saul, sıkıntı sorunu ile Eyüp ve üç arkadaşının ruhunun yüzleştiği gibi yüzleşti ve bu durum çözümü olmayan bir soruna neden oldu. Hıristiyan Pavlus, Mesih'in yaralarını gördü ve Yehova'nın Kulu'nun bizim günahlarımız için yaralandığını ve bizim isyanlarımız yüzünden ezildiğini fark etti. Ve bundan dolayı şöyle yazar: "Mesih uğruna güçsüzlükleri, hakaretleri, zorlukları, zulümleri ve darlıkları sevinç ile karşılıyorum."

Bizim için Dirilmiş Mesih'in yüceliği yaraların farkına varmaktır; Thomas ile birlikte ellerimizi çivilerin bıraktığı izlerin üzerine koyarak şunları söylemektir: "Tamam, benim için yeterli. Şimdi hizmetkarının esenlik içinde ayrılmasına izin ver, çünkü gözlerim Senin Kurtuluşunu gördü."—"Rabbim ve Tanrım!" Diz çökmek ve yaraları görmek: görkem içindeki kutsalların duyacakları en büyük haz ve tecrübe edecekleri en derin deneyim bu olmayacak

mıdır? O'nun ayaklarını mesh ettiğinde, Meryem'in bile öpebileceği yaralar yoktu. Melekler bu gibi şeylere bakmayı arzu ederler, ama kurtaran sevginin bu sırrına baktıkları zaman yüzlerini örterler.

“Sevgi Rabbini taçlandırın:
Ellerine ve böğrüne bakın,
Derin yaralar, ama yine de yukarıda
Güzellik içinde yüceltildiler.
Gökyüzündeki hiç bir melek
Bu görüntüye bakmaya katlanamaz,
Böylesine parlak sırlara baktığı için
Yanan gözlerini aşağıya indirir.”

“Onlara Ellerini gösterdi.” O, sana Ellerini hiç gösterdi mi? Assisi’li Aziz Francis, İsa’nın yaralarını düşünerek öylesine uzun saatler geçirdi ki, sonunda bedeninde Kurtarıcı’nın izlerini taşıdı. Ama ellerindeki yara izlerinden daha önemli olan günlük yaşamında Mesih’in çarmıhını taşıdığına dair gösterdiği kanıtlardı.

Assisi’li Bernard, Aziz Francis’i izlemeye karar verdiği zaman, piskoposun evine gidilmesi ve ekmek ve şarabın takdisi ayininin yapılması gerektiğine karar verildi ve Francis: “Ayini yaptıktan sonra duada kalalım ve Tanrı’dan, seçmemiz gereken hangi yolun O’nu hoşnut edeceğini bize göstermesi için dua ederek Kitabı üç kez açarak ricada bulunalım.”

Kitap’ı ilk kez açtıkları zaman karşlarına Rabbin, mükemmel olmanın yolunu soran genç adama söylediği şu sözler çıktı: “Eğer eksiksiz olmak istiyorsan, git, varını yoğunu sat, parasını yoksullara ver; böylece göklerde hazinen olur. Sonra gel, beni izle” (Matta xix. 21). Kitap’ı ikinci açışlarında elçileri vaaz etmeye gönderen Mesih’in şu sözlerini okudular: “Yolculuk için yanınıza hiç bir şey almayın: Ne değnek, ne torba, ne ekmek, ne para, ne de yedek mintan” (Luka ix. 3). Üçüncü kez açtıklarında ise Markos viii.34 ayetindeki sözler belirtiler: “Ardımdan gelmek isteyen kendini inkar etsin, çarmıhını yüklenip beni izlesin.” O zaman Aziz Francis, Bernard’a şöyle dedi: “Mesih’in verdiği öğüde kulak ver; şimdi git ve okumuş olduklarını yerine getir; ve Müjdesi ile uyumlu yaşamak için bize hangi yolu izleyeceğimizi gösterme lütfunda bulunan Rabbimiz İsa Mesih kutsansın!”

O ve dilencilik eden erkek kardeşleri, kendilerini katı çileciliğe adadılar, terk edilmiş bir evde yaşadılar, hastaların ve yoksulların evlerini ziyaret ettiler, müjdeyi, giderek genişleyen bir çevrede vaaz ederek sonunda sapkınlara ve Müslümanlara da ulaştılar. Francis, Mısır’da Sultan Kamil’in önünde imanı uğruna acı çekmeye hazır olduğuna ilişkin cesur kanıtlar gösterdi. Dünyasal kaygılardan uzak özgürlüğü, hizmet ederken duyduğu sevinç, alçak gönüllülüğü ve bir çocuk gibi kolayca güvenmesi, sevgi doğası ve insanlara duyduğu yoğun merhamet—bunlar da Rab İsa’nın işaretleri olan ‘stigmatalar’dı.

“Her sıradan güne
Delinmiş Elin ile dokun,
Bu yersel yaşamı
Lütfun ile doldur,
Bizler cennet evinde
Yerimizi alana kadar.”

Bir defasında Müslüman bir Aziz Francis ile karşılaştım. Bu kişi, mistiklerin Sufi gruplarından birine aitti, yoksulluk içinde yaşıyordu ve ben içeri girdiğimde her biri Allah’ın güzel adlarından birini temsil eden tespihinin doksan dokuz boncuğunu çekmekteydi. Onunla

konuştuklarımız şunlardı: Tanrı'yı izleyen birinin yapması gerekli olan davranışlar ve bu davranışların önemi ve El Gazali ve diğer mistiklerin öğretileri; Tanrı'nın merhametini, şefkatini ve nezaketini gösterebilmek için Tanrı'nın karakteri üzerinde derin düşünmemiz gerekiyordu. Konuşmamızın bu noktasında bana döndü ve şöyle dedi: "Aslında insanın Allah'ın doksan dokuz adını sayması için bir tespihe ihtiyacı yok; bu isimler ellerimize oyulmuştur." Sonra avuç içlerini açtı ve her sol ve her sağ elde bulunan derin işaretleri gösterdi; Arapça **81** (seksen bir) ve **18** rakamlarına dikkat çekti—her iki sayı toplandığında doksan dokuz rakamını veriyordu. Ve sözlerine şunları ekledi: 'yalvarırken ellerimizi açmamızın nedeni budur, O'ndan lütfunu rica ederken, Allah'a O'nun tüm merhametli özelliklerini hatırlatırız."

Sonra ben ona İsa'nın yaralarını ve ağaç üzerinde günahlarımız nasıl taşıdığını anlattım. "Ben seni asla unutmam...bak, adını avuçlarıma kazıdım."

O'nun ellerini ve ayaklarını çivi ile deldiler. Aldığı yaralar yüceltilmiş bedeninde kaldı. Bu yaralar Hıristiyan olduğunu söyleyen herkese yapılan bir öğrencilik çağrısı ve elçilik testidir. Mesih'in izleyicisi olmak zordur. O'nun talepleri amansızdır, karşı konulmazdır. Bir kişi, her şeyini terk etmediği takdirde, İsa'nın öğrencisi olamaz. Çarmih yoksa, taç da yoktur.

İsa, gerçek meşe, zeytin ya da sedir ağacı olduğunu söylemedi, ama "gerçek asma" olduğunu söyledi. Asma, bir kazığa bağlanan ve bereketlemek için kanayan tek ağaçtır. Her dalın budama bıçağına ihtiyacı vardır ve yalnızca meyve salkımı vadinin olduğu yeri derinlemesine keser.

Mesih ile paydaşlığa çağrıldık, ama bu bir sıkıntı paydaşlığıdır. Yeryüzü, ışığın ve karanlığın güçleri arasındaki nihai çatışma için sonsuzluktan beri seçilmiş olan savaş alanıdır.

"Çünkü Tanrı diğer toplumların arasında
Bu yeryüzü topunu elinin oyuğunda biçimlendirdiği zaman,
Ve onu daha büyük ve daha küçük ışıklar arasına
Parlayan gök kubbesi içinde yerleştirdiğinde
Onu Acı Çekme Yıldızı için seçti."

O'nun acısına paydaşlık etmek, elçiliğe özgü bir sıra izler. Şehitlerin kanı her ülkede ve her çağda Kilisenin tohumu olmuştur. Pavlus'un sözlerine kulak verelim:"Bundan böyle kimse bana sorun çıkarmasın. Çünkü ben İsa'nın yara izlerini bedenimde taşıyorum."

"Tanrı Oğlu İsa beni
Gece yarısı ülkelerine gönderdi.
Çivi ile delinmiş ellerin
Kudretli atanma ve kutsanması benimdir."

David Livingstone, Henry Martyn, Mary Slessor, James Gilmour, ve Keith Falconer, bu kişilerin hepsi çivilerin işaretlerini taşırlar. Planlarımız bozulduğunda, umutlarımız kırıldığında, vizyonlarımız eriyip gittiğinde, kararlarımızın bedeli kan dökmek olduğunda, zevklerimiz acıya dönüştüğünde ve Getsemani'nin ya da Golgota'nın acısını çektiğimizde, tüm bunlar İsa'nın ardından giderek çarmihimizi taşımak değil midir? Yanıtı gelmeyen dua karşısında sabır, gizli öz-fedakarlık, önderliğin getirdiği yalnızlık, tüm bunların hepsi gayri meşru çocukların değil, gerçek evlatların paylaştıkları terbiyenin birer bölümüdürler. "Bedenimizde her zaman Rab İsa'nın ölümünü taşımak. Kamçı darbelerinde, hapse

atılmalarda, kargaşalarda, gece nöbetlerinde, oruç tutmalarda kendimizi Tanrı'nın hizmetkarları olarak onaylamak.”

“Ekmeğini, hiç bir zaman gözleri kör eden göz yaşları ile bölmemiş olan,
Ya da geceleri yastığına sımsıkı sarılmamış olan,
Canı yanmamış ya da acı bir savaş yaşamamış olan
Korkuyu yenen gerçek sevinci bilmez.”

Cennetin on iki kapısı vardır ve Kutsal Kent'in temelleri üzerinde görünen on iki kişinin adlarını hepsi Efendi'nin yaralarını taşırlar. Her kapı bir incidir—bir fedakarlığın incisi.

Mesih'e bütünüyle boyun eğen insan bedeninin üzerine bu küçük duayı Kaşmir'deki bir hizmetkar yazmıştır. Bu duayı bizim duamız yapabilir miyiz?

“Efendi, senin hizmetin için sunulmak üzere, senin bize verdiğin fiziksel çerçeveyi; eti, kanı, kemiği ve veteri sana veriyoruz. Bize bu bedeni senin yüceliğin için doğru şekilde kullanmayı öğret; senin amacın için yönlendirileceğine ve muhafaza edileceğine güvenerek ona iyi bir makine olarak bakmayı bize öğret; Bize onu sert bir şekilde, insafsızca kullanmayı, ama hiçbir zaman kötüye kullanmamayı öğret ve bu beden yavaş yavaş ya da hızlı bir şekilde tükendiği zaman, onun senin uğruna tükendiğini bildiren sevinci bize ihsan et. Amin.”

“Önümüzden koşan Mesih ölüme galip gelir, Sonsuzluęa girmemize engel olan çiftte kapıları iterek ardına kadar açar ve canımızın içeriye girmesini sağlar. Çarmıh yolu ve mezar aracılığıyla Gerçekliğin atmosferine giden Sonsuz Bilgelik, bize bu yolu, bu sırrı gösterdi: ve bize Evrensel Söz’ün Gücü’nü, ruhsal dünyanın “Açıl Susam Açıl” sözlerinin mahremiyetini bildirdi.

Dünyanın Işığı, mezarın karanlığını aydınlatma, beden harikası ve amansız mezar arasındaki temasın dehşetini kutsallaştırma konularında başarısızlığa uğramış olsaydı, bizim için çok az bir şey yapmış olurdu. ‘Venite ed videte locum’: gelin, Mükemmel Sevgi’nin yattığı yeri görün.”

—JOHN CORDELIER, *Sonsuz Bilgelik Yolunda.*

BÖLÜM X

“O’NUN DIRİLİŞİNİN GÜCÜ”

Eugene Burnand’ın *Le Samedi Saint* (Kutsal Cumartesi) adlı harika bir tablosu vardır. Yahudilerden korktukları için kapalı kapılar ardında bir araya gelmiş olan on bir öğrenciyi tasvir eder, ama öğrencilerin yüzlerinde sevinç ışığı ya da umut gülümsemesi yoktur. Yaşamlarındaki en karanlık günün akşamıdır.

İsa, mezarda yatmaktadır. Öğrencilerin umutları da O’nunla birlikte gömülmüştür. Aralarında şöyle konuşurlar: “O’nun, İsrail’i kurtaracak Kişi olduğuna güvenmiştik.” “Güvenmiştik—ama şimdi güveniz kayboldu. Celile’de, Göl’ün yanında O’nun gücünü ve görkemini gördük. Golgota’da acı feryadını işittik ve Ölürken, nasıl can çekiştiğini gördük. Sonra Aramatyalı Yusuf O’nun bedenini aldı ve biz O’nu mezara koyduk. İsa öldü.”

Petrus, başını elleri arasına almış oturmaktadır ve Yuhanna yüzünde çelişkili ifadeler ile Petrus’u teselli etmeye çalışmakta, ama teselli edecek söz bulamamaktadır. Grubun içindeki geleceği düşündüğünde hayal kırıklığı ve cesaretsizlik yaşayan, zihni karışmış, aciz durumda kalmış ve sersemlemiş her yüz, yaşadıkları ortak deneyimin bireysel bir ifadesidir. İsa öldü. “O’nun İsrail’i kurtarması gereken Kişi olduğuna güvenmiştik...”

Tanrı’ya şükürler olsun! Müjdenin öyküsü, Mesih’in ölümü ile sona ermez. O’nun, zaferli, ‘Tamamlandı!’ feryadı ile son bulmaz. Öykü, elçilere özgü mesaj ile de bitmez. İsa, “beden açısından Davud’un tohumuydu”, ama “ölümden Dirilişin gücü aracılığıyla Tanrı’nın Oğlu olduğu ilan edildi.” Bizim günahlarımızın uğruna öldü ve gömüldü ve “Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü gün ölümden dirildi.” Pavlus’un az ve öz ifadesi böyledir. Pavlus, inancının temelini İsa’nın dirilişine dayandırır, öncelikle O’nun dirileceğine ilişkin peygamberlikler ve vaatler ve sonra yaşayan Kurtarıcının bir çok kişiye görünmesi, O’nun *gerçekten* dirildiğinin kanıtıdır. Pavlus, İsa’nın bu görünüşleri hakkında bir düzen içinde bilgi verir, Şam yolunda, kendisinin de Dirilmiş Mesih’i gördüğünü belirtir, ve sonra şu sonuca varır: “Mesih dirilmemişse, imanınız yararsızdır, siz de hala günahlarınızın içindesiniz. Buna göre Mesih’e ait olarak ölmüş olanlar da mahvolmuşlardır. Eğer yalnız bu yaşam için Mesih’e umut bağışlamışsak, herkesten çok acınacak durumdayız.”

Sydney Dobell’in yazdıklarında tüm kanıtların, özellikle bu kanıtın karakteri hakkında canlı bir anlayışa yer verilir: “Pavlus’un, bildirisi ile ilgili tüm değeri Diriliş üzerinde yoğunlaştırma kaygısı önemli bir kanıttır. Diriliş, Pavlus’un zihnindeki kanıttır. Pavlus, bilinmeyen gerçekler dünyasının bir kefilidir. Aynı şey diğer elçiler için de söylenebilir. Elçilerin daha sonraki imanları ile karşılaştırılan *imansızlıkları* ve gerçeklerin en büyüğü olarak Dirilişin seçilmesi, aynı zamanda kanıtı dayalı bilinmeyen gerçeklerin de paha biçilmez değerde bir tanıklığını yapmaktadır.”

Dört Müjdede verilen Diriliş öyküsü hakkındaki en dikkat çeken noktalardan biri, olaya kendi gözleri ile tanıklık eden bu kişilerin tüm öykülerinin Rabbi izleyen kişilerin *kuşkularını* vurguluyor olmalarıdır. Kuşkuya yer veren bir zihin yapıları vardı ve söylenti kaynaklı kanıtları kabul etmeye hazır değillerdi. Kadınlar, “korkularından kimseye bir şey söylemediler” (Markos xvi. 8). Mecdelli Meryem, öğrencilere dirilmiş Mesih’i gördüğünü söylediği zaman “ona inanmadılar” (Markos xvi. 11). Öğrenciler, O’nu Celile’deki dağda

gördükleri zaman, O'na tapındılar, ama "bazıları kuşku içindeydi" (Matta xxviii. 17). Elçi Thomas bir hafta süre ile kuşkulanmayı sürdürdü, ama sonra ikna oldu.

Elçilerin, İsa Mesih'in gerçekten dirildiğine ilişkin duydukları iman, bu neden ile, kör değil, gözleri açık bir imandı ve toplu ve karşı konulması imkansız bir çok kanıtı temel almaktaydı. "İsa, ölüm acısını çektikten sonra bir çok inandırıcı kanıtlar ile elçilere dirilmiş olduğunu gösterdi, kırk gün süre ile onlara göründü," ve O'nun yaşadığını gören ve O'nu tanıyan kişilerin sayısı beş yüzden fazlaydı (Elçilerin İşleri i. 3; 1. Korintliler xv. 6). Elçilerin grubundaki hiç kimse Mesih dirildikten ve Büyük Pentikost Günü yaşandıktan sonra artık gerçekten hiçbir şekilde kuşku duymadı. Artık hepsi değişmiş kişilerdi, çünkü Mesih sonsuza kadar diriydi. O'nun Dirilişi, elçilerin yaşayan umuduydu. O'nun Dirilişi, elçilerin mesajlarının yalnızca dinamiği değil, aynı zamanda günlük deneyimlerinin de gerçeğiydi. Petrus, "Ama Tanrı O'nu üçüncü gün diriltti ve açıkça görünmesini sağladı. İsa, halkın tümüne değil de, Tanrı'nın önceden seçtiği tanıklara—ölümden dirilmesinden sonra kendisi ile birlikte yiyip içen bizlere—göründü" (Elçilerin İşleri x. 40, 41). Pavlus şöyle yazar: "Güçsüzlük içinde çarmıha gerildiği halde, şimdi Tanrı'nın gücü ile yaşıyor" (2. Korintliler xiii. 4). Yuhanna, "İsa Mesih, ölümler arasından ilk dirilen sadık tanıktır" diye yazar. İsa, sonsuza kadar diridir. Artık ölümün O'nun üzerinde hiç bir egemenliği kalmamıştır, çünkü O, ölümü yendi ve müjde aracılığıyla yaşam ve ölümsüzlüğü açığa çıkardı. Mesih'teki yeni yaşamın gücü işte budur. O, her imanlının içinde yücelik umudu ve günahın üzerindeki gizli zaferdir. Mesih ile birlikte çarmıha gerildik, O'nunla birlikte öldük ve gömüldük ve şimdi O'nda ve O'nun için yaşıyoruz.

Diriliş sabahı, sıradan ve dünyasal olan her şeyin üzerine yeni bir ışık—sonsuzluk ışığı—döker. Bu diri Umut, boş mezardaki Tanrı'nın gücünün ve Tanrı'nın zaferinin sayesinde her şey ve her insan farklıdır. Eğer bir kimse Mesih'teyse yeni yaratıktır. Eski şeyler geçmiş, her şey Diriliş sabahının yeni ışığında yepyeni olmuştur.

"Sonsuzluk Işığı, tanrısal Işık,
Karanlığımın içinde parla!
Öyle ki, önemsiz olanlar önemsiz
Ve büyük olan, her şeyin en büyüğü olarak görünsün:
Ey sonsuzluk Işığı, parla!"

İnsanlar diri Mesih'in varlığının farkına vardıkları zaman, yaşamın tüm değerleri yeni bir ölçüt aracılığıyla kararlaştırılırlar. David Livingstone şöyle der: "Bundan böyle Mesih'in Krallığı'nın dışında sahip olduğum hiç bir şeye değer vermeyeceğim." Yuhanna'nın Müjdesinde "O'nun çarmıha gerildiği yerde bir bahçe ve bahçede bir mezar vardı." Bu bahçe bizi hala beklemektedir. Bahçe, kurban ile kırmızı çiçek açar. Ruh'un tüm meyvesi orada olgunlaşır. O'nun dirilişinin gücü, insanların dünyadaki en derin üzüntüler ve ihtiyaçlar ile yüzleşebilmelerini ve bilen, ilgilenen ve her ihtiyacı sağlayabilen Mesih'te güvenlik içinde yaşayabilmelerini sağlar.

İnsan yüreği, iki şeye açlık duyar: günahattan kurtuluş ve sonsuz yaşam. İnançların karşılaştırılmalı tarihindeki en dikkat çekici gerçek, insanlığın şu evrensel inancıdır: ölümden sonraki varoluşun gelecekteki bir durumunda ve tanrıları ya da Tanrı'yı kurbanlar ve sunular aracılığıyla yatıştırmak için bulunulan evrensel girişim. Mesih, bu her iki ihtiyacın yerine getirilişidir. İkel ırklar arasında gelecek yaşamın fikirleri kaba ve incelikten yoksun olsalar bile, gerçekçiler ve onların düşüncelerinde egemen bir yere sahiptirler. *Animizm* (tüm varlıkların ve evrenin bir ruh taşıdığına inanan doktrin) terimi, canın maddesel dünyaya olan

üstünlüğünü akla getirir. Yalnızca ilkel inançlar değil, ama büyük ahlak inançlarının hepsi de ölümsüzlüğü öğretirler ve sonsuz değerler için bir iç güdüye sahiptirler.

İnsanlar, şimdiki yaşamın esasi bütünsüzlüğü nedeni ile ölümsüzlüğe inanırlar, çünkü genellikle karakterin, sevgi duygularımızın zorunlu feryatları neden ile güç ve yetenekler azalmaya başladığı zaman bile büyüdüğünü gözlemlemişlerdir. Sevgi, ölümden daha güçlüdür. İçimizdeki bir şey evrendeki bu sese karşılık vermekte ve canlarımız sonsuz evlerine giden bu tek yola doğru kaçınılmaz olarak çekilmektedirler. Her şey, kaynağı ve aynı zamanda sonu ile Tanrı'nın yüreğine döner. Louis Pasteur şöyle der: "Sınırsız Olan'ın varoluşunu ilan eden—ve hiç kimse bu varoluşu inkar edemez – tüm inançların mucizelerinin hepsinde bulunan doğüstü yanı onaylar; çünkü Sınırsız olma düşüncesi, bu çifte karakteri temsil eder, yani sınırsızlık onu istememiz için ısrar eder, ancak yine de anlaşılamazdır. Anlayışımız bu düşüncüyü kavradığı zaman, yapacağımız tek şey diz çökmektir. Ben, dünyada Sınırsız Olan'ın kaçınılmaz ifadesini her yerde görüyorum; sınırsız olan aracılığıyla doğüstü olan, her yüreğin derinliklerindedir." Bilim, sınırsız uzay, sınırsız zaman, sınırsız sayılar, sınırsız yaşam ve devinimden söz eder. "İnsanların yüreğine sonsuzluk kavramını koydu." (Vaiz iii. 11)

Ölüm, insan canının, İsa'nın görkemli dirilişi ve göğe yükselişi aracılığıyla ışığa çıkardığı yaşam, daha fazla yaşam, bol yaşam özleminden daha evrensel değildir.

“Üzüntü, her ne kadar çılgınlık ederek aksini söylese de,
İnsan soluğu ile nefes alan hiç bir yaşam,
Ölümü hiç bir zaman gerçekten özlememiştir.

Sinirlerimizin yetersiz kaldığı bu yaşam
Soluduğumuz ölüm değil, bu yaşamdır,
İstedığımız daha fazla ve daha dolu yaşamdır.”

Bu gerçek, eski Etruryalıların inançlarında yer alır; eski Mısırlıların Ölüm Kitabında (aslında bir yaşam kitabıydı); Manu yasalarının ruh göçü ve mutlak saadet konuları hakkındaki son kitapta; İslamiyet'in, ölümden sonraki yaşama ait, özen ile işlenmiş popüler kitaplarında; hatta en iyi Budist araştırmacılar tarafından hazırlanan Nirvana yorumunda bile.

Tüm ulusların sonsuz yaşam arzusu, Mesih'te ve yalnızca Mesih'te yerine gelir. Çünkü İsa ölümü ve dirilişi aracılığıyla yaşamı ve ölümsüzlüğü ışığa getirmiştir. O, bize, insanlığın günahlarına ve üzüntülerine çözüm getiren eşsiz bir mesaj vermiştir.

Tüm uluslarda gerçeğin ardından ciddiyet ile giden kişiler görünmeyen bir dünya görürler, işitilemez sesler duyarlar ve fiziksel varlığı olmayan gerçeklikleri tutmaya çalışırlar; bundan dolayı diğer dünyaya ait olmayan bir Hıristiyan mesajı, onlara hiç bir zaman çekici gelmeyecektir. İsa, diriliş müjdesini Lazar'ın mezarı başında vaaz etti. "Diriliş ve Yaşam Ben'im. Bana iman eden kişi ölse de yaşayacaktır. Yaşayan ve bana iman eden asla ölmeyecek."

Pavlus'un mesajının özü buydu. O, Mesih'i ve dirilişi vaaz etti. Pavlus başka bir müjde bilmiyordu. "Şimdi kardeşler, size bildirdiğim, sizin de kabul edip bağlı kaldığınız Müjde'yi anımsatmak istiyorum. Size müjdelediğim söze sımsıkı sarılırsanız, onun aracılığıyla kurtulursunuz. Yoksa boşuna iman etmiş olursunuz. Aldığım bilgiyi size öncelikle ilettim: Kutsal Yazılar uyarınca Mesih günahlarımıza karşılık öldü, gömüldü ve Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü gün ölümden dirildi...Mesih dirilmemişse, bildirimiz de imanınız da boştur. Bu durumda Tanrı ile ilgili tanıklığımız da yalan demektir, çünkü

Tanrı'nın Mesih'i dirilttiğine tanıklık ettik. Ama ölümler gerçekten dirilmezse, Tanrı Mesih'i de diriltmemiştir" (1. Korintliler xv. 1-4, 14, 15). İsa, ölüm üzerinde zafer kazandı. Mezarın dehşetini ortadan kaldırdı. O, müjdede yaşam ve ölümsüzlüğü ışığa çıkardı. Eğer Mesih'e duyduğumuz umut yalnız bu dünya için olsaydı, bildirimiz de kendimiz de acınacak halde olurduk. Ama bizler, günah ve ölüm üzerinde Zafer Kazanmış Olan'ın, Yüceliğin ölümsüz Kralının elçileriyiz. Müjdemiz yalnızca bu yaşamı değil, sonsuzluğu da içeriyor ve bu neden ile ölçülmez bir değere sahip. Tüm Hıristiyan kuruluşlarımız, organizasyonlarımız, donanımlarımız, kaynaklarımız ve yöntemlerimiz yalnızca bir sonucun araçlarıdır. Sonuç olarak hepsi de, el ile yapılmamış olan göklerdeki sonsuz evin yapı iskelesine ait malzemelerdir.

Toplumsal müjdenin yeri ve gücü ayrı bir önem taşır, çünkü Mesih kırık yürekleri iyileştirmek ve tutsakları özgür kılmak için geldi. Müjde mesajının ahlaki içeriğini ve bu içeriğin ciddi taleplerini ihmal etmeye cesaret edemeyiz. Ama bir bireye en çekici gelen, diriliş müjdesidir.

Müjde, Bolşeviklerin iddia ettiği gibi, zengin ve kibirli kişiler tarafından boğazlarına basılan yoksul ve sefalet içinde yaşayan kişiler için bir uyuşturucu değildir. Müjde, görünen şeylerin geçici ve görünmeyen şeylerin sonsuz olduklarını bildirir. Şimdi, adaletsizlik ile dolu olan bir dünyada Mesih'in sıkıntılarına paydaş olmak zorunda kalabiliriz; ama O'na olan imanımız aracılığıyla ölümden dirilişe erişeceğiz. "O, her şeyi kendine bağlı kılmaya yeten gücünün etkinliği ile zavallı bedenlerimizi değiştirip kendi yüce bedenine benzer hale getirecektir" (Filipeliler iii. 21).

İsa Mesih'in ölümüne ve dirilişine inanan herkes için görünmeyen değerler, İlk Kilisenin elçilerinin, kutsallarının ve şehitlerinin sevinci ve esiniydiler. Dünyayı Mesih için kazandılar, çünkü dünyayı önemsiz gördüler. Her ülkede ruhsal bir krallık kurdular, çünkü onların vatanları göklerdeydi. Her kentte Kilisenin temellerini attılar, çünkü onlar "mimar ve kurucusu Tanrı olan temelli kenti bekleyen", "konuklar ve yabancıları."

Günümüzde bundan daha fazla vurgulanması gereken bir Hıristiyan gerçeği yoktur. Eğer dirilmiş Mesih ve sonsuz yaşam hakkındaki bu mesajı Hıristiyan olmayan dünyaya taşırsak, o zaman teolojide gerçekten ilerlemiş oluruz. Dr. Deissman bu konudaki düşüncelerini aktarır: "Aşağı yukarı bu son otuz yılda İsa'nın Müjdesinin ölümden sonraki yaşam ile ilgili konuları hakkındaki karakteri uluslar arası Hıristiyan teolojisinde giderek daha fazla ön plana çıkmaya başlamıştır. Ben bu durumu, teolojik araştırmanın şimdiye kadar atmış olduğu adımlar arasındaki en başarılı adım olarak görüyorum. Bizlerin bugün Kilisenin bildirisi konusundaki en pratik çalışma olan Müjdenin eskatolojik karakteri üzerinde mümkün olan en güçlü uygulamayı yapmamız gerekir. Yani, her gün zihinlerimizi Tanrı'nın Egemenliği'nin yakın olduğu, ve Tanrı'nın, koşulsuz egemenliği ile yargı ve kurtuluş aracılığıyla geleceği ve kendimizi içsel olarak *Maranata*—"Gel ya Rab!"—için hazırlamamız gerektiği gerçeği üzerinde odaklamamız gerekir.

Hıristiyan bir görevlinin asıl mesajı budur; gelen, Çarmıh üzerinde ölen, ölümden dirilen, göğe yükselen ve tekrar gelecek Olan hakkındaki sonsuz müjde. Beytlehem'den ve Çarmıh yerinden, boş mezardan ve O'nu gözlerden gizleyen bulutlardan sonsuzluğun ışığı parlar. İmanımızın ve dünyaya verdiğimiz mesajın içeriğini kapsayan büyük elips mümkün olan en geniş şekilde çizilebilir, ama her zaman iki odak noktasına sahiptir ve her zaman sahip olacaktır—İsa Mesih'in Ölümü ve dirilişi ve bunların insanın günahı ve sonsuz yazgısı ile olan ilişkileri. Dirilişin müjdesi budur.

“O, tüm bunları yaptı, O’na tapınmayacak mıyız?
O, tekrar gelecektir ve biz hala umutsuzluğa kapılabilir miyiz?
Gelin, kendimizi hemen O’nun önüne atalım,
İhtiyaçlarımızın yükünü O’nun ayaklarının dibine bırakalım.

Gözlerimizde duyduğumuz şükranın ışığı parlansın,
Sevinçli ve kederli, emin ve sakin,
Sonra tüm yaşam boyunca ve yaşamdan sonrasında
Bir mezmurun çok canlı müziği ile heyecanlanalım.

Evet, yaşamda, ölümden, üzüntüde ve günah işlerken,
O beni yeterli kılacaktır, çünkü O yeterlidir:
Mesih sondur, çünkü Mesih başlangıçtı,
Mesih başlangıçtır, çünkü son, Mesih’tir.”